

ជាស្ថ្របានធម្ម៌នមូលដ្ឋានជាប្រព័ន្ធខាងក្រោមផ្លូវ

ខែត្តុលទ្ធផល រាជធានីភ្នំពេញ

- ◆ ការចាយចារចស់លាតិ
- ◆ សុវត្ថភាព រដ្ឋបាលក្រុងក្រសួងយោង ឲ្យបាន និគតិ៍ឆ្នាំ

▪ ស្តីពីរការពិត -

ជាស្ត្រីនាទិប៊ូវិនិមីនិងល្អុបណ្តុះកសារកម្ពុជា

ହାତିକା

- ◆ การบังคับใช้กฎหมายในสังคมไทย

- ◆ ពិធីសម្រេចបន្ទូរបស់វិទ្យាសាន្តស៊ីកីតិ ១៤

◆ សុពលភកចារ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងប៊ែន យុវជន និងកីឡា ៤០

សេចក្តីថ្លែងការ

- ◆ ເຜົ້າກາຣເກີບຕິດ ອອລັບຜະລິການ ໂດຍບໍ່ມາຍຸດໂຄດືບ ๒๔

ផែកប្រចាំខែត្រួតពិនាសាស្ត្រនិងការស្វោរជ្រាវ

◆ ឧត្តម៌បន្ទីបន្ទីដោយសារការចូលរមបដិត្យកំណើន..... ៤៩

◆ គារពេទ្យ និងការគ្រប់គ្រងសាស្ត្រ និងសាស្ត្រសំខាន់សំខាន់ណា ៧១

◆ ចាប់ពីរបបទីនគរកបម ដល់ខ្លួនហេតុ ហាំ ញាល់ ៧៣

សេចក្តីថ្លែង

◆ សំណង់ការបច្ចុប្បន្នសំពីសំណង់រៀង ០០២ ៣៩

នេដិកាតិការក្នុងសាស្ត្រជាង

- ◆ ការផ្លើយតបទៅអតបទ និងលូ ដីហានក.....ក្បត្តិ

ជំពូរស្ថានកម្រិតនាមកម្រិតសាធារណៈ

◆ ຊົບ ພົມ ອິດກາຣຄະນູ..... ຕະຫຼາມ

◆ ສາງຄະໂນດຮອບຜົນເຕະ: ៥ ១

◆ អករចនស៊ដវិត្វីពីរបបទូរករកម្ម..... ៥៥

◆ រកយោបាយចិត្តភកទេសកន្លបមេីយសវរភាព..... ១១

ເສດຖະກິດ ເປົ້າ ດັວຍ ແລະ ສູງຄຸງຄຣ ໄດ້ມີປະຕິບັດຕຸກ ໃຫຍ່ງ
ໄປຕົກເຄືອຂົງດີຜົນໄສມາ ດັບໃຫຍ່ຄວາມສຶກສົກ ເພື່ອປົກໆລົງ
ປະຕິບັດຕຸກສົກສົກ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາຍ

សក្ខាណ់សិទ្ធិ

មេដ្ឋាមពលនៃកសារកម្មជានិភ័យ

អនុញ្ញាតទូទៅក្នុងប្រព័ន្ធអនុញ្ញាតរបស់ខ្លួន

ក្រសួងព័ត៌មាននៃពេទេរដ្ឋបាលក្រកមជ្ត

បរក្សាល ទ្វេស រដម និនិជ្ជ រដម និនិភុជ្ជ ពីគោល

ପରାମର୍ଶ ଓ ପରାମର୍ଶ

ចំណាំរបាយការណ៍

រូបចំណាតកសារ: មន្ទីរលណ្ហុលិនកសារកម្ពុជា
និងសារមន្ទីរទាំងអស់កម្ពុជាបានយកដោយពាណិជ្ជកម្មបាន

ស្រុកសាន្តរោង : ហាល់ ដូន ណារីន, ផែន កុកចាយ, សំម ដើមទិត្ត, ថ្មីយីល ការណាកំស់, សុក្រ ភាគា, អីរ សិនខ្សោយ, សិន សុជា
អ្នកទទួលបានស្រាវជ្រាវ : នារ៉ា សារ៉ា មុនិន អ្នកកំពៈ : សុក្រ ភាគា និង សាយ សុណីជា និត្យនាយកទូទៅ : នាំវ យ ជួយការទទួលនាយក :
សោម ចិនចេន ក្រោមឱ្យកុំព្យូទ័រ : សោម ចិនចេន គ្រប់គ្រងការថែម្មូរ : ផែន នឹង និង សង លក្ខ Email: dccam@online.com.kh,
Homepage: www.dccam.org, www.cambodiatribunal.org, www.cambodiasri.org

ភាគទី២ ចំណាំបន្ទាន់

ក្រឹត់ស្ថានឧត្តមសិក្សា និងបុគ្គលិតីយដ្ឋានប្រជែងពួកគេ និងបានរៀបចំប្រព័ន្ធដែលអាចបង្កើតឡើង

រចនាប្រជែងដោយក្រុមហ៊ុនស្ថាបគ្គកម្ម ហ្សាងបាតា ហានិច

បច្ចុប្បន្នរបស់វិទ្យាសាន្តសិក្សា ដែលជាវិទ្យាសាន្ត និង
បុគ្គលិយធានប្រលប់យុទ្ធសាស្ត្រថ្មីម្ខយ នៅទីក្រុងភ្នំពេញ ប្រទេស
កម្ពុជា ។ នៅចំពោះរូបរាងនៃព្រៃន់ហើយ ។ វិទ្យាសាន្តនេះរមាយន
សារមន្ទី មានរូបរាងស្រាវជ្រាវ សារណារៀនកម្រិតថ្មីកម្លាំងសិក្សា
បណ្តុះបណ្តាល និងបណ្តុះបណ្តាល កសារ និងបណ្តាលប័យស្រាវជ្រាវ ។

ទស្សនីសិល្បៈរបស់លោក ស៊ុន យុ ដែលជាសកម្មដៃនឹងសិទ្ធិ
មនុស្សដែលម និងជាអ្នកសើបអាជីតមួយរបស់អំពីអំពីក្រុងរបស់
របចក្ខុងក្របាម វិញ្ញាសានស្តីក្រិតត្រូវបានបង្កើតឡើង ដោយរូប
លោកអ្នកស៊ុន ដោយធ្វើតាមលេខការណ៍បញ្ចាំពីអតិថជ្ជកាល ការ
ផ្តើមជាសេសែរ និងការបង្កើតបង្កើតអតិថជ្ជការ
ស្រាវជ្រាវ និងការអប់រំបស់វិញ្ញាសានស្តីក្រិតបង្កើតឡើងក្នុង
គោលបំណកនាំរូបរាងដីតមនុស្សដែលបានបង្កើតបង្កើតអតិថជ្ជ
កាល ដោយសាបនាមនាគតត្រូវបានបង្កើតឡើង ។

នៅអង្គភាពបច្ចុប្បន្នសរុបគ្រឿងទៅ លោក តាំង យុ ដែលការបន្ទាន់
មានអាយុ ១៥ឆ្នាំ បានក្រួយជាអ្នកទោសក្រោមរបបខ្លួនក្រុមហ៊ុម
ចំណេកជុំ សមាជិកគ្រូសាររបស់លោកដៃនេះ ត្រូវបានក្រួយជាថន្ទី
ក្រោមនៃរបបនេះ ។ តាមរយៈមធ្យមណុលធម៌សារស្រាវជ្រាវរបស់
របស់លោក លោក តាំង យុ បានចំណាយពេលជានមួយនឹងក្រុបគ្រឿងទៅ
ដើម្បីប្រមិជ្ជការនៃក្រុមហ៊ុម និងប្រព័ន្ធផានៅក្នុងនឹងការពិនិត្យ
យោងដែលប្រព័ន្ធនេះដោយរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ បុគ្គិរោង
បានស្ថាប់ជាន់ទៅរបបខ្លួនក្រុមហ៊ុម ។

វិទ្យាសានសីកវិត្រូវបានរបាយចាប់ដោយស្ថាបត្រករណីជាប់ពិភពលោក ហ្មាប់ ហាទិន ហើយវិទ្យាសាននេះនឹងការយករាយដែរឡើងដុកជា កសារជាឌីមយលាតិវបស់មជ្ឈមណ្ឌល ដែលមានជាក្នុងបណ្តុកសារផ្លាស ហើយក្នុងនៅមានស្ថាបត្រករណីជាប់ដែរឡើង

ក្រុមជាន់គេបង្កើតសំនួរអាស៊ាក្រឡូយទាក់ទងនឹងរបបប្រលួយពួក
សាសន៍ វិទ្យាសានស្ថីករែត និងគ្មាយជាមធ្យោមណូលសាកលម្បួយ
សម្រាប់គារអប់រំ ស្រាវជ្រាវដើម្បីបង្កើត ចន្ទក្រោមនិងកសារ និង
ដើម្បីប្រព័ន្ធផាច់ទុប់ស្ថាត់របបប្រលួយពួកសាសន៍ ។

ការសញ្ញីតិចភ្លើងការបង់តួន្ទិះគ្នា ម្ខរត្រមានទិសដោម្បួយ
ដែលបានបង់តួន្ទិះគ្នា ពេលបង់ម្ខយ ទក់ទីនឹងរបបប្រជុំដែលសាសន៍
និងស្តាបត្រកម្មបែបបួនឲ្យយក្សាន់ ហើយ សំនើយ ឬ ជានមាន
ប្រសាសន៍ទៅតូច «នៅភ្លើងប្រព័ន្ធប្រជុំដែលសាសន៍ និងការ
សម្រាប់ត្រួតព្រាយដំ ស្តាបត្រកម្មបែបបួនឲ្យយក្សាន់មានទំនាក់ទំនាក់
រកការវឌ្ឍបញ្ហាឌតិចរួចរាល់ដែលទៀត និងមិនលើទីនេះប្រភេទ
សាស្ត្រដែលស្តាបត្រកម្មនៅបន្ទាន់ ភ្លើងនឹងយក្សាន់ កែវដីណែល
ស្តាបត្រកម្ម ហាក់បិចចិប់ជាមានការធនុតិត លីថាប់ និងតម្រូវដែល
រកអតិថិជនបានតិចបំណែក៖» ។

លោកប្រាប់ពួមទៀតថា “យើងមានគំនិតយ៉ាងមេះមកក្នុងការបង្កើតវាស្ត្រានូយនៅពេលវាគតាដីជាមួយ”

ព្រោចន និងបានើតដោយបានើសដោពីការគិតគេរៀនយើងយើង ហើយជាប់
និងរៀនវារទុកសោកនៃពាណិជ្ជកម្មបសិបុជនិយដ្ឋាន ។ និងមិនមែននឹង
គត់ បុមានកំពួកទិន្នន័យធម៌ពីពាណិជ្ជកម្មបសិបុជនិយដ្ឋានទាំងពូរ
នាយករបាលប្រព្រឹត្តនេះទៅតុករាយលើកឡើងនេះគឺដើម្បីបានកំបា ដោយ
សារតែប្រធែសកម្មជាសាប្រធែសមាននូវប្រជុំដីរៀនយើង នៅលើ
ពិភពលោក និងទំនួរមុខ្ញាប់ សាសនាដីសម្បរបែប យើងត្រូវ
ជ្រាវសិបុរីដីដើរីនូវពិភពលោកនិងដោលមានលក្ខណៈ និងមានប្រសិរី
ជាន់មុន ។ បុជនិយដ្ឋានដែលប្រសិរីបំផុត មិនមែនជាអីមួយដែល
យើងទស្សនាទែមទៀត ត្រូវកសម្បត្តិនៅមិនបានបំពុត នៅពេលបានការពួក
បញ្ចូវនិងអតិថិជន និងការរំពុកដែលវិញ្ញាបកឯកជាន់ នៅពេលបានការពួក
ស្តាប់ និងរំពុកដែលអតិថិជន និងការសរសៃរាយមានដើរ ព្រមទាំងនឹងក្រុងនាយក
ដែលអារម្មណទិន្នន័យធម៌ស្តីប្រជុំនៅទាំងអស់នៅក្នុងសហគមន៍ ។

លោក ស៊ាន យុ បានធ្វើការពន្លូល័ច “វិទ្យាសាស្ត្រកីរិតមិន
មែនធ្វើតាមឯកតាតកាលបី ណែនាំទេ បី តែវិទ្យាសាស្ត្រនេះមាន
បំណងបានឱ្យតាមស្ថាបនជាតិមួយដែលដឹងទៅនូវរាជី ជាកន្លែងមួយ
ដែលមិនស្រួលដោនៃក្រោយរៀនមេរៀនឯកតាតកាលទៅអំពីយោរ
យោ ហើយជាមួយគ្មានៗដែរ ជាកន្លែងមួយដែលវិស្វករិត
ព្យាពាលមួយដែលសៀវភៅ និងធ្វើឈើរឡើងទៅមុខ ។ ការតាំងចិត្ត ការ
មេដ្ឋានចិត្ត និងជិត្យីសម្រាប់អនាគតរបស់យើងនេះ ហើយដែល
ជូនចិត្ត យើងចូលរួមជាអ្នកវិទ្យាសាស្ត្រកីរិតនេះ” ។

វិទ្យាសាស្ត្រកែវតនិភ័យជាប់មួលដ្ឋានត្រីសំនើការអប់រំ និង
កម្មវិធីផ្លូវផ្លាយដែលមានជាមួយនឹងកិច្ចការដែលវិទ្យាសាស្ត្រកំពង់
ផ្តើសព្រៃសម្រាប់យុត្តិធម៌សង្គម និងវិមានំពុកវិញ្ញាណកុន្លឹមបស់
សារមន្ត្របសនិយដ្ឋាន ។

បុជ្ជេរបស់វិទ្យាសាស្ត្រកិរិតគ្រឹះបានរបាយដើរដោយមាន
សំណង់អគារយើងចិន្ទនៃប្រាក់ដីលូកំពោះតិចប្រាក់នៅក្នុងប្រាក់
អនុវត្តតាមនីតិវិធី ដាក់នូវលីដីរបស់អគារទាំងប្រាំមានលក្ខណៈដាក់
ពីគ្មាន ប៉ុន្តែអគារទាំងនេះគ្មានបញ្ហាលក្ខណៈ និងភាពប័ណ្ណនៅដាក់ខាន
លើដោយភាពប័ណ្ណនៅនីមួយៗ អ្នកទស្សនា និស្សិត និន្ទប័គ្គលិក
បញ្ហាលក្ខណៈលើដាក់តិចមួយ ។ ទីលាននៅលើដាក់នូវលីដីទាំងមួល
មានបណ្តុះបណ្តាល ០ ម៉ែត្រ និង ទីនៅ ០ ម៉ែត្រ ចំណុកដាក់សំហំ

ເລື້ອງໃຈໝາຍເປົ້າ ເລື້ອງໃຈໝາຍເປົ້າ ເລື້ອງໃຈໝາຍເປົ້າ ເລື້ອງໃຈໝາຍເປົ້າ ເລື້ອງໃຈໝາຍເປົ້າ

ស្ថាបគ្រកម្មសម្របរណាដីន្តិជ្រាសានអន្តរវត្ថុ និងជ្រាសាន
ដៃទៀតទៅគ្រកម្មសម្របអន្តរ ត្រូវបានសង្គ់ឆ្លើយដោយរមបញ្ហាយ និង
ភាគបំភ្លាញវិញ្ញាយមកនូវសមាសភាពជាប្រើនិស្សានីក្តុវិញ្ញាយនិភាព
និងសំណងដែលភាគបំភ្លាញពីមួយមេដូច ។

ເຖິງເຕັມໄສລະຄວາດທົ່ວນ ປູກໍາບສ່ວິຈີງສູາແສສີກີ່ຕົກກຳທີ່ຕົກ
ເຜື້ອນຂຸສ່ວິເຫຼື ເບີຍກູ້ບໍ່ຕູ ທົ່ວນລະບ່ວິໂຈນ ອີ່ຈົດລົ່ງທີ່ມີຄູ່ທີ່ຍຸພູຍິ່ນ
ສົມາສົກກາຕັມບໍ່ຕູ ອີ່ຈົດລົ່ງທີ່ມີຄູ່ເຫຼື ເຖິງເຕັມໄສລະຄວາດທົ່ວນ
ໜີ່ມາຮັດໃຫຍ່ລົ່ງທີ່ມີຄູ່ເປົ້າເປົ້າ ເປົ້າເປົ້າ ແລະ ດັກ
ເຫຼື ເຖິງເຕັມໄສລະຄວາດທົ່ວນ ອີ່ຈົດລົ່ງທີ່ມີຄູ່ເປົ້າ ເປົ້າ ແລະ
ໜີ່ມາຮັດໃຫຍ່ລົ່ງທີ່ມີຄູ່ເປົ້າ ເປົ້າ ແລະ ດັກ
ເຫຼື ເຖິງເຕັມໄສລະຄວາດທົ່ວນ ອີ່ຈົດລົ່ງທີ່ມີຄູ່ເປົ້າ ເປົ້າ ແລະ
ໜີ່ມາຮັດໃຫຍ່ລົ່ງທີ່ມີຄູ່ເປົ້າ ເປົ້າ ແລະ ດັກ

ដោយសង្គមពីលើមានគុណភាពខ្ពស់ (មកពីប្រទេសលោក ឧនុស៊ិរិ ហើយដោយមិនប្រើប្រាស់ត្រូវលើនៅក្នុង) និងមាន

ស្តីពីរាជយោង ដែន្នូលរហូតដល់ថ្ងៃទី ១០ ឆ្នាំ ដែលសម្រាប់សំណង់
ចម្លកសម្រាប់អគារនេះ ប្រធោលដើរការណ៍ក្រោម និងជាច្បាស់ដើរការ
ភាពក្នុងដំឡើនក្នុងក្នុងក្នុង ដើម្បីជាតិ ប្រកបដោយភាពរាក់ទាក់ និងក្រោរ
និងប្រព័ណិតដើម្បី សណ្ឋាគសមាសភាពសំណង់ជាប្រជិនក្នុងប្រទេស
របស់និងប្រជិនដើម្បី ហេតុផ្ទះ សំណង់ទាំងនេះអាចក្រោប់គ្មានមួយ
រយៈការប្រើប្រាស់រួមឱ្យត្រួតពិនិត្យ និងរៀបចំការងារទៅលក្ខណៈក្នុងក្នុង
សង្គមសំខាន់ដោយប្រកវិញ្ញានទាំងនេះ ។

និឡាស្តានស្ថីកវិតមានទីតាំង នៅក្នុងបរិរោគនិឡាលីយបីដី
ត្រួចបែក ដើរការណ៍ត្រួតពីក្រុងភ្នំពេញ ។ សំណង់អគារបសិទ្ធិភ័យ
លីយនេះ (បច្ចុប្បន្នអគារនេះយូប់ប្រើប្រាស់ហើយក្រោយពីសិស្ស
ត្រូវបានប្រឡងទៅរៀននៅអគារដៃខ្ពស់ក្បែរនោះ) ធ្វាប់បានប្រើប្រាស់
ជាមួនីរលក់ដី និងកែប្រគល់ពីរបាបឹងរក្របម ដូចអគារសាងហាត់
រៀនដៃខ្ពស់។ នៅក្នុងប្រទេសដូរ ដែលធ្វើឡើងទីតាំងនេះមាន
លក្ខណៈ: ស៊ីតិសមយោនខ្លួនសម្រាប់និឡាស្តានស្ថីកវិតមានទីតាំង នៅ
និយថា សង្គមនេះលើអគារណ៍ ដើម្បីអប់រំអនុកត ។

ເຜີຍງົງ ປະບານ ເພື່ອການສັດຕິ ຕຸດຕິກຣບສ' ປະເທດກຳມັນ
ປະກົດຕູບເຫຼືອຜ້າທໍາອັນ ແກ່າມໄໂຮງງານສູງເວລີໂພລູ້ບໍ່ເຕີມຄາວຄົນ
ມູນ ບໍ່ໄດ້ກັດ ສ້າງບໍລິຫານເຫຼືອຜ້າທໍາອັນ ເບີ້ຈູ້ລູ້ຕົ້ນໄຟເປັນ ຍ
ເຜົາຍຈູ້ລູ້ຕົ້ນລົບຕົ້ນແຫຼ່ງເມືອງ ຕິດຕະຫຼອງສາບ ສົ່ມພັດຮບສ'ໄຮງ້າ
ສູງ ສັງກິດ ຕິດສັດໃຫ້ຈູ້ລູ້ສ' ຜົກຕົວເປີຍໆ ເບາດັກສ' ແກ້ວມື້ງ
ເຜີຍງົງ ຄາງຕົກ ເພື່ອການສັດຕິ ຕຸດຕິກຣບສ' ປະເທດກຳມັນ

អ្នកទិសុំនាមបច្ចល ពេជ្រគារតាមដ្ឋានដែលសង្កែត្រូវក្នុងក្រុង^{ចុង}
រាជធ៌កដែលរាបមេលិលិន្ទោះតាមរយៈរាជធ៌ក និងរាបមេលិលិន្ទោះ
សំណង់អគារនៃតាមរាជធ៌ក និងពន្លឹះជ្រាវទីក្នុងលំហ
ទានក្នុងទិក ឬ ដូចខ្លាតិន្ទេរាជធ៌កបស់ប្រាសាទរុណាកែទ្រម្មយប់និន
រម្យមាន ប្រាសាទអតិថិជន និងស្រប់ស្រី និងស្រប់ស្រី និងអគារនៃ
ទិកនៅជាន់ទានលើនៃសំណង់អគារនៃ និងរាបស្រួលទិកក្នុងនៅ
បាន និងមានសារសំខាន់ក្នុងការរក្សាទុរានដែលការប្រប់ក្រុងបាននិន
ទិកដើម្បីការបំបនិយត្តន៍និងការប្រព័ន្ធដូចជាប្រព័ន្ធលុបង្ហើទិក និង
បរិសានក្នុងនៅ ។

ເຊື່ອເຕີມ ເຊິ່ງຄາຕໍ່ບະນູບໍ່ກົດາລູ້ມ ຜົ່ນປະລ ເຊິ່ງນີ້ກົດາລູ້
ມຄວາ ນູ້ກົດສູງໃຈ ຕັ້ງ ດຸາໂຫສູງກົມທີ່ ເພີຍຕີຕ່າງໆກໍ່ຕູ້ສີປູງ: ເຜິ່ນໆ

ដែលប្រចាំមួលដោយវិញ្ញាស្តានសីករិត ។ បេញពិធីកន្លែងពិធីរណ៍
នេះ អ្នកទស្សនាឌីជូតរំលែកនៃសារមន្ទីរ ដែលទីនោះមានការ
តាំងពិធីរណ៍ដោយសារព្រៃន និងបន្ទាប់មក អ្នកទស្សនាគារបានដើ
ដីលើករំលែកនៃសាលាអ្នែក និងសាលប្រជុំមជីថូបសបសមូល ។
សាលប្រជុំមជី មានតាំងនៅលីដ្ឋានផ្លូវដំណឹកគុងខ្មែរកំរែក និង
និងបន្ទាប់របស់សាស្ត្របារម្យមានតាំងនៅបន្ទីររៀលភាពត្រូវ និង
បន្ទីរដោនៃខាងក្រោម ។

ເនື້ານີ້ແບ່ງຫຼຸບກົດມາຢູ່ມື້ ຕີ່ຜົວໃຕ້ຕຳຫົວປະສົງບណ្តາວ
ຜູ້ເມືອງມະນູນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງມານັດກົດມາຢູ່ມື້ ເພື່ອມານັດກົດມາຢູ່ມື້
ຜູ້ກ່ຽວຂ້ອງມານັດກົດມາຢູ່ມື້ ເພື່ອມານັດກົດມາຢູ່ມື້

បុជ្របាយរបស់វិញ្ញាស្តានស្ថីកវិត និងបានឱ្យតម្លៃខ្សោយសម្រាប់
ការពារបរិស្ថានរបស់អគារទាំងមួល មួលមាន វិធីស្ថាប្រភើតុងការ
ការតែបន្ទូយចោមពល និងការប្រើប្រាស់ថីក ព្រមទាំងការបានឱ្យតម្លៃប្រកាស
ចោមពលដែលអាចប្រើប្រាស់ឡើងវិញ ។

វិទ្យាសានស្តីកែតក្រមបញ្ចូលទាំងរាលបុដ្ឋិយដ្ឋានទាំងនេះ និងក្រោមពីរបានកើតឡើង ដែលមានទំហំ៩៧៨ម៉ែត្រការេ សម្រាប់សហគមន៍ទាំងមួលក្នុងរាជធានីភ្នំពេញ ដោយក្នុងនៅៗ រួមមាន រាលសម្រាប់លេខកិច្ចា ស្ថានលទ្ធផល និង បណ្តាឃ្វេរើលី រាលស្រោះ និងក្រោមឈើ ដែលនៅនៅៗ និងជាកំតាំងរបស់ណាកក្រឹមសម្រាប់ ទំនើបដែលភាគគ្រប់ប្រើប្រាស់ដែលជាមួក កសាងប្រជែងផ្ទើនិងវិញ្ញុ ក្រោយស្រីរម ។ ស្ថានប្រវារ ស្ថិតនៅក្រោមជ្រាវបុរាណ ពីអគារដើម្បីដែលបានលើកវារ ការពារកំព្យូមានទីកន្លែង ។ ដូចកក្កដ្ឋានត្រួតដែលស្ថាន ច្បារ គឺជាដឹងរាលមួយដើម្បីស្តីកទីកន្លែងដូចក្នុង ដើម្បីគាត់បន្ថយទីកន្លែងនៅក្នុងទីក្រុង ។ នៅក្នុងស្ថាន មានដីរដើរជាប្រើប្រាស់ភ្នោះក្នុងវិញ្ញុមក ដែល ការបាទឱ្យទូទៅទីកន្លែង និងជាប់ភ្នោះទៅក្នុងទីក្រុង ។ ការភ្នោះដីរ នេះគឺ ដើម្បីអនុញ្ញាតច្បាប់ប្រជាធិបតេយ្យដែលរស់នៅក្នុង នេះការដើរចូលទៅដែលដូចកក្កដ្ឋានក្នុងទីវិទ្យាសាន ស្តីកែតបាន ។ ហូរាបាន ហានីដ បានមានប្រសាសន៍ ថា “យើសមានតីសិស្សិរឿងបង្ហាញ វិទ្យាសានស្តីកែត និងស្ថាន បុប្ផិនីយដ្ឋានទំពូកវិញ្ញុណាក្នុងនៅៗ និងមានតម្លៃណាល នៅក្នុងទីក្រុងការដ្ឋានសំបុរាណបានយើងពិត្យប្រាកដ ដោយនាំ ជីវិតត្រួតពី និងអនាគតដីក្នុងស្តាន នៅការទំបន់ដ្ឋានបំពុជប់តិត ជាកក្រឹមបាន នៅក្នុងពេញលេញ ដោយ សោកនាគកម្ពុជាកាល ពីអតិតាកាល ។ ទីតាំងសម្រាប់សហគមន៍នេះ មិន

ក្រាល់តែជាទីរាបម្បយដែលបានឱ្យអំពីការនឹងបញ្ចូវនិងពីអតិថជ្ជកាល
ការទាក់ទងគ្រាថេរិញ្ញាពេមក និងការប្រាស់យុទ្ធកំទងគ្រាថេរីៗទេ
តែក្នុងជាតិនឹងម្បយដែលបានឱ្យបំនួរការសង្ឃឹមបានចំណោះប្រជាធិន
កម្មជាតិ” ។

អគារបសវិទ្យាសានសីករតច្បែរជានអនុមតិយលព្រមទ្រ^៤
សាជសង់ ហើយក្រោដនឹងសាជសង់នៅលើការបង្កើតរឹងរាលូយប៉ឺដ

គ្រប់ប្រកបនេះនៅតុវាំក្រាយ ។

សម្រាប់ពីរមានឯកសារជាអង់គ្លេស និងខ្សោយរបាយការណ៍ និងស្ថាបនុករៀត សូម
ទិញសូវន៍នៅក្នុងថ្ងៃនេះ អ្នកអាចចូលរួមបានដោយចូលរួមទៅ www.cambodiasri.org

ប្រព័ន្ធសង្គម

លោក ស៊ិន យុត្តិធម៌បានចូលរួមជាអធិរាជក្រឹត និងជាថាយកម្មដ្ឋាល់កសារកម្មជាតិ ដែលត្រូវបានលើកឡើង ឡើងដោយសាកលវិទ្យាល័យ ហើយ ឬណានេះបានស្រីឡើង ឬណានេះបានស្រីឡើង មាននឹងយថា «អំណរាបទៅស្តីក្រុករាជក្រឹត» ឬ អ្នកដឹកឆាំសាសនា និងអ្នកប្រារាំងដៃខ្ពស់កាលពីដីឡានំដើម្បានប្រៀប្រាស់ស្តីក្រឹតនេះរបស់គ្មាន និងអ្នកប្រារាំងដៃខ្ពស់កាលពីដីឡានំដើម្បានប្រៀប្រាស់ស្តីក្រឹតនេះរបស់គ្មាន

ស្ថិកវត្ថុ មានសេចក្តីពលរដ្ឋបាលនឹងវិបាលនឹងក្រម សិម្បត្តិបាសិរី
ដើម្បីណាតិ នៅក្នុងពាក្យ «ត្រូវឯង» ចំនួន ៥

ត្រូវនៅ (ន.) លេខ្យាមេគាល់ស្ថាបន្ទីរបានប្រចាំថ្ងៃយ៉ាងតិ៍ ប្រចាំការបាន
មានដែនដោន្លែនៅក្នុងប្រព័ន្ធដានប្រចាំយ៉ាងតិ៍ ប្រចាំការបាន
សាស្ត្រាបេរាជ ស្តីកិច្ច, ប្រចាំការដោយយកទ្រនឹងស្តីករាប់ប្រៀប
ធ្វើជាកញ្ចប់ដោយបានស្តីកិច្ច សៅ គ្រឿបបន្ទិចលើភ្នាព្យបានជាបាន
បន្ទាន់ដែនដោន្លែ ដំឡើ សម្រាប់ប្រក់ បុណ្ណែនបេរាជ ឥឡូវ (មិនបាប់យុទ្ធប់
បុណ្ណានទេ), នៅក្នុងការបង្ហាញប្រុសសំពេរគារដើមកិច្ចបេរាជ ឥឡូវ
បានដែរ, ហើយមេចក្នុងក្នុងការបង្ហាញប្រុសសំពេរគារដើមកិច្ចបេរាជ ឥឡូវ,
ទ្រនឹងដែលសរុបស្តីកិច្ចបេរាជ ទ្រនឹងនីតិ បុណ្ណែនកិច្ច, ដាក់ទំនួល
ដែលគេគាប់យកមកពីការបេរាជប្រុស បុណ្ណែនដើមកិច្ចដែនដោន្លែ
មានដែនដោន្លែ, ដើម្បី ពួនុមុល (ក្រីនីតិម្ភាល់) ដាក់ទំនួលបេរាជ ត្រូវនៅ
ដែរ : ដីបុរាណត្រូវនៅ, ដាក់ទំនួលបេរាជ ពួនុមុលប្រុស ៧.៩.៤, ត្រូវកំណត់រ
ទ្វាប់ គេយកដាក់ទំនួលប្រុសដើមកិច្ចបេរាជ បុណ្ណែនប្រុសនៅមក
បានភ្នាប់ បុណ្ណែនសំនើកកំដែរដីផ្លូវដែនដោន្លែ ដោយដើរតាមទម្រាប់បេរាជ ទ្វាប់
បិសាគបុណ្ណែនប្រុស គេគារបានមិនចូលទ្វាប់បិសាគបេរាជភ្នាប់បេរាជ
បុណ្ណែនដែនដោន្លែ មនុស្សដែលខ្លួនឈានសំ បុណ្ណែនប្រុសដែនដោន្លែយុទ្ធប់
ពេក ពេលយប់ដែកលក់មិនស្ម័គ្រីដែលប្រើប្រាស់បានត្រូវបានតែមក
ដែកកំដែរកំពុងតែបុណ្ណែនបិសាគបុណ្ណែនប្រុសបុណ្ណែន, គេទិញយប់ជាផួក
គេយកប្រូវនៅមកកំណត់រទ្វាប់ ដោមត្រូវនេះប្រើប្រាស់ពិភាគបំរាតិត្រូវ

វិទ្យាសាស្ត្រកើតនឹងសំខាន់ខ្លួនបានរៀបចាគាសិក្សាមួយ
ដែលមិនបានធ្វើការដែលជាប្រមូលហេតុយ។

វិទ្យាសាន្តសីករិតគ្រប់ប្រឡាច់លស្អាតជាមុនការដោយការស្វែកល
វិទ្យាលូយ ភ្នែកធាមដារវិទ្យាសាន្តគ្រប់ប្រឡាច់លសីករិតគ្រប់ប្រឡាច់លការណ៍: មួយនេះ
ប្រឡាច់លកម្ពស់ ការសារសង្គមនៃវិទ្យាសាន្តសីករិតគ្រប់ប្រឡាច់លការ
គាំប្រចាំឆ្នាំកុងការពារិតប្រឡាច់លការប្រព័ន្ធដែលមានការបង្កើតតិចសំ
ភ្នែកការទុប់ស្អាតសំពើប្រឡាច់លការសារសង្គម ។

វិទ្យាសានស្តីកែតសមប័ណ្ណអនុគមន៍គុណភលនិស្សិតបរណា
វិទ្យានិធិនិស្សិតស្តាបគ្រកម្មផ្ទាល់លោកសារព្រះបាយកដ្ឋីកសល
និធិលោកសារព្រះបាយ នាយក ការណី នៃសកលវិទ្យាល័យភូមិនី
វិចិត្រសិល្បៈ សម្រាប់ការគាំទ្រនិងធ្វាយដែលនាំឡាត្រៀតក្រោមនេះ
បច្ចាផ្ទៃបរភេទនេះ។

គេហទំនាក់របស់វិទ្យាសាស្ត្រក្រឹតា www.cambodiasri.org
ត្រូវបានរចនាដោយក្រមបុង Beaconfire មានមូលដ្ឋាននៅទីក្រុង
Washington DC ដែលបានផ្តល់អនុការ និងសហគ្រឿនជាប្រជុំរបាយ
គេហទំនាក់និងយុទ្ធសាស្ត្រដូចរួមចាមប្រព័ន្ធដើម្បីចុះចំណាំ ។ ការរបាយ
គេហទំនាក់និងយុទ្ធសាស្ត្របានរចនាគារកំព្យិ៍ដោយក្រសួងសហប្រតិបត្តិការ
និងអភិវឌ្ឍន៍របស់សហព័ន្ធអាមេរិកដែលត្រូវបានរៀបចំឡើង ។
និង Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit
(GIZ) GmbH និង ខេត្តកំន្លែសហរដ្ឋអាមេរិកអភិវឌ្ឍន៍អនុវត្តជាតិ
(USAID) ។

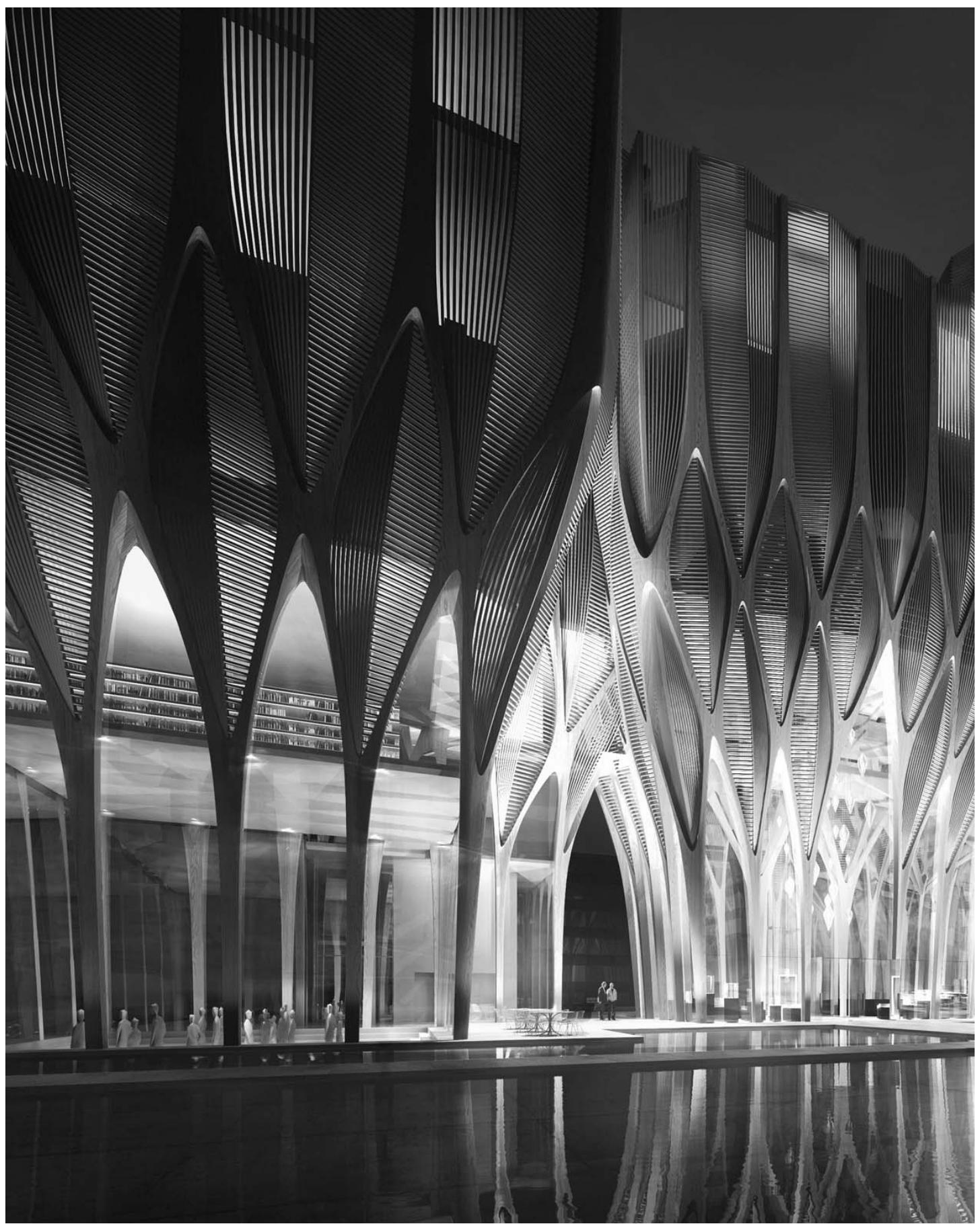
၁၅၆

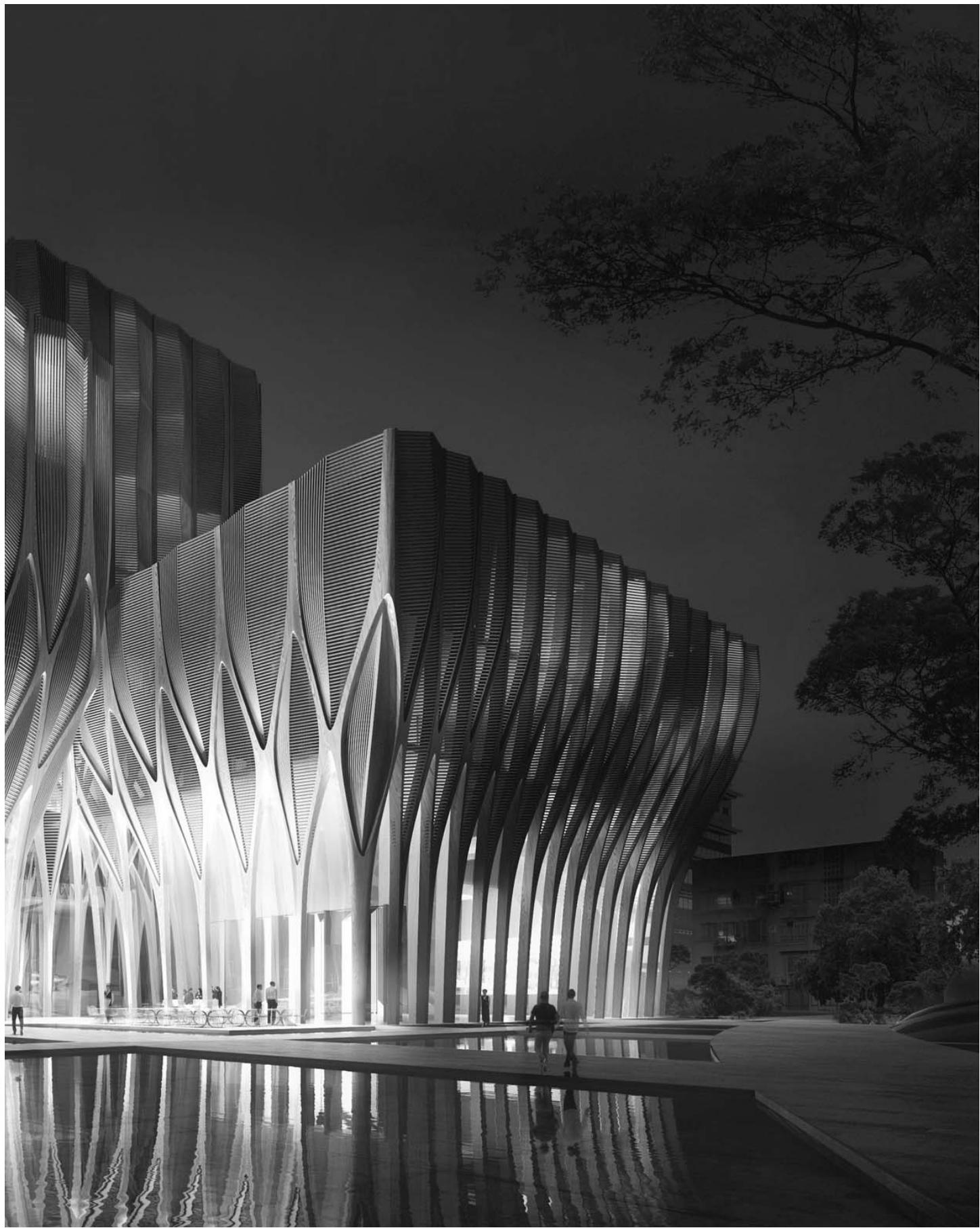

ពិធីសម្រេចនៅបាសាអង់គ្លេសក្នុងក្រសួងពេទ្យ

វិចិត្តសាលរបស់ក្រុមហ៊ុន ហ្មាហា ហាច់ដ ទីក្រុងផ្លូវជ័យ

សម្រេចរាល់ក្នុងវិភាគបន្ថែមសាច់អស់ដែលបានចូលរួមក្នុងកម្មវិធីនេះ នៅពេលនេះ ។ គំណាងត្រូវឲ្យរាល់ស្ថានស្តីក្រើត និងក្នុងទម្រង់ជាមុជ ជាស្ថាបនិករបស់វិទ្យាសាននេះ ទីសមសម្រេចនៅលើសេចក្តីថ្ងៃការបាយក្រឺនិងពេញចិត្តតមិនបានសម្រាប់តុលានរបស់អស់លោកស្រី ដែលបានដឹងដែលបានចំណាយពេលដីមានតម្លៃចូលរួមកម្មវិធីដឹងមានសារសំខាន់ម្មយនេះ ដើម្បីធ្វើការបង្ហាញព្រមទាំងមែនបានស្រីមិនបានសារសំខាន់ស្តីក្រើត ដែលរបនាដោយលោកស្រីបានចូលរួមក្នុងវិភាគបន្ថែមសាច់អស់ដែលបានចូលរួមក្នុងកម្មវិធីនេះ ។

និឡាស្តានសីកីរិត ដែលរមមាន សារមទ្ធី មជ្ជមណ្ឌល ព្រោះ
គ្រារ់ ព្រមទាំងសាលាហេវេន និងកំណែងច្បាស់តាមកាល បច្ចុប្បន្នកាល
និឡាស្តានតាមកាល ។ ដោយបន្ទិចការវារ៉ាដែលមជ្ជមណ្ឌលជំរុញ
កម្ពុជាកំពើនឹងធ្វើសញ្ញាប្រចាំ និឡាស្តានសីកីរិតនិនិមីសម្រួល់ទៅរកកំពើនឹងប្រចាំ
ប្រចិត និងកម្ពុជាដីនាទាកេសការប្រើប្រាស់បាននៅប្រចិតនាទាកេសកំពើនឹងប្រចិត
លើកកម្ពុជាការយល់ដឹងនៃប្រព័ន្ធសាស្ត្រខ្ពស់ក្រហម និងសងមកម្ពុជា
ទាំងមូល ។ លើសពីនេះទៀត ដោយមានបក្សិសយសម្រួល់ទៅមុខ
និឡាស្តានសីកីរិតនិនិមីការប្រចាំនូវយកទូរសព្ទយោបល់ និងកំពើនិតតប្រជុំ
ទិសប្រចាំ ដែលដឹងប្រចិតប្រជុំការយល់ យើង្វាបស់យើង្វាបកំណែ

និងទស្សន៍: នៅភាពយុត្តិធម៌ និងដោម្បីលើកតម្រូវកិច្ចិតាប្រជុំប្រជុំ
ប្រជុំរបស់យើង គ្នានៃការតស្សិជាលក្ខណៈ សកលលោកដោម្បីទាំង
ស្ថាតអំពេរលួយពួសសាសន៍ និងអំពេរយោរោងត្រូវបាន ។
គឺតាមដ្ឋានកំណើនឯង ដែលពាក់ព័ន្ធយើងខ្លួននឹងត្រួតពិនិត្យរបស់
នៅរាជរដ្ឋបាល នៅក្នុងប្រជុំដីយដ្ឋានបែបស្ថាបត្រកម្ម ។
ប្រជុំដីយដ្ឋានបែបស្ថាបត្រកម្ម គឺជាកំណើនឯងមួយ ។ យើង
អាចយើកប្រជុំដីយដ្ឋាននៅក្រប់ថ្ងៃនៃទីតួកពិភពលោក ទាំងប្រជុំ
ដីយដ្ឋានបែបទាំងនេះ និងបែបប្រជុំរាជរដ្ឋបាល ដីភាសជល់
សង្គមមួយឡាមានការបង្ហាញ និងក្រោមពីប្រភពតិស្សាស្ត្រ ។
នៅក្នុងប្រព័ន្ធដែលអំពេរលួយពួសសាសន៍ និងអំពេរការបែបមួយ
ត្រូវបាន ប្រជុំដីយដ្ឋានស្ថាបត្រកម្មមានទំនាក់ទំនាក់ និងការបង្ហាញ
បញ្ជីភីភាពអារក្រក និងភាពអក្សសល និងសម្រួលប្រភពតិស្សាស្ត្រ
ឬកម្មួយដែលស្ថាបត្រកម្មនៅក្នុងប្រជុំប្រជុំ ។ នៅក្នុងនេះ គឺ
ជីវិកលីរបស់ស្ថាបត្រកម្មគឺស្ថិតិភីក្នុងសភាពនឹងត្រួតពិនិត្យ
គ្រប់គ្រង់នៅកន្លែង ។

អ្នកទេស្ស នាត់ឆ្នាំយុត្តិកត្របន្ទូល ទុកចាំពោះបុរីនឹងយុដ្ឋាន
ប្រភេទនេះ នូវការយល់ដឹងយ៉ាវ ត្រូវប្រជែង និងពារទួលបន្ទុក និង
ភាពយុទ្ធបាប់ដែលមិនអាចបានបាយចាន់របស់មនុស្សជាតិ ហើយ
ការទួលស្ថាល់ នូវភាពយុទ្ធបាប់ គឺការទៀតមានកម្រិតឯកសារ ដើម្បី
សម្រាប់ត្រូវការដើម្បីទាមទារច្បាន់ការបន្ទូល ទុកប្រើនឹងជាន់
នេះ ។ ដោយគ្មានអ្នកដែលជាការមនុលសង្ស័យ អារម្មណ៍ និងអាកប្បៃ
គិរីយាប់បាន៖ អាចជាជបសិទ្ធមួយបំពេះកិច្ចិតិតិស្សូរបស់
យើងគ្នានកប្រព័ន្ធនឹងសំពើប្រើប្រាស់ពួកគេ និងការការប៊សម្រាប់
ត្រូវបាយដី មនុស្សជាតិមិនអាចរំពឹងចារ និងទួលបាននូវការ
ត្រួតព្រូវក្នុងកម្រិតឯកសារ នៅ ចាន់ទេ លីស្រាប់ត្រូវបានបន្ទូល បាយ មាន
ទំនាក់ទំនងការពារការប្រព័ន្ធ និងការប្រើប្រាស់បច្ចុប្បន្ន និងការការប៊សម្រាប់
កិច្ចិតិតិស្សូរបស់យើង និងសំណង់នេះ មិនមែនសំដោឡេ

អតិថជ្ជកាល ត្រួមយម, ទៅនេះ ទៀត ការពុំពារគតិស្ស នេះ គឺសម្រាប់
បច្ចុប្បន្នកាល និងអនាគតកាល ដោយផ្តល់សម្រាប់យោងនឹងក្រប់ដ្ឋាក
ទាំងអស់ ឡើងក្នុងប្រធែសកម្ម ដ៏ និងទូទៅនឹងសកលហេរក ។ ស្ថាបត្រ
កម្ពុជា បែបបុងនឹងយោង ដូល ព្យាយិន្ទុវិសំណាល មិនត្រួមតែដើរដើរ
ឡើមានអនុវត្តកម្ពុជាមួយពេលវេលា និងទីកន្លែងប៉ុណ្ណោះ ទៀតដើម្បី
ដើរដើរកម្ពុជាមួយក្នុងស្រែមៗស្រែមរបស់យើងដ៏ ។ ដោយចាប់ក្នុង
ម្នាក់សម្រាប់ខេរករណីតិចកាល ស្ថាបត្រកម្ពុជា បែបបុងនឹងយោង រាល់ដើរ
ការអប់រំ និងវំពុំករដឹងពីអតិថជ្ជកាល និងបក្សម្នាក់ទៀតសម្រាប់ខេរក
បច្ចុប្បន្នកាល និងអនាគតកាល ស្ថាបត្រកម្ពុជា បែបបុងនឹងយោង នឹងក្នុង
រាល់បណ្តាឃក្នុង និងបានដើរដើរដើរ ។

ជាដែកុយ្យានដីត្រួម្រាមួយ ក្រមបិនស្តាបគ្រកម្ព ហ្មាបេ
ហកខិដ ដែលមានកោត្រូ ឈ្មោះល្អីសេះសាយទួលទំន់សាកល លោក
វិទ្យាសានស្តីកើតមានមេាទកភាព និងរក្សាទុស្សនីស៊ូយទំន់នេះ
នៅក្នុងការរបនប្រជុំរបស់វិទ្យាសានយើង ។

ពោក្យពេលនេះ និងកំពើតអារម្មណ៍ និងកែទប្បដ្ឋានជាម្លាយ
ជាន់ប៉ូយករាជបច្ចុប្បន្នភ្នែកដោយការបច្ចុនប្រសហប៊ូនភាសា និងសិល្បៈ
ភាពដើម្បីមានភាសាសំបាលនៅក្នុងទម្រង់ការងារក្នុងបរិបទ: ព្រៃន់
ប្រាយដំឡើងការកសានសត្វមក្រាយដម្ងោះដើរឯកសារ កំណើនពីឆ្នាំ
១៩៧៨មក នៅពេលដែលបានប្រើប្រាស់ក្រុមដែលរំកម្មាធ្នាត់
ជាថ្មីរួម្រាយៗថាគាត់ »រាលពិយារោះ« និងជាតិកដីនៃខំពើប្រជុំយ៉ា
ពួកសាសន៍ ស្រីម និងខ្មែរក្រុម កម្មាធ្នានិងមិនអាចគេចែតា
ប្រវត្តិសាស្ត្ររបស់ខ្លួនជាន់កូបូនិន កម្មាធ្នាកម្រិតត្រូវជាទសករនៃនៅ
អតិថិជនកាលពេលនៅរហូតដែរ សត្វមក្រាយដម្ងោះត្រូវតែដើរឯកសារ និងអភិវឌ្ឍន៍ឡើងមុខ កាមរយៈសិល្បៈ ក្នុងនិងការបង្ហាញពីរប្បធម៌
ដីឡូលំឡូលាយ សត្វមក្រាយដម្ងោះ និងអារក្រកប៊ូប្រ និង ស្តាសំបាល
និយមនិយំជាលក្ខណៈបុគ្គល សហគមន៍ និងអតិថិជនកាលពេល កំណើន
កំណើនដែលគិតអំពីដន្តនៃក្រោះ និងជនដែលបានជាមុនស្មើជាតិដែល
មានទឹកសុខនិងសុយ និងដើរការដើម្បីភាពប្រសើរដើរឯកសារ ដើរឯកសារ

ពិភពលោករបស់យើងមិនមែនជាតចការដែលពិធាកន្លឹស
ដើម្បីការផ្តល់បន្ទូលទៅទេ ប៉ុណ្ណោះជាតិត្រួតពិនិត្យដីណាក់កាល
ផ្តល់បន្ទូលដែលបានកើតមានជានិច្ឆុះ សម្រាប់ក្រោយដំឡោះមិនត្រូវ
កូហ៊ូបាលអតិថិជនរបស់ខ្លួនទេ តើដូចមួយក្នុងពីរ
កូហ៊ូបាលអតិថិជនរបស់ខ្លួនទេ

ហើមពួកដីរីញ្ជាក់យកព្រៃលូសហេតុ ដែលអារក្សកំណត់
មានរបស់មនុស្សជាតិ រាមានភាពនៅយក្រស្សិលណាស់សម្រាប់
សង្គមក្រោយដែមទៀតការប្រពាល់ប្រទេសខ្លាថែរីញ្ជាខេមក
ដូចមេនឹងការរាយាលទៅយោលមករបស់ទ្រនិចបន្ទិកជាតុលដែរ
រវានការជាក់ពេសទណ្ឌ និងការលើកលើដោស រវានសោភណ្ឌ
ភាព និងភាពកំយុទ្ធបាប និងរវានបានលើ និងបានក្រោមនៃដីរីតិ
របស់មនុស្សលោក ។ ការទម្រាយវិនិច្ឆ័យដែលមានលក្ខណៈ
ជាប្រភពិសាស្ត្រតម្រៃញ្ញមាន មិនត្រីមតែកិច្ចបានពីសង្គម និង
ការអភិបាលសប្តាហេរោគ ទៅកិច្ចតម្រៃញ្ញមានការកត់ត្រារៀនវិរឿង
អតិថិជនប្រកបដោយគុលរការដ៏ ។ ដូចខ្លាជែង់ដែល
ដែលអតិថិជនបាលក្នុងជាមុនកុះទូសកំពុងរបស់យើង យើងត្រូវ
យកចិត្តទិន្នន័យកំពុងបានខ្លះនូវការទូប់សាត់អតិថិជនបាលនៅ ដើម្បីកាំ
ឡើអតិថិជនបាលក្នុងជាប្រកបយុទ្ធបាប និងអតិថិជនបាលនៅ ។

ស្ថាបត្រកម្ម បុប្ផុជនិយដ្ឋាន ដែល ព្រៃយើងទ្វាមដោរបាយ
ម្មយដែលអារមធ្យើព្រៃយើងសម្រួល មេលនូវលក្ខណៈណា និងភាពសក្តានុ
ពលរបស់យើង ។ នៅក្នុងនឹងយោនេះ សិល្បៈអារមធ្យើព្រៃយើងទ្វាម
ហេតុដែលសំខាន់ម្មយដែលអារមធ្យើព្រៃយើងដ្ឋានភ្នាក់អតិថិជន
របស់យើងនិងបច្ចុប្បន្នភាល និងអនាគតភាល និងកីស្រីស្រីម៉ែងយ
គ្មាន។

វិទ្យាសានសីកីវិតបាត់ទុកហេតុផលរមនេះ ជាគោលបំណង
មួយចិនភាបីខ្លួនបានទៅនាំការកែប្រែបស់សាធិជ្ជមានក្រោយដោយ ហើយ
វិទ្យាសានសីកីវិតសូមស្ថាកមមិនអាចនឹងការគាំទ្របស់អស់លោកអ្នកកុង
គិបិតិតុទំប្រើដែលបានដឹងដូចមួយនេះ ។ **សំឡេង**

សិន្និរកថា

និងការសម្រេចការនគរបាលនៃការអនុវត្តន៍យកដែលបានបញ្ជាក់
នៅក្នុងការសម្រេចការនគរបាលនៃការអនុវត្តន៍យកដែលបានបញ្ជាក់
នៅក្នុងការសម្រេចការនគរបាលនៃការអនុវត្តន៍យកដែលបានបញ្ជាក់
នៅក្នុងការសម្រេចការនគរបាលនៃការអនុវត្តន៍យកដែលបានបញ្ជាក់

ធនកាគទំនាក់ទំនង ហាងដៃ សង្គម ធនកាគទំនាក់ទំនង រដ្ឋមន្ត្រីកសុខអប់រំ យុវជន និងកិឡាបាយ

ការសម្ងាត់ការរៀបចំបន្ទាន់អគារវិទ្យាសាស្ត្រក្នុង
ដែលជាកម្មក្រោមសំខាន់ថ្លីនេះ តាំងការធ្វើកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ
ដីណាក់កាលទី២ និងជាបន្ទាន់បន្ទាន់មជ្ឈមណ្ឌលជាកសារកម្មជាតិ
ជាមួយនឹងក្រសួងអប់រំយុវជន និងកីឡា ឬ ទីលានសេចក្តីសោមនិស្ស
វិកាយនឹងក្រោមដូច រាជរដ្ឋាភិបាលកម្មជាតិ បានធ្វើការយើង

ជីតស្តីទៅជាមួយនឹងមក្ខិចដាន់ទូស់របស់រាជរដ្ឋាភិបាលដូលដើរដំ
មួយកន្លែងនៅទីប្រជុំដនឹងនឹងក្រសួងភ្នំពេញ សម្រាប់រាជសង្គមវិញ
ស្ថានស្តីក្រុត ។ ដើម្បីមានគោលមួយកន្លែងនៅទីប្រជុំដនឹងនឹងក្រសួងភ្នំ
ពាររៀបចំ និងបង្កើតបរិយាយការសង្គមស្ថាតនៅភ្នំពេញអារ៉ា ។
អារ៉ាដីសេស និងទីផ្សារដែលបានបង្កើតឡើងនៅភ្នំពេញនៃក្រសួងរៀបចំ
និងក្រសួងរៀបចំបានបានបង្កើតឡើងនៅភ្នំពេញ និងខ្លួន ដែលបានបង្កើតឡើង
ជីតដោយអំពើក្រសួងយុត្តិធម៌ ។

រាជធានីភ្នែកមួយ និងសហគ្រារជាមួយមជ្ជណូល
និងសហគ្រារជាមួយមជ្ជណូល និងទួលបានការ
ទួលស្ថាបនុយដោន្តីថា វិទ្យាសាន្តសីកីវិត និងទួលបានការ
ទួលស្ថាបនុយដោន្តីថា ជាវិទ្យាសាន្តអប់រំអំពីអំពីប្រលៀប
ពួកសារសង្គម និងសិទ្ធិមនុស្ស នំមុខគេនៅសតវត្សទី២១ ។ នៃ៖ មិន
មែនជាសកម្មភាពធម្យតាទេ បើទួលជាសកម្មភាពដីសំខាន់ដើម្បីរំពួក
ដល់ជននៃក្រោះនៃបាបខ្លួនក្របមីសាបារៈយោរៈយោរៈ ។ យើង
សូមស្វាគមន៍ និងអរគុណចាំពោះការកំពុង និងអរគុណដល់សហគ្រារមន៍
អន្តរជាតិ ដែលធ្វើការជាមួយខ្លួន ដើម្បីសម្រេចបានគោលដៅនេះ ។
យើងរំពឹងថា វិទ្យាសាន្តសីកីវិត និងសហគ្រារជាមួយប្រទេសជើង
ទៅតាមតំបន់អាស៊ាន ដើម្បីផ្តល់ព្រោះយើង និងសេវាកីដីសាស្ត្រ
ដើម្បីបញ្ចប់ការរំលែកសិទ្ធិមនុស្សដោយក្រុមហិរញ្ញ និងក្រុមប្រជាល
និយម ទាំងឡាត្រួន និងក្រោដ្ឋរដ្ឋរាជក្រឹត្យ ។ ទាំងឡាត្រួន

ເយ້າຍເຍົກ ກາວໆເລົາກຄສນສະໜັກ : ເຊື່ອແບຣີ ປິຈີນ ຄຸມາຈ ກາວສມູບ
ພິຈີນ ກາວເຜົ້າຫຼຸງ ດາກມູບ ເລີ້ມສູງ ຕັດສິນ ກຳຕົກ ໂຕເກີດເຜົ້າຫຼຸງ ດັບ
ເທິ່ງປະເທດ ສະຫະລັດ ຄຸມາ ສົ່ວໂລກ ພັກ ສາວາດນັກ ພັກ ປົກ
ຄົມກາລ ສັງຜົນ ຂາຍ ຕັດສິນ ລົ້ມ ອື່ສ ສ ວິ່ຍ້າ ສູ້ມໍາລັບ ຜູ້ຍ້າ ດຣີນ ກາວບູນ
ພິຈີນ ສາວາດນັກ ປົກ ພິບເຕີຍງົກ ດັບ ຖ້າ ມ ອຸນ ສູ່ມາວິກາຕົວຕໍ່ໄວ
ຜົນ ເຕີ ເພີລ ຜາບບ ເສື່ດ ເລົາກ ຜ ທູ້ຂະໜົງ ດ ມ ມານ ເບຕຸຜົນ ດນກມູບ
ຜົນ ເຜົ້າໆ ມ ອຸນ ສູ່ມາວິກາຕົວຕໍ່ໄວ ດ ນ ເພີລ ບ ດັບ ຜ ທູ້ຖານ
ມ ອຸນ ສູ່ຜົນ ດ ສິດ ເສື່ດ ເບຕຸ ດ ດ ດ ດ ດ

យើងសង្ក្រមថា ជាមួយនឹងការបង្កើតវិញ្ញាសាន់ស្តីកន្លែ
ប្រទេសកម្មជានឹងដែរគ្នាជីជាមួយកដីកនាំមុនស្អែកនូវការ
គ្រប់គ្រង់ការបង្កើតគារលំបាត់ មេនៃវិជ្ជិយបាប់នឹងសារសំខាន់
នូវការបង្កើតគ្រប់គ្រង់កសារ និងផ្លូវត្រូវរាយដែលប្រកបដោយធម្មជីរៈ
និងភាពសមរម្យ ។ ដើម្បីសម្រេចបាននូវគោលបំណងទេះ យើង
ស្វែងស្វែងនិងទទួលស្ថាប់ការគាំទ្រជាសម្បូរភាព និងអំពើលូរបស់អ្នក
ទាំងអស់គ្នា ។ សម្រាប់គ្រប់គ្រង់ការបង្កើតវិញ្ញាសាន់ស្តីកន្លែ

ច ន ជ ី ត ហ អ ់ ឬ ន ិ វ រ ុ ន
គ ិ ច ម ក ស ិ ក ស ិ ក ស ិ ក ស ិ ក
ន ិ ច ល ិ ន ិ ច ល ិ ន ិ ច ល ិ ន ិ ច ល ិ ន

សំគាលនគ្រូន ធម្មបច្ចនគ្រូន នៃការងារជាតិ

ជកស្រដែលបានរាយចក្របង្កើត D20 នាយក

សូមរំពួកថា នៅថ្ងៃទី១៧ មេសា ឆ្នាំ១៩៨៤ ដែលការណ៍ចំណាំរៀតិកម្មជានឹងប្រជាធិបតេយ្យកម្មជាប្រាជមករាជក្រឹងក្នុងត្រូវ

មហាក្សីស្មានវិបក្សុកម្មយនិតិសិរិទ្ធេរីនិង បានវាំង់មាត្រក្រមិកម្ចាត់
ទាំងព្រៃនិនិមីជាស្ថាពារ ។ ព្រមជាមួយគ្មានេះ យើងក៏បានសម្រេច
បដិវត្តន៍ប្រជាជាតិប្រជាជិបតេយ្យ ប្រកបដោយជោគជ័យទាំង
ព្រៃនិងវា ។ យើងក៏បានធ្វើបដិវត្តន៍សង្គមនិយមបានមួយដំបានដី
រៀបយ៉ាវ ។ ទទួលបានរឿងបង្ហាញ និងការបែងចិត្ត ហិរញ្ញវត្ថុ និងពណ៌ភាគ
កម្មនៅក្នុងគំបងទាំងព្រៃនិនិមី ការបាត់តាមសហករណិយលិតកម្ម
ក្នុងគំបងទាំងព្រៃនិនិមី ដើម្បីរាយកម្មក្រោមបច្ចុប្បន្ន កដន នៅទីនេះ
គំបងទាំងប្រកេឡើង និងនៅក្នុងគំបងទាំងប្រកេឡើង មួយដៃក្នុង

កំពង់ការ កំពង់ការវិសេនៈក្នុងរបបវិទ្យាកម្ម

ដែឡើត ឬស ឬដូចជាបច្ចុប្បន្ននឹង ឃើញបន្ទាត់ដូចជាថ្នូរសង្គមនិយម
និងកសាងសង្គមនិយមនៅក្នុងជាមុនពេលទៀត នៅពេលកិត្តិយសរដ្ឋនី
រីនិងថ្មីចាប់ពីរបស់យុវជន ឱ្យវារីបជីត្រួតឱ្យឃើញជាន់នៅ
ដែលបានធ្វើស្រាមវិញជាតិ វិញជាប្រជាជន ជាយុវជ្រាវលូ
ហើយបានទាន់ការកសាងប្រឡេសជាតិ ពេលគឺកសាងសង្គមនិយម
នៅក្នុងជាយុវជ្រាវលូដែឡើត តើយើដ្ឋានឯករាជ្យ នៅកីវិក
ការកិច្ចជីថិជីជួនរបស់យុវជន ឱ្យវារីបជីត្រួតឱ្យឃើញជាន់នៅ ដែរ
ប្រោះយើដ្ឋានឯករាជ្យរបស់ប្រជាធិបតេយ្យ ដែលជារបប
ជីជាន់របស់ប្រជាធិបតេយ្យ សតិភមិ នាយកដ្ឋាន ដែលមានមូលដ្ឋាននៃបីជី
ហើយបានកិច្ចស្រាវជ្រាវក្នុងសង្គមជាតិក្នុងជាមុនពេលទៀត ០០០៣៧៩
ហើយ ។

យើងត្រូវរាយកម្មចាត់ ទាំងវណ្ណៈ ទាំងរបន់យោបាយ
ទាំងមួលដ្ឋានសេដ្ឋកិច្ច ទាំងមនោគមនីវិធី ទាំងលោកទស្សន៍ ទាំង
ទស្សន៍ គោលដៅរាជ សតិភារមុណ្ឌ ឬវិធីសាបសុខអស់ពីក្នុង
សុខមជ្ឈិយើងទាំងមួល ពីក្នុងផ្ទបជីតិំទាំងមួល ពីក្នុងផ្ទប្រជាដទ
ទាំងមួល ពីក្នុងផ្ទរកនិតិំពីក្នុងមួល ពីក្នុងផ្ទយុវជន យុវជនីរិតិំ
ទាំងមួល ប្រមាំពីក្នុងទីនេះយើងម្នាក់ជន ។ ប្រមជ្ញាមយនៃ យើង
ត្រូវកសានសុខមនិយមកម្មជាផែលជារបបគ្រប់គ្រងតិំស្ថានមួយ
ពីជាប់ដែលមានទេ នៅក្នុងសុខមកម្មជាយើង គាំនីតិំដែមមក ។
យើងការកិច្ចរវៀនទៀតិំតិំតិំតិំ តែត្រូវនិត្តរណកសំបែក៖ យើង
យ៉ាងនេះ យុវជន យុវជនីរិតិំយើង ចាំបាច់ត្រូវបានធ្វើការតាមឯ្យេ
យុវជនីនឹង ឡើងត្រូវលំបាករៀនទាស្សែបែបយ៉ាង ដោយតែលក្ខុណ្យ
គាត់ទៅទៀត ត្រូវលេបសិតិំសិនិជំង់ដោយតែលក្ខុណ្យជាបញ្ហាលើក្នុង
ប្រយុទ្ធផីតិំតិំសិតិំសិតិំសិតិំសិតិំសិតិំសិតិំសិតិំសិតិំសិតិំ
សុខមនិយម និងកសានសុខមនិយមនោគកម្មជាបោយដោរកដីយ៉ាង
ត្រូវទៀតបាន ។

តើយើន្ត្រសញ្ញាំសំចែក្នុះ?

និយាយូរម យើដ្ឋត្រីសនិស្សសំបែក សព្វត្រប់បែបយានទាំង
អស់ សនិស្សសំបែកស្រីអង្គរ អង្គភិល ប្រហុក ដួក ត្រីសាប់ បន្ទូលភវារ
សនិស្សសំបែកសម្បូរកបំពាក់ និងរបស់របរប្រឹត្តក្រាសំដើរជំនួយ សនិស្ស
សំបែកទិន្នន័យ សនិស្សសំបែកប្រជុំត្រួននេះ សនិស្សសំបែកតាមពាណិជ្ជការបែបម្លាយ
សរស់ស ដើរគោលម្លាយ ការម្លាយបន្ទុះ ទសម្លាយចប្រៈកត្រួនទៅ ។
ព្រមជាម្លាយភ្នាក់នេះ យើដ្ឋត្រីសនិស្សសំបែកពេលរោល សនិស្សសំបែក
កម្មវិធីពាលកម្ព ត្រូវឱសជាប់ជានិច្ចដែរ ។ ពេលនេះ ត្រូវបែងប្រឹត្តក្រាសំ
ពេលរោលនៃលយើដ្ឋមានច្បាមានប្រយោជន៍ច្បាប្រមិនជាការរាយ
កសារប្រទេស និងការពារប្រទេសជានិច្ច ។ ទេះម្លាយត្រួនកីឡា ម្លាយ
ម៉ោងកីឡា ម្លាយទានិចកីឡា បុម្ភាយវិនិច្ឆ័យកីឡា កំណើកច្បាប់រាក្សួនដៃតាមសរាតត
ការ ដោយរំលែកគិតគិតគិតគិតគិតគិតគិតគិតគិតគិតគិតគិតគិតគិតគិតគិតគិតគិត
ស្មាថ្មីវិញ្ញាផីផែលមិនបានប្រមិន បុមិនមែនជាការកិច្ចបងីរតិនិកាយ

សម្រេចការពារប្រទេស កសាងប្រទេស ឬន ឯ សង្ឃឹសំបែកម្បវាំន
លលកម្ម ដោយចេះចាត់បែនប្រី ប្រាស់កម្បវាំនដែលមាន ឲ្យសម
ប្របត្តាមទំហំការងារ និងដោយមានប្រសិទ្ធភាពបំផុត ឯ ពោលគី
ប្រីប្រាស់កម្បវាំនគិចិបូម មធ្យាបាយ និងសម្រាកគិចិបូម តើដើរការ
ជាន់ប្រីន ហើយទទួលដែលជាន់ប្រីន ។

ເບີຕິກີຕັງເມື່ອລະຫວາບຜົນກົດໜີເຍື້ອ ຖຸ້ນມູນຍົຮຍະ: ກົດຊີມຄົກ
ໜາບຕີເກ്രາຍເຕັມຮໍເນັ້ນຊີ້ວິນປຣເທສ ເຖິ່ງໂຮງໝາ ແຫວ່າ
໑່ລ່າຍ ເພີ້ງຕັ້ງ ມານຄົມຄາສມູງຄືດີເປີດ ປຣັດທະກມູນຄຣ
ຄສີຄຣ ຍຸດຸຜົນ ຍຸດຸອາຣ ອິນົກມູນຄີ້ຈາລະບຜົນກົດໜີເຍື້ອກົບປຣເກດ
ຊານບຸດ້ເບີກເປົ້າວິກົດໜີ ກ່າຍສຸມຸກຄາວຕາປຣເທສ ກ່າວສ
ປຣເທສຍົກສອນກົບປຸດຸຄົວບໍ່ມີຜົນບໍ່ ຕຳໜີຍບໍ່ຕຳໜີໂປ່ງ ບຸດ້ລະບັດ
ເນັ້ນຍັດຕົລກຸດອຸດ ບຸດ້ໃຈໆໂຮກາລີ່ຫຼາກເຮັດວຽກສູງໄປບໍ່ຍົກ
ກ່າຍສຸມຸກສເປົ້າຄາວກີ້ວຸບຜົນກົດໜີ ດົກເກີມຊານຜົດຍັດຜູ້ມະໜີໆ ຊື້
ເຊື່ອຄົວບໍ່ມີຜົນບໍ່ ບໍ່ໃຈໆໂຮງໝາ ອິນົກມູນຄີດີໆ ຕຳໜີເຖິ່ງ: ເຍື້ອກົບ
ສເຊື່ອຕີເຍີ້ງຕັ້ງມານຄາວຊີ້ວິນປຣເທສ ກົບປຶກໂຫຼວງ ບໍ່ເຕັມບໍ່ຫຼາມ
ສຸ່ຫຼຸ່ມສິ່ນໄປເຖິ່ງ ແກ້ໄຂກົດໜີເຍື້ອມີ້ຈາລະບຜົນກົດໜີເຍື້ອ
ໄຟລຜົດຍັດກົດໜີເຍື້ອ ມານເປີດທານສ ຕຳໜີເຖິ່ງກົດໜີເຕັງ

ក៏ដូចជានៅតាមទម្រង់មេទិន្នន័យ ដែលខ្លួននៅការអំពីបណ្តុះអាសយដ្ឋាន
មុនច្រើន មេសា ៤ យើងមានតំនែករៀបរាជក្រឹម មួយក្នុងព្រៃនប់ប្រជាធិបតេយ្យ ដែលបាន
ក្រុណកាត់ ថ្វីសន្តិវ រហូតដល់របស់របាប្រើប្រាស់សព្វបែបយ៉ាង
ដោយត្រួត ឬនៃសម្បារយោដ្ឋ យើងមានតំនែកឱ្យបាន រចនាប្រភេទក្នុងការ
ការងារ ការណូត ការកើតផុក ការកើតឃុំយុទ្ធផ្លែង ការកើតផុកដែលត្រូវបាន និង
គ្រប់រំសែរសព្វបែបយ៉ាង របស់របាប្រើបាស់ដែលជាដែលកណ្តុះ
បង្កើតឡើងទាំងនេះ បើយើងបែន្រាប់ប្រមូលទុកដាក់ថ្មី គឺម៉ែនឯណី ហើយ
បែន្រាប់ថ្មី ប្រើប្រាស់សម្របតាមការងារបានបានបាន ត្រូវកិច្ចការ
ការងារប្រចាំសប្តាហ៍ និងកសាងប្រចាំសប្តាហ៍ ឬមានប្រសិទ្ធភាពបំផុតនេះ
យើងអាចប្រើបានត្រូវបានបង្កើតឡើយ៖ ១០នៅយ៉ាងដូច ឬ តែកិច្ចមក តំនែក
ពេលធើបំផែះភ្នាម រហូតមកនិលបច្ចាប្បន្ទីនេះ យើងចាប់ យើងមាន
ការទូទៅនៃការប្រចាំសប្តាហ៍ មានការទូទៅនៃការប្រចាំសប្តាហ៍ និងក្រប់ខ្លួន
ដោយសម្បានតែមានប្រើប្រាស់យើងចាប់ប្រចាំសប្តាហ៍ យើងត្រូវបានគិតគ្នា
ដល់ទម្រង់នៃការកិច្ចការងារប្រចាំសប្តាហ៍ និងកសាងប្រចាំសប្តាហ៍ ជាប្រជុំសាស្ត្រ
យុរជនីនិងខេមុខទិន្នន័យ ម៉ាក យើងទូទៅនៃការប្រើប្រាស់
សុចិក តែម៉ាក យើងទូទៅនៃការប្រើប្រាស់យកចិត្តក្នុងការ ប្រើប្រាស់យុរ
ជនីនិងជាសម្បូរភាព ត្រូវក្របាយណុំសម្បូរភាព ម៉ោងហើយ សម្បារ
ទាំងអស់នេះ ត្រូវបានបង្កើតឡើង ប្រចាំសប្តាហ៍ និងក្រប់ខ្លួនរាយការប្រចាំ
ត្រូវបានបង្កើតឡើង និងក្រប់ខ្លួនរាយការប្រចាំសប្តាហ៍ និងក្រប់ខ្លួនរាយការ

ចំណុចខ្លះទាតមយកទៀត គឺនៅត្រួសដែលមិត្តយើងជាទូទៅ មិនទាន់បែងប្រឡាយពី មិនទាន់បែងស្ថាយឡាយសម្រាប់ត្រូវមេ ។ ចំណុច
លី បច្ចប្រឡានទេះ គឺទាំងក្នុងដែរបងិរិតទៅ ទាំងក្នុងដែរកន្លែង ទាំងក្នុងដែរ
ប្រជាជនយើង ឬយើងស៊ានេ ធ្វើការនៅជាសម្បូរភាពអស់ ហើយ ឬ
កម្មសិទ្ធិបើសម្ងារសព្វបែបយើងទាំងអស់ និងលើមធ្វើបាយ
ដលិតកម្មទាំងអស់ ជាកម្មសិទ្ធិសម្បូរភាពអស់ ហើយ បុម្ភយជាកម្ម
សិទ្ធិមរបស់រដ្ឋ បុម្ភយជាកម្មសិទ្ធិមរបស់សបករណ៍ ។ ដូច្នះ
យើងម្នាក់ គ្នានៅដែរកម្មសិទ្ធិដ្ឋាមុន្តែង ឯកជនធ្វើឱយ ប៉ុណ្ណោះ ចំណុច
ខ្លះទាតសំខាន់ គឺដែលមធ្វើបាយដលិតកម្ម និងសម្ងារប្រើប្រាស់
សុចិកដៃនៅ រាយជាកម្មសិទ្ធិសម្បូរភាពទាំងអស់ ដូច្នះទេ រាយ
ប្រមូលដីដ្ឋាមុន្តែង យើងបាយជាកម្មសិទ្ធិសម្បូរភាពទាំងអស់ ដូច្នះទេ រាយ

បុគ្គលម្នាក់ មិនស្ថា លំបាតកតិត្រ ព្រឹយរក ព្រឹយធ្វើបុដីខិប់លគេ
ដូចពីការសំនៅៗ កដនឡើតធ្វើតែងយ៉ា ឬ ម៉ោះហើយ បញ្ហាប្រជាព្យាប័ណ្ណ
ថែទាំ ទុកដាក់របស់របវ្មម បញ្ហាសង្ឃែសំបួកអារប្រើប្រាស់ សីបុក
និន្ទ័យការធ្វានក៏ បានខ្លួនដែនឡើនដែរ ឬ ដោយសម្បានតែមាន
របបបេក សម្បានតែអស់ឡើ ឬបេកពីរម ឬបេកពីរឃ្មវ៉ាន ម៉ោះ
ហើយ មិត្តយើនមិនស្ថា បែងភាយទៅ ពេលយើក្រុបស់របនូបាទក
បាតកបេក បុញ្ញតែបង់បាល ឬ ដោយមិនបានចំណាយកម្មវ៉ានកតិត្រ
ធ្វើតិតិក្ររកដោយខិនធន ដូច្នេះកំពិតិយើនមិនស្ថា បែងប្រជាព្យាប័ណ្ណ
ថែទាំកដាក់ ម៉ែលអស់ ម៉ែលកដែរបស់របវ្មម ព្រឹយបង់ខិនប្រជាព្យាប័ណ្ណ
ថែទាំកដាក់ ម៉ែលអស់ ម៉ែលកដែរបស់របវ្មម ដូចកាលនៅ
ជាកម្មសិទ្ធិកដនឡើរ ឬ ម៉ោះហើយ មិត្តយើន សីបុក ប្រើប្រាស់
ខ្លួនយ៉ា បាតបង់បាតក ឬបង់បានអនុវយបាលពាក់កណ្តាលនៅ
ក្របច្ចីកនិន្ទ័យ ។

ការទូះទាតស្ថា និងមួយទីតា គិបញ្ញាបាត់បែន្រំប្រើប្រាស់
ពេលរោលភី កម្មវិធីណាលកម្ពុតី មធ្យាបាយ ឬសម្រារជាទុនដៃខែឆ្នាំ
ភី ឬ មិត្តយើនមិនទាន់បែន្រាតបែន្រំបែន្រំ ប្រើប្រាស់យ៉ាវណាច្បោះ
មានប្រសិទ្ធភាពបំផុតនៅថ្ងៃយោង ឬ ក្បឡិនទី នៅដើរការងារ
បែបនៅមីន បែបការិយាល័យសង្គមបាស់ ដើរការគិតគុត្រតែម៉ោង
តែពេលរោល ហើមិនទាន់ដល់ម៉ោង គិមិនដើរក្បាលម៉ោង ដើរការហើយ
គិដើរ ក្រោល សោះអនឹយ មិនទាន់រាយសប្បកត្រូវក្នុងព្រឹក ព្រឹកមិនក្នុងក្រោល
បំផុតជាប់ជានិច្ចនៅថ្ងៃយោង នៅគិតគុត្រតែរីនិយបត់នៅយោង នៅខ្លួច
ឧតាវេលសប្បក ឬល ឬ

កំពើនឹងខ្លួនទៅបាន នៅថ្ងៃប្រចាំថ្ងៃដោយ សម្រាប់ជាតិ
ដែរត្រូវសម្រេចបាន ខ្លួនទៅបាន គាមរបៀបការិយាល័យសក្ខីភី
និងយុទ្ធសាស្ត្រ ម៉ោងបើយ ត្រូវបំណាយទុនប្រើបាន តើអីលើដែលបានតីចា
មិនទាន់សមស្របនឹងទីបាំនុះដែលបំណាយនៅថ្ងៃយេទេ ហើយប្រចាំប្រឈរ
ដោយបានកំពើនឹងខ្លួនទៅបាន នៅថ្ងៃប្រចាំថ្ងៃដោយ សម្រាប់ជាតិ
ដែរត្រូវសម្រេចបាន ខ្លួនទៅបាន គាមរបៀបការិយាល័យសក្ខីភី

នៅក្នុងខ្លួនទីតាំង ប្រើកម្មវិធីសុវត្ថភាគកំណើនប្រើប្រាស់
គឺជូនការប្ដាណតិច ព្រមទាំងថានឹងបេះបាត់ប៉ុន ហើយកម្មវិធី
ពលកម្ម ឲ្យបានដាក់ប៉ុន នៅពេលដែលបានបង្ហាញ ។

នៅក្នុងខ្លះទៀត ទាំងយសប្រកដើរការវារាំងយប់ទាំង
ថ្មី អាមេរិកណាស់ដែរ តែទូលបងលម្អិតចិត្ត ព្រោះមកពីមិនទាន់បែង
ជាក់ដៃនការ ជាក់កម្ពុជាឌី ជានិច្ចមាណកំហែការវារាំងម្អានហួតប័ណ្ណ់
ត្រីមត្រីនៅផ្ទះយ។

ଭାବ ଶ୍ଵରଃତ୍ତିଷ

ចាក់នក្រុងនឹមិត្តធម្មទេសចរណ៍

ចាប់ តាំងពីការ
ត្រូវបានរៀបចំ
ដោយ នាយកដៃអាជីវកម្ម^១
និងមហាផ្ទៃរាជរដ្ឋបាល
និងជាតិ និងប្រជាធិបតេយ្យ^២
ដែលបានចុះឈ្មោះនៅលើ
ស្ថាបន្ទូល និងប្រជាធិបតេយ្យ^៣
និងប្រជាធិបតេយ្យ^៤
ដែលបានចុះឈ្មោះនៅលើ
ស្ថាបន្ទូល និងប្រជាធិបតេយ្យ^៥

បុគ្គលិកមជ្ឈមណ្ឌល កសារកម្ពុជា និងសារមន្ត្រីទីក្រឹងកម្ពុជាប្រជាមួយពួកសាសន់ខ្លួន ដែលមានសញ្ញាបត្រមកពីរទេស និងប្រាណទូលារីញ្ញាបនបត្រពីក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកិច្ចការបន្ទះពីរតិសាស្ត្រកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ (១៩៧៥ - ៧៩៨) ប្រមូលនឹងមានការប្រើប្រាស់ពីអ្នកដៃនាយកដែលមានដំណឹងប្រជាមួយប្រព័ន្ធស្រីប្រទេសកម្ពុជា និងអ្នកដែលនៅសំណង មានដំនឹងប្រព័ន្ធសំណង - ២១ និងបន្ទះពីរតិសាស្ត្រកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ស្មូមទាក់ទង ថ្ងៃនេះ ពិចិត្ត តាមរយៈទូសស្តី លេខ៖ ០៣៣៣៣១១ ឈុំបុគ្គលិក : truthpechet@dccam.org ។

◆ ធនក្រាស៊ីនុវត្តន៍ : អគារ “ក” ជាន់លើ ◆ ពេលវេលា : ចុង ២-៣រោស្សែរ, ពុធ ៩-១០ព្រឹក, សូក្រ ២-៣រោស្សែរ

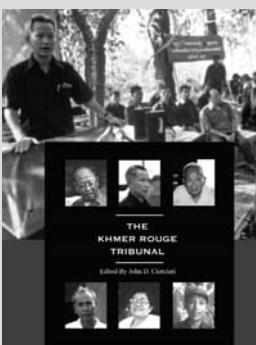
ការិយាល័យព័ត៌មានសាស្ត្រ:

“ការិយាល័យពីមានសាធារណៈ” របស់មជ្ឈមណ្ឌល គសារកម្មដោបានបើកបច្ចុប្បន្នឱ្យស្ថិត អ្នកញ្ចារថ្វារ បុគ្គលិករាជការ និងអនុការក្រោដ្ឋាកិច្ចាល និងបុគ្គលិកទាំងឡាយដែលមានចំណាប់អារម្មណ៍ប៉ុណ្ណោះដើម្បីស្ថិតក្នុងរបបកម្មដោប្រជាពិបាល និងព្រៃតិការណ៍វិវឌ្ឍនបស់អនុដីជូនដែលមានការកម្មដោ បានលាស់ខ្លួន ក្នុងក្របម។

មជ្ឈមណ្ឌល និងកសារកម្ពុជាតាកទេសបច្ចុប្បន្ន និងបន្ទីរក្រសួង កសារអំពើរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ បានប្រើបង្កើត និងកសារ
នៃមជ្ឈមណ្ឌល និងកសារកម្ពុជាមានប្រាំប្រភេទ ៤ ប្រភេទ កសារទីមួយគឺជីវិត កសារជាគ្រឹងសស្សនីកដែលមានបំផុតមួយនាងទំនើះ និង
ប្រភេទទីពីរគឺជាបទសម្បាលសដែលបុគ្គលិកមជ្ឈមណ្ឌល និងកសារកម្ពុជាតុះទេ ធ្វើសម្បាលសជាមួយដន្ឋីនៃក្រោម និងអតិថិជនក្នុងបាល
ខ្ពស់ប្រភេទ និងកសារទីបីគឺជាអ្នបច្ចុប្បន្នកំទេនិនិមួយខ្ពស់ប្រភេទ និងកសារទីបីគឺជាបទ កសារទាក់ទងទេ និងការធ្វើ
ការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធដែលបានបង្ហាញឡើង និងកសារប្រភេទទីបីគឺជាបទប្រចាំឆ្នាំ និងកសារប្រភេទទីបីគឺជាបទប្រចាំឆ្នាំ និងកសារប្រចាំឆ្នាំ

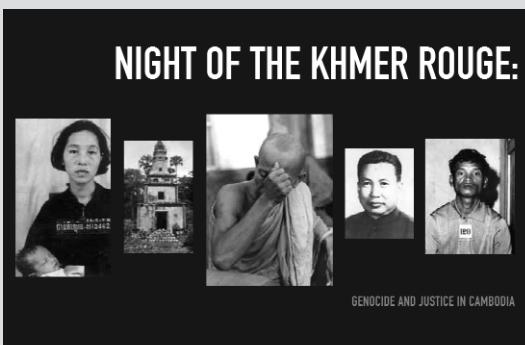
គោមរយៈគារិយាល័យពីមានសាធារណៈ សាធារណជនអាបអាននឹងក្រោរជ្រាវដែលបានទាំង ១ និងក្រោរខ្លះទៀត មាន ប្រវត្តិរបកម្មភីបាលខ្លួនក្រោម ចម្លៅយោសារភាព កំណត់បេគ្គុរបស់បក្ស ខ្លួនលើខ្លួយឆ្លង ពីមានផែនបានមកពីការសម្រាល ជាមួយអតិថិជនក្រោមបាលខ្លួនក្រោម និងទិន្ន័យគន្លឹនិទេសបន្ទាត់រោងសាកសាត ទៅកាន់គ្រប់គ្រងប្រជុំយោងប្រជុំប្រជុំសាសន៍ ។

ការិយាល័យពីមានសាធារណៈមានតឹកវាំនៅអគ្គារលេខ៦៦ មហាវិថីប្រជាពលរដ្ឋ និងកេតវិមានជករដ្ឋ ។ ការិយាល័យរបស់យើងបើកដូសាធារណៈនៃពីច្បច្រើនឯងហុំច្បស្សីរ ពេលព្រឹកពីម៉ោងដែលម៉ោងទូទៅ និងពេលរសៀលពីម៉ោងទូទៅដល់ម៉ោងទាំងអស់ ។ ប្រសិនបើអស់លោកអ្នកមានបច្ចុប្បន្ន ឬបច្ចុប្បន្នពីការណ៍ជាក្រុមណ៍មួយ សូមទាក់ទងបុកលិករបស់យើងជាថណ្ឌ តាមរយៈទូស៊ិទ្ធលេខ៦៦ និងបានបញ្ជាផ្ទៃទូទៅ ។

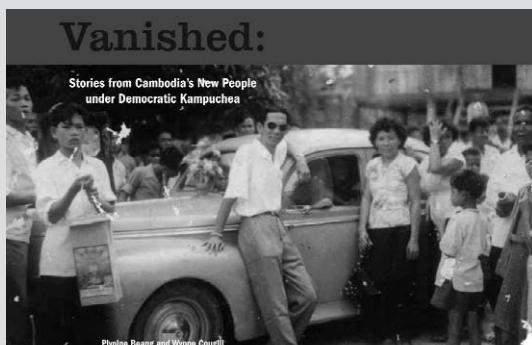
Reconciliation in Cambodia

by
Suzannah Linton

NIGHT OF THE KHMER ROUGE:

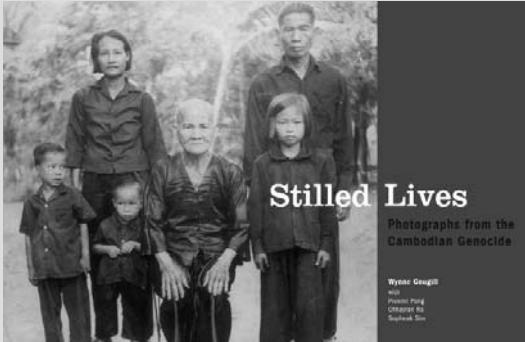
GENOCIDE AND JUSTICE IN CAMBODIA

Vanished:

Stories from Cambodia's New People
under Democratic Kampuchea

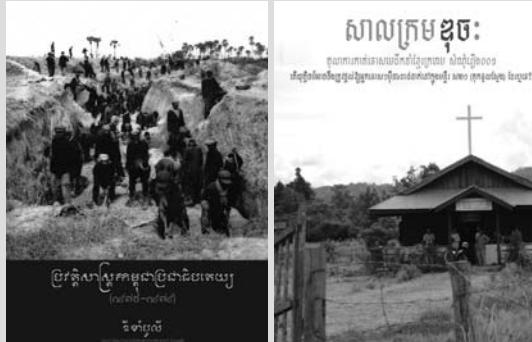
Plymton Beans and Wynne Court

Stilled Lives

Photographs from the Cambodian Genocide

Wynne Cooper
with
Howard Wohl

សាលក្រមខ្មែរ

សាខាប្រចាំអប់រំ នគរបាល ភ្នំពេញ លេខទូរសព្ទ ០២៣
អ៊ីម៉ែល ០៩៨៧៦៤៣៧៣៧ និង ០៩៨៧៦៤៣៧៣៨១ និង ០៩៨៧៦៤៣៧៣៨២

THE BOSTONIAN

នៃស្តីពីរបាយការណ៍តាមលទ្ធផលបានជំពូកមិនមែនអាជីវការពីទីតាំងខ្លួនទេ
នៅលើផ្លូវប្រឈមទៀតដែលមិនមែនភាពពាណិជ្ជកម្មបានត្រួតពីការកច្ចាប់

សំណាំរៀនប្រហុទណ្ឌលេខ១០២៤ដែលទាកកទិននឹងជនជាប់
ជាទាត់នាក់ទៀតក៏ឡើង សិដ្ឋន គណៈប្រជានន្តូនីនូវបចកម្មជាប់
ប្រជាធិបតេយ្យ និន នៃ ជាអនុលោខាបក្សនិនជាប្រជានន្តូសការ
នីនូវបចកម្មជាប្រជាធិបតេយ្យបានបាប់ដើមបើកសរុបការកាល
ពីឡើងចិត្តការ ឆ្នាំ២០១១ និនបានប្រកាសសាលក្រោមលេកទិនីយ
កាលពីឡើងស៊ិកា ឆ្នាំ២០១៤។

ដែលធ្វើដោយការតំបន់យ៉ាងខ្លួនអ្នកទីការណានមិនបានតាមដាន
ដែលការដោយដ្ឋានល្អមកនៅត្រីមកម្រិតគូចចូចម្បយគេហាទីពីរ
យុវជនការវិវឌ្ឍបស់អ្នកដីនិងម្រោងវិសាមពុកគឺលាករកម្មជាតិ
www.cambodiatribunal.org ត្រូវបានបង្កើតដោយមានព័ត៌មាន
ត្រឹមទាក់ទិន្នន័យបាយការណ៍ប្រចាំថ្ងៃដែលពិសេសនៅការ វិដេអ្ន
សរស់នាការទាំងមូលដ្ឋានយោបល់ដោយសារធនធានក្រោះទាក់ទិន្ន
ន័យសរស់នាការ សារព័ត៌មានដោយសារធនធាន ដីវិញ្ញុលាករ នូវបាយការណ៍
របស់គូចលាករនិនិមិត្តការរក្សាទ្វាក់បាន ដែលការទិន្នន័យដោយសារធនធាន
និងអ្នកដីនិងម្រោង ប្រភពិសាស្រួល ប្រភពិបស់គូចលាករនេះ និងបទ
អត្ថាដីប្រាយរបស់អ្នកជាពួរ ។

គេហទំព័រនេះនឹងផ្តល់បន្ទុកណ៍: ខ្លួយ ស្រុល ត្រប់ត្រាន
សម្រាប់និស្សិត ត្រប់ត្រី: ស្ថានសិក្សា ដែលមាននំណែនបង្កើត សិក្សា
ផ្តល់បន្ទុកណ៍ ដែរនឹងត្រូវជិតិអនុសាចំនួច ម្រោះវិសាមពុញ ដែលជាដីណែរ
ការមានលក្ខណៈ បច្ចេះជាតិ និងអនុវត្តជាតិ ។ ឧបាទារណី ការយក
ត្រីសិក្សាប័ណ្ណ ដែលមានលក្ខណៈ ស្ថុគស្ថាព្យិតិថ្មបច្ចេះបញ្ហាសមក
អនុវត្តដោយអនុសាចំនួច ម្រោះវិសាមពុញ ត្រូវត្រួតពិនិត្យ «សហកម្មទំនើសកម្ម
រម» ដែលភាសាអង់គ្លេសបែកចោ “Join Criminal Enterprise”
ដែលគាមរយ: ត្រួតពិនិត្យ ដនសង្គមឃើយអារត្រូវ បានជាក្រុងទីផ្សារ
ឱសត្រូវផ្តល់បន្ទុកព្រម្យុទណ្ឌបំពេះបទទំនើសកម្មរយ ដែលប្រព័ន្ធដើរី
ឡើតាម «ដែនការទំនើសកម្មរម» ដែលភាសាអង់គ្លេសបែកចោ
“Common Criminal Plan” ។ ដូច្នេះ យើងអារម្មណលទ្ធផលរកដីណែរ
ការនឹងត្រូវដោយចុងក្រោយ និងអនុសាចំនួច ម្រោះបុបណ្ឌិតប្រាប់បស់អ្នកដីនញ្ញា
ដើម្បីផ្តល់បន្ទុកណ៍ ដែរនឹងត្រូវជិតិអនុសាចំនួច ម្រោះ
ការដែលយកត្រួតពិនិត្យ នេះមកអនុវត្តនៅបំពេះមុខងារ និងអនុសាចំនួច ម្រោះ
វិសាមពុញ ត្រូវការកម្មសាធារណៈ ។ តែមានការត្រួតដោយទៀតដែរបុទ្ទេ
ដែលមានយោបល់ពេលបាននេះ?

ប្រសិនបើមិនចង់ចាំណាយពេលវេលាប្រចាំនៃម្វោរម៉ែល
វីដែរូសវាទាការដែលប្រព្រឹត្តិត្រូវពេញយកច្បាស់ដែលអាចចាំណាយ
ពេលពី១ ឡើងម៉ោងនៅ៖ សាធារណជនអាចចូលឡើងដូចក្នុងផ្ទះក្នុង
រាយការណ៍ប្រចាំវីថ្នីអំពីសវនាទាការ ឬ ក្នុងផ្ទះក្នុងនេះ យើងមានអ្នក
យុវជំនាញសវនាទាការម្នាក់ដែលគ្រែរបានបញ្ជាផ្ទៃឡើងនូយ នៅក្នុង
បន្ទប់សវនាទាការដូចលី បន្ទប់មកអ្នកយុវជំនាញនេះសរស់របាយ
ការណ៍ខ្លួនយកដែលរៀបរាប់អំពីខ្លួនសារសំខាន់ៗ ទាំងធ្វាយទាក់
ទិន្នន័យសវនាទាការពេញយកច្បាស់តែម្ដន ឬ រាយការណ៍បែប
នេះមានជាការសារឡើង ឬ

ជាតិបន្ថែមជាមួយសារចុប្បទូទេសដីបនិត្យនី

ការលពិកមារភាព សុខខ្សោន មិនបានរៀនស្អូចត្រឡប់ទេ
ព្រះក្រោយដួងប្រហារទម្ងាត់សម្រួល សីហនុ នៅឆ្នាំ១៩៧០ នៅ
ក្នុងស្រុករបស់គាត់មានការទម្ងាត់ក្រាប់បែកជាថ្វីកញ្ចប់ពីសំណងកំ
កសិនធម្មាមេរិក ។ នៅឆ្នាំ១៩៧៣ គាត់មានវិយប្រកបលេខ២៣-៣
ឆ្នាំហើយ បានចូលរមដាមួយចលនាគស្សីបង្កើតនឹងរបស់ខ្លួនក្រោម
ដែលពេលនោះ អ្នរបស់គាត់ជាមួកនៅចុល ។ សុខខ្សោន ចូលដីបុរី
គឺនៅក្នុងមន្ទីរកម្មា ហើយកិច្ចិនបានធ្វើការវារអីដែរ ក្រោពីគំ
សំប្បត្តិប្រជានមន្ទីរលើឱ្យោះតាមកិច្ចិនមួយឡើងនូវមួយ បុ
ពិក្រុកទៅតាំងជាមួយ ការវារនៃសំប្បត្តិប្រជានេះ មិនមែនមានវគ្គ
គាត់ម្នាក់សំខាន់ខាងក្រោម កម្រាធប្រកបលេខ០ ៤២០ នៅក្នុង
ណែនាំ ។ បន្ទាប់មកឆ្នាំ២០២៣ គាត់បានជួសំរាប់មកនូវកម្មារ នៅដីកុងសំ
ខាន់ខ្លួនកំពើស្តីដែលមានលើឱ្យោះវិជ្ជប្រជាន់ ។ សុខខ្សោន និងកម្មារ
និងគ្រួសការបាត់តាំងត្រូវរាយការ និងគំប្បត្តិប្រជាន់ដែរ ។

ເແນື້ອງໆ ໂລ່ມ ແລະ ຄາຕໍ ນິທີກົມາຮັດ ແຈ້ກ ປົກສະໜັກການບາຕໍ ແລະ ກົດ

ជាយុទ្ធផល និងយុទ្ធទាវ់ ហើយចានបំពាក់អារីម្ចារ ហើយដ្ឋានសំឡូ
មកនៅខាងក្រោមវិញ ។ មកក្រោមក្នុងនេះ មិនមែនមកតែគ្រូមរបស់
សុទ្ធម៌ន នៅទេ តើមានមកពេកប៉ុណ្ណោះតិច តុលាបនិទ្នស់ មកដីភ្នាក់នៅ
ខេត្តកោះកុំ ប្រកែលទៅ០០០នាក់ ហើយអនុការបាប់ដើម្បីបចា
កិច្ចថ្លែងតាមមុខសញ្ញាធិមួយ។ គាត់ត្រូវអនុការបាត់ចូលវិវ
សេវាតូប លើឯក មានលេខ៖ ៥២ នៃច្បាប់ប្រជាធិបតេយ្យ សេវាតូប
លើទៅ កន្លែងទី៤ ដែលមានលេខ៖ ៩៣ ជាប្រជាធិបតេយ្យ ។
បើនឹងយាយពីតាម មុក វិញ គាត់មិនដែលបានទៅដែលក្នុងភាគខាង
ក្រោមក្នុងនោះទេ តើគាត់ធ្លាក្រឹមតែ០០៣ប៊ូ ឈើការ៖ ឬ គឺជាបំណែម
មេដឹកនាំខាងលើដែល សុទ្ធម៌ន ស្ថាល់ មានដូចជា តាម ទិន្នន័យ មាន
ប្រព័ន្ធលេខ៖ កែន និងតាម សាន មានប្រព័ន្ធលេខ៖ ក្រុង ជាដើម
ហើយ តាម សាន និងតាម ទិន្នន័យ នៃ ត្រូវដាក់នូវតាម មុក ។

នៅក្រោងកុំពាប់ពិត្យវាំទេ ស៊ែរ - ពេល សុខខ្សែន ត្រូវអភិវឌ្ឍ
ដកមកទាន់នៃសាធារណ្ឌីសម្រាប់គ្រប់គ្រង គាត់រំពួកចោ កាលណោះត្រូវមាន
ប្រើប្រាក់នូវរាល់រាល់ មិនធ្វើបានបច្ចុប្បន្នទេ ។ បើយើងទម្រាក់មជ្ឈមាន
តែមួយម៉ោង បុរីរោម៉ោងនៅ៖ យើងពិតជាអេកមិនរាល់ទៀត ។
ការរួបចុកឡើងនៅលើនៅ គឺត្រូវត្រានូវរាល់ ហើយប្រើប្រាក់នូវរាល់នៅ៖
គាត់មិនដឹងថា ប្រជាធនាទិរាល់ប្រើប្រាក់ពីរដូចប្រទេសនឹងការអតិថិជន
ទូទៅនីមួយៗ ដើម្បីបានប្រើប្រាក់ដែរ ។ ក្រោយមកពីពីរ អភិវឌ្ឍន៍
ដើម្បីបានប្រើប្រាក់នៅ សុខខ្សែន ពីអភិវឌ្ឍន៍ មកនៅក្រោងកុំពាប់រួចរាល់
កិច្ចបល់គឺ ។

ເແນື່ອໃຈວ່າ ເມຍງວ່າ ຊູບ ຜ່າປະຕາຍຄົກສັກຄາຕໍ່ເຊີ່ມ ເບີຍ
ກໍ່ຕຸກ່ປະບັດຜົນພູມຂໍ້ມະຍຸຮບສ່ ສູ່ອາເຊີ່ນ ເຊິ່ນ ພ່ອມ ທີ່ມະຍຸຮບບໍ່ຫຼັກ ບັດຜົນພູມ
ມະຍຸຮບສ່ຄາຕໍ່ ຕຸກ່ຄົກສັກຄາຕໍ່ຈາກກົດລັບໄວ້ ເບີຍກໍ່ດູກ
ຜົນກົກສຳຄັນທີ່ເຕັມເຈັດເຕີມຜົນ ພູກໄສ່ລະຕຸກຜົນສັກໂນິດ ຊູບ
ຄື້ນຍາຍ ດາວ ຢ ມະສູງເແນື່ອຄົກສັກຄາຕໍ່ເຊີ່ມຍຸຮບບໍ່ຫຼັກຕຸກ່ດູກເຊີ່ນ
ດູບ ຜູ້ສ່ານໆເປັນ ອື່ນຍຸກເຕັມເຈັດເຕີມສູ່ຕຸກ່ ຍາຍ ດາວ ຜ່າມມະສູງ
ກາບຂໍ້ມູນພາສ່ ເບີຍ ສູ່ອາເຊີ່ນ ກໍ່ມະຍຸຮບບໍ່ຫຼັກ

ការងមកពីខនុណា ផែរ ၅

៥ ក្រោយមក យាយ ណាន បានដក ខ្លួន និងអ្នកជំនួយ តាមរយៈ
ព្រមដីផ្លូវ តែនៅតែមានឈ្មោះតាមដានអ្នកទាំងអស់គ្នាដែល
ព្រមទាំង និងអ្នកជំនួយ បានយកដីផ្លូវដែលសល់ពី
ច្បាក់ឈ្មោះមកជីថ្មី ហើយ នៅ យាយ ណាន ម៉ាទ្រា អ្នក
ទាំងអស់ នឹង ល្អបដីផ្លូវបុរិយាទិន្នន័យ ដែល

បង្ក ៗ នៅកន្លែកតែ ដោម្បីយប់ចិនត្រូវយាយ ណាន ដកពេកជី
លលីត ពេលនោះ ខ្លឹះ ជាន់រាជ្យជាមួយយាយ ណាន ថា «តើបង្ក ៗ
បូឌីសអី ជាន់ដកគ្មាន់ពេកជីលលីតយ៉ាងនេះ? » យាយ ណាន
ដើរវិញ្ញាត់ «ពួកដែនធមានដើរអីទីសសីតិ៍កដែនធមតិដើរដែរ» ហើយ
ខ្លឹះ គប់ថា «បុះគាត់នៅដោរទាំងអស់ភ្នាបូឌីអតិថិជនជាន់ដើរអីស
ដី? » ។ មនុស្សជាប្រើន ត្រូវជាន់ដកមកទានកនុបាលីត គីដកបេញ
ដកចូល ហើយអ្នកដែលមិនស្ថាសកម្ពុជិនការងារ ត្រូវអភិការបេក
ឡាយឱ្យនិស្សត្រូវ អប់វិនិនុបតិដើរខាងត្រូវប៉ុណ្ណោះ ដែលជាកន្លែងកន្លែង
ចាប់តិច ។

ការណែនាំអង្គភាពលើ ឬ យាន ឬន ប្រាណរាយការណ៍ទៅអង្គភាពលើ
ថា ក្រុមហៈស៊ិកតំក្រុត់ដោយតំកាមខ្លា ពីឱយស្វ័ត្តិគណៈតំបន់
នៅព្រៃនប់មកប្រជុំដោះស្រាយ ឬ សុខឡើង មកនៅខាងកាត់ដៃ
វិញ្ញនដែល ដោយមិនមានបញ្ហានទៅធ្វើណាទេ ទេ បុរីត្រួមិនប្រាណ
បុញ្ញលដែន យាយ ឬន កំត្រូវអង្គភាពមកនៅទីនេះ តែមិន
ដឹងអង្គភាពរដកគាត់ទៅណាទេ ទេ ឡើង ប្រាណយើងញាបញ្ញីបម្លួយ
មកដឹកគាត់យកទេ ឬ

នៅឆ្នាំ១៩៧៨ ពេលវិរោះតណាមចូល សុខឡើង បានរត្រចូល
ក្នុងជាមួយកន្លែង នៅក្នុង ដោយខ្លាងវិរោះតណាម ។ នៅក្នុងក្រឹម
ពិតជាមានគារលំបាកខ្សែងធនាគល ត្រូវឱ្យហូបក្រោតស្ថិកឈើ ដើរឈើ
នៅទៅ ។ អំពីនេះពេលវិរោះត្រូវឱ្យក្រឹម ត្រូវនៅ គីមានមនុស្សស្ថាប់ប្រើប្រាស់
ធនាគល តែតាតិចិនស្ថាល់ថាជានរណាទីទៅ ។ គាត់បានធ្វើដោរ៉ា
រហូតមកដល់ឆ្នាំ៨០-៨១ បានកដល់ប្រជាធិបតេយ្យ ព្រំដឹងទៅ ដែល
ការណែនាំ កិច្ចការ រៀបចំអនុការពេញឱ្យ សុខឡើង នៅពេលនៅ៖
បានមកនៅខាងកន្លែងដីកដព្ទ ដោយដីកដព្ទនៅក្រោប់ អនុវត្តន៍ ឆ្នាំពេញ
ជាដីម យកទៅត្រូវយុទ្ធជន ដែលកំពុងប្រយុទ្ធជាមួយវិរោះតណាម ។
នៅឆ្នាំ១៩៨៤ នៅក្នុងបានរៀបការ ដែលប្រព័ន្ធដឹងនៅវិត្ត
អ្នរវិបែក នៅដីតសំឡូត ហើយបានទោរស់នៅតំបន់០០៣ ភាគ
តាមីក នៅខាងអន្តែងវិញ ។

ចំពោះវីរ ទីន ដ្ឋាល់ សម្របតស្ស និងបច្ចុប្បន្ន គឺបច្ចុប្បន្ន
មានភាពជាយក្រុលជាតិ មានដែរ ន្អាកិច្ចាលដឹកទាំងដើមទិន្នន័យ ត្រូវ
ហើយចំពោះការដែលធ្វើឡើប្រជាធិថណ្ឌស្ថាប់ និងលំបាតក្រោះនា គាត់
មិនយល់ចំមកពីខាងលើទេ គាត់យល់ថាតី ខាងឆ្នាំក្រោមហូដ្ឋនៃ
មួន ព្រោះឆ្នាំក្រោមលើបានណែនាំគាត់ ថា «ទទួលរាល់ កន្លែងរបស់ខ្លួន
គាត់ចុះមក រួម្រួមបញ្ចប់កុងចាបជាមបនាបារ បាយទិន្នន័យ គាត់ឡើងបញ្ចប់
ត្រូវត្រូវ ពេលដែលគាត់ឡើបាត់ ខាងក្រោម គេបាបជើមធ្វើជាបបរ
ធ្វើអីបីជួនទេ ។ អីបីជួនបានខ្លួនគឺត្រូវ មិនមែនខាងលើទេ ធ្វើអីបីជួនមាន
ឆ្នាំក្រោមទេ ។

ບັດບຸກແຫຼໄສ່ ສົມເຊີ້ນຮສ່ເຕີ່ງສູງ ກວ່າລົ້າໃຈ ເຊື້ອີເຕັມສຳຄັນ
ເນັ້ນຍິນປະກອບຮັບເຜື້ອບໜາວ ຍໍາຄັດໝາຍທີ່ເບູວ້າ ຄວາມ ປ້າ ເພີ້ນມາແກ່ກຸ່ມ
ປະສົງບົງຕີ່ແນກ (ບົງຕີ່ແນກ ອີນປະສົງບົງຕີ່ແນກ) ຍໍາ

ଭାବ ସ୍ଵାର୍ଗ୍ୟକାନ୍ତିକ

តានេរោះ : នគរិតកន្លែង: ព្រមទាំងបានបង្កើតឡើង
ដីលក្ខណៈសិរីសាច់ដារ តំបន់ខ្សែ ក្នុងភាគចាយព្រៃ

ណុប ព្រៃន ហេ តារ៉ាន ត្រូវចានស្ថាល់ជាស្ថាមីរបស់
អីម ថែម ហេ យាយថែម ដែលជាចនសង្ស័យម្នាក់ក្នុងសំណុំព្រៃន
០០៤ នៅអភិវឌ្ឍន៍ដំបូងម្រោះវិសាមញ្ញនៅក្នុងគណការកម្ពុជា ។ តារ៉ាន
បច្ចុប្បន្នមានអាយុៗ ៦៧ឆ្នាំ នៃៗនៅក្នុងកម្មវិធី ខេត្តទីនៅ
មានដើយ ។ តារ៉ាន មានមានធម្មបានឱ្យតិត សម្បរសិរិយក បាយ សក់
របអភិវឌ្ឍន៍ និងមានក្រុកប្រលេញ ។ គាត់ដឹងថាមីនុយមុយ
មិនស្ទើបែងបិយាយសិជ្ជមួយញ្ចាតិមិតិ និងក្រុវិដែលមកលើជួង់
គាត់ទេ ។ ប៉ុណ្ណោះ បើតាមលោក ស្ថុន មុំត ដែលជាអតិថជ្រាវកិច្ច
ខ្លួនក្រហមម្នាក់ដើរបាននៅក្រោមគារដឹកនាំរបស់តារ៉ាន ព្រៃន បាប
គាំទីគាត់ដើរកណែ៖ ស្រុកអភិវឌ្ឍន៍យករហូតដល់ជ្រាវសំមកការនៃប្រុក
សេវា៖ សេវាកណៈ បានមានប្រសាសន៍ថា តារ៉ាន ជាមីនុយមាន
រោហាសាស្ត្រទានអភិវឌ្ឍន៍ការបង្កើតនៃខ្លួនក្រហមលើគ្រួសម នៅពេល
ប្រជុំតិត ១គាត់ត្រូវតែងតិបិយាយដោយសម្រាប់គាត់ ១ច្បាស់ ១ស្តី
នៅក្នុងប្រជុំតិត ១គាត់ត្រូវតែងតិបិយាយដោយសម្រាប់គាត់ ១ច្បាស់ ១ស្តី
បច្ចុប្បន្ននេះទីយោ ។

តារេវិន បានរៀបការជាមួយ យាយចែម នៅឆ្នាំទី១៩៨៥ ។
គាត់មានកិច្ចទាំងអស់៧នាក់ (ព្រៃ៦នាក់ និងប្រុស៦នាក់) សម្រាប់
នៅរស់តែប៉ុណ្ណោះ ។ តារេវិន បានចូលរួមជាបន្ទាន់ខ្ពស់ក្របាម
ក្រោមការដឹកនាំរបស់ តាមឱក នៅអំពើឆ្នាំទី១៩៨៨ នៅខណៈពេល
ដែលគាត់ និងត្រូវសារបេញ្ញាតព្រៃកកំណើតឡើកប៉ារុងដី ដោយត្រូវ
ក្រោមការនៅក្នុងខេត្តកំពតនៅក្នុង។

នៅឆ្នាំ១៩៧៣ ខ្លួនក្របម្បានតែងតាំង តារាងទីន្ទូរដើរ
គណៈប្រកសដ្ឋិសីយ បញ្ហាប័ពី តានិន ដែលជាមតិគណៈប្រកស
អនុដៃយ ត្រូវបានបញ្ជីពីបច្ចុប្បន្នជាមួយ ស. អ. អាណិធ ការ
ហើយ ទេ ទេ ថា ប៉ុណ្ណោះ យាយបែម បានស្វាក់នៅមួយបី (តារាងទី)
នៅស្រុកសង្គមីយដែរ ប៉ុណ្ណោះគាត់មានភាពខ្ពស់ជាស៊ីវ តារាងទី
គាត់ខ្លួន គ្រប់គ្រងតំបន់១៣ រមជាមួយល្អោះ មាស មីត

(កន្លែបសារតាមីក) និង តាសោម ។

ពេរថ្មីក្រោយមក អង្គភាពបានដឹកកកម្លាតិជាល និងប្រជាធិបតេយ្យ

ទាំងអស់មកដាក់នៅស្ថានីយរថភ្នំពេជ្ជិន ដើម្បីផ្តល់ណែនាំបន្ទូមកក្រុម
ភាគចាប់យក កម្ពុជាលើវឌូរក្រហម និងប្រជាធិបតេយ្យចំណួនបាន
ចំនួនចំខែពេលវេលាតែងតាំង និងបានក្រោយ យាយចំម, តាមព្រឹក,
សម្រាប់មិតិ, កម្ពុជាលើ និងប្រជាធិបតេយ្យប្រមាណជាន់១.០០០នាក់
បានលើប៊នធ្វើការ ឬ បន្ទាប់មកអនុការប្រាជីដើម្បីកបន្ទូមប្រជាធិបតេយ្យនូវ
នៅដាក់នៅស្ថាយសីសុទ្ធន, សរីសោកណា និងបន្ទូមប្រជាធិបតេយ្យទៅ
ខាងព្រឹកក្នុងប្រុក និងខាងព្រឹកប្រុកប្រាជី ឬ ការរៀបចំប្រកត្តិ
នឹងក្រុមក្រុម ដូចជា មេក្រុម សហគ្រូនៃក្រុមទីនឹងត្រួតពិនិត្យទៅ
ចំណាយរយៈពេលមួយអាទិត្តទីប៉ុប្រយោជន៍ ឬ

ស្របពេលនេះគណៈតំបន់ខ្លួនមាន ហក់ និង ហក់ មី
(កម្មាធិចាលមកពិនិត្យ), ជាមុជ (កម្មាធិចាលបាស់ និងជាក្នុងប្រសិរី
របស់ នស់ ព្រឹម) និង យាយចុម មាននៅជាពណ៌តំបន់ និងជាប
គណៈ ត្រូវបានបង្ហាញដោយ និង ពិនិត្យ ។

ភាពមិនបែរសម្រួលភ្នាប់ជាមុនក្នុងព្រៃនប៊រវាណកម្ម។
កិច្ចាលបាស់ក្រោមការគ្រប់គ្រីនរបស់រស់ព្រឹមនិងកម្មប្រសិទ្ធស័យ
រស់ព្រឹម ឈ្មោះ ជាល ដែលគ្រប់គ្រីនពេលពំលើតែ និងកម្មភីជាល
ថ្មីមកពីខាងក្រុងក្នុងភាគនិងតី ឬដូចជាបោគ្គការណីជមោះមួយ ជាន់កែតា
ព្រឹងនៅក្នុងវត្ថុស្តាយស្តីសុដុំ រវាណកម្មភីជាលបាស់ក្រោមការ
គ្រប់គ្រីនរបស់ឈ្មោះ ជាល និងកម្មភីជាលថ្មីមកពីក្នុងភាគនិងតី
ឈ្មោះ តាមរយៈការទាន់ទាន់ក្នុងពំលើជាន់កែតីជាក្នុងជាក់ក្នុង ឬ
ចំណែកកម្មក្រដៃលដើរការនៅតាមរោងចក្ខុវត្ថុនិងមកពី ឧវាទ
ក្នុងភាគនិងតី និងបាយពី កំមិនស្ទះត្រូវក្នុងដែរ ឬ ក្រុយមកនៅ
ចុងឆ្នាំ ១៩៧៧ និង១៩៧៨ ជាល និង ហេងវិន ត្រូវបានអនុញ្ញាតការ
បាបីទី ដោយមេដ្ឋានប្រកាសថា ពាក់ពីផ្លូវជាមួយ រស់ព្រឹម និងកន្លឹម

បាប គណៈក្រុមការពាយឃើញនិងទទួលដើម្បី កម្ពុជាជាមាស
ដើរឃើញទីតាំងប្រាក់ខែបាន មនុស្ស ឬស៊ិនសេខ - ២១
និងមនុស្ស ឬស៊ិនសេខបស់គំបែន់នៅក្នុងវាតា

ເລື່ອງວ່າ ລ່າຍ ຂອງການຊ້າຍສູ່ບໍລິຫານກີ່ບ້ານຜົກຕຳ
ຜົກຕຳບໍລິ ໄດ້ສາມແປງກ ຕີ່ ຕາມຍ ດຽວບ້ານຂອງການຊ້າຍສູ່ມະກ
ຮູບພາດຄະນະ: ຕຳບໍລິດ ຜ້າມຍ ຍາຍ ເປັນ ພົມ ປຶ້ມ ແກ້ໄນ ດຽວ
ຜູ້ສູ່ເຖິງເຜື່ອຄະນະ: ແປງກອົບໍ່ແປງກ ມ ຕາສີມ ດຽວບ້ານເຜື່ອໃຈ້ຜົກ
ຄະນະ: ແປງກເສົ່າເສົາກັບ (ສັຫຼື່ປ່າ ສີມ ຮນ່ວ່າເຫັນຢູ່ບ້ານຜົກ
ຜົກຕຳ ເປົ້າ) ແລະ ຍາຍ ເປັນ ມາຮັດໃຈ້ຜົກຄະນະ: ຕຳບໍລິດ ໄດ້ຜົກ
ຄະນະ: ແປງກຕະໂຫຍດ ແຕ່ຕະໂຫຍດ ມ ຕາກມ ດຽວຜູ້ສູ່ຕີ່ເບົາຜົກຕຳບໍລິມກ
ຮູບພາດຄະນະ: ສັຫຼື່ປ່າສູ່ເຖິງອົບໍ່ຕີ່ຕົກ ສັກຕົກຕີ່ຕົກ) ແລະ

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପାତ୍ରମାନ

ស្រីលក្ខណៈជិទ្យា ប្រព័ន្ធសាស្ត្រ

មជ្ជមណ្ឌល នកសវាកម្មជាសង្គម្រោច ប្រជាធនកម្មជា
ត្រូវបានដោលផ្ទាប់ខ្លួនតាត់រហបទ្វីរក្របាយបាន និងកំណើនសរស់រោង
អត្ថបទ ឬ ស្រីវេរោងអំពីរឿងវារពិតជាលំខែន ហើយនិងធ្វើមក
មជ្ជមណ្ឌល នកសវាកម្មជាសាមរាលយដ្ឋានខាងក្រោម ។

ជុំល្រាង មហាវិថីពេជ្ជស៊ិកន ភ័ណ៌ពេជ្ជ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ଫେସ୍ ଟାଇପ୍: (୧୯୫) (୮୩) ୨୭୭ ଡିଏୟୁ

ଫେସ୍ ଟାଇପ୍: (୧୯୫) (୧୮) ଲେଖ ଟ/କୋ

ଫେରାର ପ୍ରେସ୍: (ଡାକ୍ ଡାକ୍) (ଲଟି) ୮୨୦ ଟଙ୍କା

Email: truthsocheat@dccam.org

Home page: www.dccam.org

ចាច់ពីរបៀបខ្លួនក្រហម ដល់ ឧបន្ទូនបាត់ ហាំបានី :
នត្ថក្រសង្គរាងារលាតិចាច នវត្ថុលយុត្តិសម្រេចកន្លែងការឲ្យក្រឡ

(ក្រសួងពេទ្យ)

ចាម និងជាំរៀង និងការពាណិជ្ជកម្ម

សព្វចំពោះ អ្នកស្រាវជ្រាវភាគច្រើនទំនួនជាបាត់ទីកន្លែង
ជាបាត់បាម និងជាបាត់ដីដូចត្រូវ ក្នុងអត្ថបទរបស់ខ្លួន ។ នៅចំណេះ
សតវត្សរយៈទៅលើ និងដើមសតវត្សរយៈពីរ អ្នកស្រាវជ្រាវអំពីការជាក់
អាណាពាណិតមទំនួនជាបាត់ទីកន្លែង ស្ថិកម្មជាបាត់ប្រជាធិបាយម៉ាទ្រូ
ជួលចេះវាទិញក្នុងការកំណត់ថា តើមួយឯម្ធាស ដើម្បីអ្នកស្រាវជ្រាវទាំងនេះ
នៅទីនៃស៊ិក្សា គឺសំងារលើជាបាត់បាម ប្រជាធិបាយ ។ មធ្យាបាយ
តែម្មប្រកត់ដើម្បីស្ថិកម្មយល់ពីបញ្ហានេះគឺថា យើងត្រូវដើរជាកំណែ
របស់ក្រុមមួយឯម្ធាស និងដើរជាកំណែបីរិបាលទៅនៃប្រវត្តិសាស្ត្រក្នុងអំពី
ពេលនោះ ។ យើងឱ្យរាយការមិញ ឬកសារឡើង ស្ថិកម្មស្ថិកម្មជាបាត់ប្រជីន
តែនៅតែបាត់ទីក្រុមជាតិសាស្ត្រ នេះជាបាត់បាម ។ ការ
កំណត់ថ្មបន្ថែមគឺជាសម្រាប់ស្ថិកម្មយល់ដើរជាកំណែ
អំពីដើមកំណែត ឪកវិនិន៍ បំផុនប្រជាធិបាយ និងជើរបស់ជាបាត់បាម
និងជាបាត់បាម ហើយជាការកំណែត ក្នុងការប្រជាធិបាយ ។

គរោធ្លាតសំខាន់ទិន្នន័យក្រឡានេះគន់ជាតិបាម និងអតិថិជនបាម សញ្ញាណការបស់ជនជាតិបាម ដែលជនជាតិនេះគោរពប្រជាធិប័ណ្ឌ សាសនាអ្វីស្តាមប្រចើនជានគេនៅកម្ពុជា ។ ដោយសារអារម្មណិយាយ ភាសាអូរូបភាសាកំណើនក្របស់ខ្លួន ជនជាតិជាតាមដូរស្រួល ដល់ការទំនាក់ទំនួររវាងបាម និងខ្លួន រមាយនៃសង្គមកម្មជាតិនៃមួល ដែលមានប្រជាបន្ទូរជាប្រជាបន្ទូរក្នុងក្រប់ក្រង់ ជាបន្ទូរដែល ជនជាតិជាតិ ដូរដូរប្រជាធិប័ណ្ឌអតិថិជនបញ្ជាណការបស់បាម ជាតិសេស មុនគ្រប់បានទេម្រ ភាសាបន្ទូរបស់ព្រះមហាក្សត្រ សិហនុ ក្នុងទីសវនគ្មោះនៅលើ គឺជាផ្លូវការណ៍ពេលដែលជនជាតិបាមជាប្រជិនមិនអារម្មណិយាយភាសាអូរូបភាសាអ្វីទេ ដែលជាមួលស្រួលដែល អារម្មណិយាយភាសាអូរូបភាសាអ្វីទេ ក្នុងសាត់ដឹងពារិយាយ ។

ស្រែប់ដនជាតិបាម និងជាតិការព្រៃន ភាពុស្សាន់ជាតិពួន
និងដើមកំណើតរបស់ពួកគេ មិនមានខ្លឹមសារដូច សារតារសាសនា
រម្មក្តារបស់ដនជាតិទាំងពីរនេះ ។ ដនជាតិទាំងពីរមិនបានព្យាយាម
ហកស្រាយអំពីដើមកំណើតរបស់ខ្លួនថា ជាបនជាតិបាម បុជាថ្វីយ ។
មួលហេតុសំខាន់ គឺដូចតិច ការយល់ដើរអំពីដើមកំណើតប្រវត្តិសាប្រ
របស់ខ្លួន ។ កើតុះការយល់ដើរនេះបណ្តាលឡាយមានភាពលំបាតក្នុង
ការបែនបែកភាពុស្សារាងដនជាតិទាំងពីរនេះ ។ បីទីនេះ វាក់សម
ហេតុផលម្បាងនេះ ដែលអ្នកសារពីម៉ាន និងអ្នកស្រាវជ្រាវជាតិ
ប្រែន បានបាត់ទុកដនជាតិទាំងពីរក្នុងនេះថា មានជាតិពួន និង

សាសនាំគិតមាយ ។

៣) បច្ចនឹងនគរបាល និងវិជ្ជាសាស្ត្រនគរបាល

ជាតិពន្លាមទៅប្រទេសកម្ពុជា មិនត្រូវបានសិក្សាមួយបាន
សិដ្ឋប្រចាំពេលទេ ឬ កសារដើមឡាក់ទេនឹងដែនជាតិបាមត្រូវបាន
បង្កើតឡើង ប៉ុណ្ណោះ កសារបន្ទាប់នូវមានបំផុតនិតិចិត្តបង្កើត ឬ
ដើម្បីផ្លូវបាននឹងបំណែនធស្ថាបន្ទាន់លើ អ្នកនិពន្ធនឹងធ្វើការប្រែប
ធ្វើបរាជនភពិស្វាណបាមមុនបច្ចុប្បន្នក្រហម និងក្រោយរបប
ខ្លួនក្រហម ដើម្បីកត់សម្រាប់បញ្ហាសំខាន់ៗ គួរឱ្យសហគមន៍បាម
នៅពេលបច្ចុប្បន្ន (ដូចជាបញ្ហាសាសនា សង្គម និងនិយោបាយ) សិក្សា
អំពីអង្គភាពសង្គមសិរីបរបស់សហគមន៍បាម (រួមមានគោលបំណក
មួលនិង សកម្មភាពការងារ និងបញ្ហាបោទនបស់អង្គភាពទាំងពេល)
សិក្សាអំពីប្រជាឌីនិងត្រួពិលវិទ្យាល័យបញ្ហាសំខាន់ៗ ការផ្លូវបាន
សហគមន៍បាម សិក្សាអំពីលក្ខណៈ និងការដ្ឋានសំបុរាណ ការផ្លូវបាន
និងការដ្ឋានសំបុរាណទាំងពីរ ប្រជាឌីនិងសាស្ត្រទិន្នន័យ ការដ្ឋានសំបុរាណ
បែងច្នៃជាមួយ ឬ

ដើម្បីប្រមូលទិន្នន័យ អ្នកនិពន្ធបានចុះសិក្សាតាមមូលដ្ឋាន
សហគមន៍ និងប្រមូលជាកសារបន្ទាប់បន្ទី ។ ការចុះសិក្សាតាម
សហគមន៍បែងបែកជាតិផ្លូវកត្តិ៖ ការធ្វើបន្ទាល់សម្រាប់បន្ទីកំពើបែងបែកជាតិ
និងការអនុវត្តការណ៍ ។ ការប្រារាំងបន្ទាប់បន្ទីកំពើបែងបែកជាតិ
ពេលបែងបែកផ្លូវកត្តិ៖ ទីមួយគឺការសិក្សាចោលលើកសារមួយចំនួនតូច ដែល
សរស់សំខាន់ប្រជាផលមួយស្ថិត នៅកម្រិតជាតិ ដែលសេសភីការសិក្សាសំខាន់
ប្រភេទសាប្តូមស្ថិត និងតាមដានអំពីការបូលមករស់នៅរបស់ដន
ជាតិបាមគ្គុដឹងដឹងកម្រិតជាតិ ។ ទីពីរ គឺការវិភាគលើបន្ទាល់សម្រាប់ស្ថិត
បន្ទាល់សេសរបស់ដនជាតិបាមគ្គុនុយបបាហ្វីរក្រហម ដែលត្រូវបាន
រក្សាទុកនៅលើមស្ថិតមុន្តុលិនជាតិបាមគ្គុនុយបបាហ្វីរក្រហម និងស្ថិតធម្មតាបស់
ទិន្នន័យបានចុះសិក្សាតាមមូលដ្ឋាន ។ អ្នកនិពន្ធបានសម្រាប់បន្ទាល់សម្រាប់បន្ទី
ប្រជាផលខ្ពស់ ។

បន្ទីមលើនេះ ការព្យាព្យារនេះត្រូវបានដែនដោយចំណាំជីវិតមួយដែលដាក់បានប្រើប្រាស់ ដើម្បីស្វែងរកការសិក្សាឌាមពីបំណែងដីដីជីវិតមួយដែលបានប្រើប្រាស់ ទៅមួយ ដោយសារតែគឺកសារប្រាជែទម្លៃអំពីជីវិតជាតិបាមទៅមានកម្រិត ការសិក្សាដែលប្រើប្រាស់ក្នុងជាតិពាណិជ្ជកម្មគឺតែបានប្រើប្រាស់ជីវិតពីការសន្តិសុំបាន ក្នុងការយល់ស្រប សិក្សាឌាមពីបំណុំនឹងប្រជាធិបតេយ្យ

ទីនេះ [ស្រីរោគ] នៅបានសិក្សាមាំពីការប្រជុំប័ណ្ណតិ៍សាសនា
អ្នកស្តាមជាកំលាយកំម្មយប់នៃដែលមាននៅកម្ពស់ និងភាពទុសត្រូវនៃ
ការប្រជុំប័ណ្ណតិ៍សាសនា នៅតាមតំបន់នីមួយៗ តាមរយៈការធ្វើ
បទសម្បាល និងការចូលរួមក្នុងពិធីប្រព័ន្ធទៅក្នុងនិងរដ្ឋជីវិត
របស់សាសនា អ្នកស្តាមមានពិធីបុណ្យសុទ ពិធីមន្តលការ បុណ្យ
រាមាជាន (Ramadan) បុណ្យម៉ោរលីដ (Mawlid) ផ្លូវពុកអំពី
សារសំខាន់ នៅក្នុងណែនការបស់មហាម្តាត និងមនុស្សរបស់អ្នកមាម
សាន់ និងថ្មីថ្មីបានដែលអាចបានសាន់សាម ។

ទីប៊ូ អ្នកនិពន្ធបានដែល និងសម្ងាត់ជាតិបាម នៅកម្ពុជា
ជាប្រើននកពេទ្យភាពដែលអារម្មណ៍ទៅបាន ហើយស្រប
ពេលជាមួយគ្មានទៅ អ្នកនិពន្ធកំបានពិភាក្សាជាមួយ និងប្រជាធិបាល -
បាម - អាមេរិក និងប្រជាធិបាលដើម្បីតែដែរ តែដែលរស់នៅបរទេស
ដែលអ្នកទាំងទេរ៉ា បានដើរដីណែនាំមកកម្មវិធីនៅប្រទេសកម្ពុជា ។
ការពិភាក្សានេះ បានដែលជាទិកសម្បទ្វកនិពន្ធបានដែល និងសម្ងាត់
អ្នកទាំងទេរ៉ា ដែលបានប្រើប្រាស់ប្រចាំថ្ងៃ ។

ទៅក្នុងសារជារ

ដនជាតិបាមរស់នៅភាគមតាំងដើរដីជូនទី ភ្នែកបាយបាយប្រចាំសប្តាហ៍
កម្ពស់បុណ្ណោះទីក្រុងពេលបាយដនជាតិបាមរស់នៅ
ប្រចាំសប្តាហ៍គឺ ទោះបីជាបី ដនជាតិបាមតាំងជាតិភាគតិច នៅក្នុង
ទីក្រុងពេលបាយនៅក្នុងបាយ ដនជាតិបាមក្នុងរស់នៅភាគមតាំងឱ្យបាយ
សម្រួលដែលទីក្រុងសិរីបាយ និងទីក្រុងពេលបាយបាយភាគតិច ដនជាតិបាមម្មយក

ទីក្រុងភ្នំពេញជាករដធានីដែលមានសហគមន៍បាមដីជំម្លយ ។
នៅពេលដែលប្រឡប់ក្នុងប្រាជិតជាបានដូចស្អាត់ប្រវារដើម្បីទីក្រុងទីក្រុងភ្នំពេញ ជនជាតិបាមបានដូចស្អាត់ទីលំនៅមកការ និងក្រុងភ្នំពេញជាមួយនឹងព្រះមហាក្សត្រព្រៃទ្វារដែរ ។ ជនជាតិបាមទាំងនេះជាបានតាំងនៅទីលំនៅនៅក្នុងប្រាជិតជាបានដូចស្អាត់ប្រវារដើម្បីទីក្រុងភ្នំពេញ ជនជាតិបាមដែលស្ថិតនៅតាមដន្តទេ មេគគិតក្រោរព្រះបរមាណដំណឹង ។ អ្នកនិពិពណ៌នាបានចុះទស្សនីកិច្ចនៅតាំងបន្ថែម មួយចំនួនដូចជា៖ តាំងបន្ថែមណាល នៅទីក្រុងភ្នំពេញ តាំងប៉ែព្រៃកប្រា (ឧនុស្សន៍ឡើងឧនុស្សន៍កើតឡើងទីក្រុងភ្នំពេញ) ប្រាំនាទីប្រាំបី (ឧនុស្សន៍ឡើងឧនុស្សន៍កើតឡើងទីក្រុងភ្នំពេញ) និងតាមរៀង (ឧនុស្សន៍ឡើងកើតឡើងទីក្រុងភ្នំពេញ) ។

បច្ចុប្បន្ន

ក្នុងសំឡួនពេលវិនាការស្រាវជ្រាវនេះ អ្នកទិញទិញបានសម្បាល
ដីជាតិបាមចាំឆ្នាំនូវថ្ងៃទាំងបី ហើយក៏បានផ្តល់ជាមួយនឹងដីជាតិ
បាមជាប្រើនឹងកំដើរនៅទីតាំង ហើយក៏បានផ្តល់ជាមួយនឹងដីជាតិ
ទិម្មយកឱ្យបទសម្បាលសំពីដីវិបត្តិភាគលំមាត់ និងបទសម្បាលជាប្រចាំ
គីបាត់ ឬ បទសម្បាលទាំងពីរប្រភេទនេះមានទាំងគុណសម្រាតិ និង
គុណវិបត្តិ ឬ បទសម្បាលសំពីដីវិបត្តិបានអនុញ្ញាតឡើងកន្លឹមទិញ
ស្ថិតិយល់ និងបានដើរការកំណើនជាមួយនឹងអ្នកបូលរមក្នុងការ
ស្រាវជ្រាវនេះ បើត្រូវ ត្រូវបំណុលប្រជីនគ្នាសម ឬ អាស្រែយ
ហេតុ នេះ ដីជាតិបាមតែមួយបំផុនគីបាត់ប៉ុណ្ណោះត្រូវបានប្រើស
នើងសម្រាប់ធ្វើបទសម្បាលសំពីដីវិបត្តិ ឬ ការប្រើសនើងអ្នក
ដឹកជញ្ជូនបទសម្បាលដើរឡើង ដោយដើរការលើកណាង វិនិច្ឆ័យមួយ

បំផុតដែលការបាលដើម្បីស្ថិជាប្រាំនឹងប្រាស់របស់អ្នកទាំងនេះ ទាំងអស់នឹងសហគមន៍ ប្រវត្តិសាស្ត្រ និងរប្បធម៌បាមួយរដ្ឋទាំងដីរបស់ប្រវត្តិ ដីភ្នែកច្បាប់អារម្មណ៍ និងសមត្ថភាពរបស់អ្នកទាំងនេះ ក្នុងការរៀបរាប់ពីបន្ទីរបស់ខ្លួន ។ បទសម្រាត់អំពីដីរបស់ប្រវត្តិ កីឡាន អនុញ្ញាតច្បាប់អ្នកទិន្នន័យដើរ ការសិក្សាអំពីការវិវេតនាច្បាស់ដីរបស់អ្នកដែលច្បាប់បូលរម ដើម្បីក្លែងយល់អំពីប្រវត្តិសាស្ត្រ និងការវិវេតរបស់សហគមន៍បាមួយ ។

ក្រសួងពេទ្យ

អស់រយៈពេលជាន់ប៉ុន្ម័ំ អូកនិពន្ទមាននឹងកំណត់នូវជាមួយ^១
និងសហគមនីបានដើរប៉ូន្មានទៅនៅកម្ពុជា ដែលស្ថិតនៅខេត្តកំពង់ចាម
និងខេត្តកំពង់ឆ្នាំង ហើយទីការណែនាំនៃពេលបានក្រោយជាន់កន្លែងដើរ
អំណោយដែលសម្រាប់ការប្រាក់ប្រាក់ត្រូវបានបញ្ចប់ល្អម ។ លើសពី
នេះ ទីកន្លែងដៃរួចរាល់ត្រូវបាន សហគមនីនៅខេត្តកំពង់គ្រួងត្រូវបាន
ប្រើប្រាស់សម្រាប់ការប្រាក់ប្រាក់នេះដែរ ។ អូកនិពន្ទបានបញ្ចប់ល្អម

ពិធីបុណ្យ ម៉ាវលិដ (Mawlid) ដើម្បីរំពឹកដល់កំណែត្របស់មហាវឌិត
និងពិធីវរោបអាពាយ៍ពិចារ័យ គាមថ្ងៃបាប្រឡាតេកី និងពិធីបញ្ចប់បុណ្យ
រាមាជាន់ (Ramandan) ព្រមទាំងពិធីរំពឹកដល់មនុស្សភាពរបស់
អីម៉ាម សាន់ (Imam Sann) ជាដើម ។

ការស្វែងគ្រោះបន្ទុបន្ទី

ឯកសារមួយចំណួនដីស្តីអំពើការបង្កិចបង្ក្រាប្រាប់សេវាគម្ពុជា
បានក្នុងរបបខ្លួនក្របមត្រូវបានប្រមូល និងរក្សាទុកដោយមធ្យ
មណ្ឌលជាកសារកម្ពុជា ។ មធ្យមណ្ឌលជាកសារកម្ពុជាក្នុងបានធ្វើ
បទសម្រាមសរបច្បាមយកដោតិបានទាក់ទង និងបទពិសោធន
ដែលបានគ្រប់គ្រងក្នុងរបបខ្លួនក្របម ។ ឯកសារបញ្ចប់បន្ថែមការប្រើប្រាស់
ត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយអ្នកប្រាស់ទាំងក្នុង និងក្រោមប្រជុះ ហើយ
ត្រូវបានប្រមូល និងរក្សាទុកដោរ ។ ឯកសារទាំងនេះត្រូវបានយក
មកប្រើប្រាស់ ដើម្បីផ្តល់ជាតិមានសារឱ្យបានដឹងដល់
ការនេះយើងបានដឹងសំណួរទាន់លើ ឯកសារបញ្ចប់បន្ថែមយកចំណួន
ទេ តើត្រូវបានប្រមូលដើម្បីរក្សាទុកជាកសារទាំងនេះមានដោរ
អតិសញ្ញាណកសារសាសនាអីស្សាម ការប្រាស់ប្រាប់សាសនាអីស្សាម
ការដែរដែរ និងការប្រាប់ដែរការទ្វីនិងវិញ្ញាបស់សហគមន៍បាន
និងអំពើក្រោរកម្ពុជា ។

ការសរស់ស្រអតិថិជនបាន

ការរក្សាការសម្ងាត់អំពីសមាសភាពរបស់អ្នកចូលរម គឺ
ជាកត្តាប្រយោជន៍មួយដែរ ។ តាមរយៈបទពិសោធន៍របស់អ្នកនិញ្ញេ
ក្នុងការផ្តល់ស្នើសារជាមួយនឹងដន្តុជាតិបាន បានបញ្ជាក់ថា នៅក្នុង^៤
សហគមន៍បាន មានការប្រើប្រាស់តួអ្នកនិញ្ញេប្រព័ន្ធដឹស្សីនេះ យល់
យើង ប្រើនីកនិងជាតិបានដូចគ្នា ។ ជាមួយគ្មាន៖ កំមានការ
ប្រយោជន៍មួយការពិភាក្សាអំពីប្រជាធិប៉េទ ។ ទីបានដឹងថារាយនៃ
សារសំខាន់ក្នុងការរក្សាការសម្ងាត់នៃសមាសភាពរបស់អ្នកចូល
រម ដែលមាននេះ នូវបញ្ជាប្រព័ន្ធដឹស្សីនេះដើម្បីប្រជុំប្រជាស និងទីស្សីនេះ
ទាំងឡាយដើម្បីរាយដឹប្បីនៅមេរោគនឹងនៃដែម្បោគក្នុងសហគមន៍ ។

បញ្ជាប្រយោជន៍ និងដំណោះស្រាយ

ការផ្តល់បញ្ជី និងការសម្រាប់ដែនជាតិបាមត្រវត្ថុដើរពីខ្លួន
ដោយការពិបារណា ពីច្រោះដែនជាតិបាមត្រវត្ថុទៅការពាកសំប្បុន្ស័យដ្ឋាន
គ្នានូវបញ្ជី មុនពេលថ្វីទៅ ពេលថ្វីត្រួតពី ពេលរស់រីល មុនពេល

ថ្លែងពេលយប់ សម្រាប់ក្រមដនជាតិបាម អុំម៉ាម សាន់
គារគារពសំយុវវិន មិនចោទជាបញ្ហាឆ្សែរ ដោយសារក្រមនេះ
គារពសំយុវវិនតែពេលថ្លែងព្រៃន្ទៃរៀនរាល់ថ្លែងស្របបុរីណ៍ ឬជួល់
បទសម្បាសភាគប្រើនគ្រូរបានរៀបចំដ្ឋីនឹងនៅពេលព្រឹក ពីព្រៃនេះ
រាយនូយ្យាតុល្យអ្នកនិពន្ធមានពេលរៀលប្រើនសម្រាប់ដែលជាមួយ
នឹងដនជាតិបាម នៅពេលរស្សីល ដនជាតិបាមមានពេលរៀល
ទំន់ប្រជាពលគ័ត្នីរួមឱ្យម៉ោងបុរីណ៍ មុនពេលព្រឹកគឺថ្លែងគារព
សំយុវវិនទីនេះ ។

បញ្ចាំរបាយមួយទៀត នៅពេលសិក្សាតីអំពើកែរវគ្គមុន្តុ
ដែលអារក្រកមានធម្មជសហគមន៍ចាមមួយស្ថិតិមេកម្មជាតិ គឺជាដែនដាក់
ចាមមានការសង្គមយកចំពោះអ្នកស្រាវជ្រាវ ។ មេដឹកនាំសហគមន៍
ចាម ភាគត្រីនូវបានយល់ឱ្យក្រោម អ្នកនរីទី ហន បេនសិ (Bjorn
Blengsi) មានគោលចំណុចមិនធមកលើសហគមន៍ចាម ។ បេនសិ
ជាលេសិក្សាស្រាវជ្រាវតីអំពើកែរវគ្គមុន្តុស្ថាមនៅប្រទេសកម្មជាតិ និង
ជានិស្សសេរអតិថិជនវិធីមានមួយចំណុចទាក់ទងនឹងសហគមន៍ចាម
នៅលើទីតាំងរាជពេទ្យមានជាការសារអង់គ្លេសដែលបានពិនិត្យស្រីក ។
មានសហគមន៍ចាមគាមមួយលដ្ឋានមួយចំណុចនឹងស្ថាកមន៍ចំពោះ
លោក បេនសិ ទីឱ្យ ។ ដោយសារតែតីព្រឹម ចាប់មុនីថ្ងៃពីមុនក្នុង
យុវវម្ពិលអនុវត្តជាតិទាក់ទងនឹងអំពើកែរវគ្គមុន្តុប្រទេសកម្មជាតិ
ដែនដាក់ចាមជាយិនបងិសដឹងបង្ហាញនឹងអ្នកស្រាវជ្រាវ ដែល
ធ្វើការសិក្សាផីបញ្ហាកែរវគ្គមុន្តុ ។ អ្នកនិពន្ធដ្ឋាមប៉ុណ្ណោះ ត្រូវបានចាប់បុំ
ទីនេរូប៖ ពេល កន្លែងមេះម៉ោងនៅក្នុងភ្នំពេញ ទេតិកំពង់ចាម ឧណា៖ ពេល
ដែលគាត់ចូលរួមកម្មជាធិជាឌ អួតិម៉ោស (Ijtimas) ប្រឡំឆ្នាំ ។ អ្នកនិពន្ធ
ត្រូវបានបង្ហាញប្រកាន់ថា ចានចូលរួមកម្មជាធិជាឌនេះដោយគ្មានការ
អនុញ្ញាត បែងចែះប៉ុងអ្នកនិពន្ធដានទិន្នន័យការអនុញ្ញាតពីប្រជាពលរដ្ឋ
និងយំរែបង្ហាយកំង់ដោយ ។ បទពិសោធន៍ា ចានខ្លះបង្ហាញពាណិជ្ជកម្ម
ឱ្យក្រោមការបែងចែះប៉ុងអ្នកនិពន្ធដើរកំលាយរវាងអំណុលអាជ្ញាធរ
របស់ជាតិជាបន្ទាល់ និងមេដឹកនាំស្ថាសនា ។

មជ្ឈមណ្ឌល ជកសារកម្មជាប្រាជន ធ្វើការនៅរាជម្យបាយនិងដន
ជាតិបាមអស់រយៈ ពេលជាន់ដប្លាំងបញ្ជីវម្ពក ហើយ ដូច្នោះ ដនជាតិបាម
ជាប្រចាំនាក់ស្អាត់ និងទួលបានស្ថាកម្មនឹងបគ្គលិករបស់មជ្ឈមណ្ឌល ជក
សារកម្មជាតិ ស្តីប្រចាំនៃ អ្នកនិពន្ធីជាទាយករណ៍នៃមជ្ឈមណ្ឌល

ធនកសារកម្ពុជា ឬ អ្នកទំនាក់ទំនងបច្ចុប្បន្ន ដើរបានបង្ហាញពី
ធនកសារទាំងអស់នៃបច្ចុប្បន្ន ពីការសេវាដែលបានបង្ហាញពីបច្ចុប្បន្ន និង
ក្របាម ដែលត្រូវបានបង្ហាញពីក្រសួងពេទ្យ ដោយមានរាជរដ្ឋាភិបាល ធនកសារកម្ពុជា ឬ
ជាមួយគ្មាន មានរាជរដ្ឋាភិបាល ធនកសារកម្ពុជាក្នុងប្រទេសក្រុងក្របាម ពីក្រសួង
ពីរក្រុងប្រទេស និងអតិថិជនជាប្រជុំស្តីអំពីបច្ចុប្បន្ន ពីការសេវាដែលបានបង្ហាញពីបច្ចុប្បន្ន និង
ក្របាម ។

អ្នកនិពន្ធបានទាក់ទងសហគមន៍បាមគ្រាមរយៈការសិក្សា
អំពីបច្ចុប្បន្នសេវាផលសហគមន៍បាមគ្រាមរបបខ្លួនក្រោម និងក្រោយ
របបខ្លួនក្រោមដើម្បីបានផ្តល់ជាទិន្នន័យ និងសមាជិកគ្រប់សហគមន៍ ។ អ្នកនិពន្ធបាន
មែនដឹកនាំសហគមន៍បាមគ្រាម និងសមាជិកគ្រប់សហគមន៍ ។ អ្នកនិពន្ធបាន
ពិភាក្សាអំពីបញ្ហាដំពោះក្រោរកម្មភាពយោងដឹកនាំ និងសមាជិកគ្រប់
សហគមន៍បាមគ្រាមនៅឯណាកំគាលបច្ចុប្បន្នបញ្ចប់នៃការស្រាវជ្រាវ ។

၄) សេចក្តីសង្គបនឹងដំពាកនិមួយ។

ដើម្បីផ្តើមបន្ទិចសំណងរាជលេខា និងសម្រាប់គោលបំណក
ទាំងបច្ចុប់ដែលជានកណ៍ដែលបានកំណត់ សៀវភៅនៃសិក្សាសំពីប្រវត្តិសាស្ត្រ
ដនជាតិបាមដែលអតិសញ្ញាណរបស់បាមត្រូវជានិងបានដើម្បីជួយ និង
ជ្រាសប្រុង ដើម្បីនឹងបញ្ចប់ការប្រប្រលេឡើងតិចសញ្ញាណរបស់បាម
គួរសំពួរ ពេលដើរីជានិងដើរីកម្មរបស់ក្រមអីស្សាម និងហំបាលី
មានជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងអំពើកែរវកម្មរបស់ក្រមអីស្សាម ហើយហំបាលី
យាយដូចមេចាន់ ឬ គាមរយៈការសូន្យយល់អំពីប្រវត្តិសាស្ត្រ និង
អតិសញ្ញាណរបស់ជនជាតិបាម ឱ្យជីអាមីលដីនឹងតិតោលជីហរទួល
ថែស្ថិតិសំពើពីកែរវកម្មរបស់ក្រមអីស្សាម ហើយកំអារកំណត់ពី
និឡាការរបស់ជនជាតិបាមក្នុងថែជាដុំដុំជីបុន្ណោះ និងការប្រើប្រាស់
អំពើហិន្តូរ ឬ ការសិក្សាពីបុទ្ធទិសោធនរបស់ជនជាតិបាមគាលពី
អតិតគាលអាមីល ឱ្យជីនិឡាការរបស់ការប្រើប្រាស់ និងការប្រើប្រាស់
សហគមន៍បាម ដែលមិនទាន់ជានិងការស្រាវជ្រាវជ្រាវទូទៅលើ
ទូលាយនៅផ្ទើយ ឬ ក្រប់ជិតុកទំនិនអស់ នៃសៀវភៅនៃកិសិក្សា
អំពីទំនាក់ទំនិនរបស់សហគមន៍បាមគួរសរុប នៅពេលដែល
មានកសិក្សានៅបាមក្នុងសរុប និងទិន្នន័យ និងទិន្នន័យជនជាតិបាម នៅពេល
ជានិងកសិក្សានៅបាមក្នុងសញ្ញាណរបស់ជនជាតិបាម នៅក្នុង

ជីវិកម្មយោះ : សេចក្តីផ្តើម : ដូចជាសេចក្តីសង្គប៉ុទេករ

ក្រសួងក្រសួងពេណ៌នស្ថាផ្ទៃអំពីអតិថិជនពាណិជនជាតិបាម ការព្រឹត្ត
ពិនិត្យអ្នករសោស្តី និងវិធីស្ថាស្តីនៃការស្វែងរកដែល

ជំពូកទី៩ : ទិន្នន័យទៅនឹងជាតិពួកបាម : ជំពូកនេះសិក្សា
រាជធានីសាក្រាបស៊ីនជាតិបាម ដែលធ្វើឡើងនឹងជាតិបាមមាន
ភាពខ្ពស់ស្ថាបនប៉ុកពីជាតិពួកដោយត្រូវបានគ្រប់គ្រងប្រចេស
ឡើង និងសាសនាលុសប៉ុកពីជាតិពួកដោយត្រូវបានគ្រប់គ្រងប្រចេស
ឡើង ដែលការវិភាគដីលម្អិតមួយស្ថីអំពីស្ថានភាព
និងអតិសញ្ញាភាណបាម ។ ជំពូកនេះ សិក្សាសម្រាប់ភាពជាតិបាមសិទ្ធិ
ក្នុងកូលគុណៈរម្របស៊ីបាមដោយពិនិត្យថីលលីទំហំនៃបំពួន
ជាតិបាម ទីកន្លែង មុខរបរ ភាសា សាសនា និងសម្រេចកប់ពាក់
បាម ។ យ៉ាងណាមីញ្ច អតិសញ្ញាភាណស្ថីល និងអតិសញ្ញា
របស៊ីបាមមិនត្រូវបានកំណត់ត្រូវនិងដីវាងរស់នៅប្រចាំ
ភាពជាតិបាមសិទ្ធិ និងការប្រតិបត្តិរបស់រម្យនាពេលបច្ចុប្បន្ន
ណែនក់ទៅ ហើយលើនេះ អតិសញ្ញាភាណទាំងនេះគឺត្រូវបាន
រាប់សិត្តរម្យតជាមួយនិងប្រព័ន្ធឌីសាស្ត្រ ដែលបានដកជាប័ណ្ណ
និងរបស់ជាតិខ្លួន និងបាម ។ ប្រព័ន្ធឌីសាស្ត្ររបស៊ីបាមត្រូវ
បកចាកពីភាគ្យរបស់ទីនេះ ជំពូកបានប៉ុងប៉ុងជំពូកបានប៉ុងប៉ុង

ជំពូកចំ : ដទសានាតិបាមទន្លេភ្នែកនុយនឹងសម្រាប់ប្រព័ន្ធដែល

ជីវិកម្មយដ្ឋានំដោយថ្វីរក ពីក្រោះគឺតិចលើជីវិស្សន៍នៃនរបាលនេះ
ជានេះមកលើអតិសញ្ញាណា និងរបៀបរបស់មរបស់ដែជាតិ
ចាម ៤

មានវិញ្ញាទីតែ របបខ្លួនក្រហមគឺជាដំណើរកការកំកាលពេចម្មយក
គគ់ទៅប្រើតិសាស្ត្រដែនជាតិបាមដែលធ្វើឲ្យអតិសញ្ញាណកស្ថិល
របស់ដែនជាតិបាមត្រូវបានដែកប្បុត ហើយគឺជាពេលដែលដែនជាតិ
បាម មានសភាពឃឹងចិនដែនជាតិខ្លួន ។ ដូច្នេះ របបខ្លួនក្រហមគឺ
ជាដំណើរកការកំកាលពេចម្មយកគគ់ ដែលដែនជាតិបាម និងខ្លួនមានអតិ
សញ្ញាណទាំងសេដ្ឋកិច្ចមក្មោះ ពេលគឺការប្រកាសយោទាសករ
ពលកម្មរបស់ខ្លួនក្រហម ។

ជីព្យកប្រាំ : ការស្វាគមនាថ្វីដើម្បីនៅតិចសញ្ញាណការយក^១
ក្រាយរបចប្រលួយពួកសាសន៍ : ជីព្យកទេសិក្សាមាំពីជីសាស្ត្រី
ផ្សេងៗ១ ដែលជនជាតិបាមបានអនុវត្តដើម្បីកសាងអតិសញ្ញាណ
ជាយរបស់ខ្លួនថ្វីដើម្បីប្រឆាំងបំពេជបានក្របាម អតិសញ្ញាណភាព
និកាយ និយោជាយ និងសេដ្ឋកិច្ច ។ ជាយសារតែជនជាតិបាមនៅ
តែបន្ទីប្រណិតតែសាសនាអីស្សាម ហើយជនជាតិបាមភាគត្រីន

(ព្រះមានេត្រ)

ଶ୍ରୀ କାନ୍ତପାତ୍ର

សាខាភាសាខ្មែរ និងភាសាអង់គ្លេស នៃក្រសួងព័ត៌មាន នគរបាល នគរបាល ភ្នំពេញ ០០២ ជំនាញការងារ

(អេប៊ូ)

៩.២) មេធាវីការពារកីឡាករ ខេត្ត សំផន

មេដារីអន្តរជាតិ អង់គ្លេស ការពារក្នុងខេត្ត សំដី
ម្ចាស់បញ្ជីការយល់ប្រហត្ថាមក្រុមមេដារីការពារក្នុងខេត្ត ជាពេទ្យ
និងការបាប់ដើមពិភាក្សាដោលនៅក្នុងសំណង់ទាករវិនសំណា
រៀន ០១២ ដីណាកំកាលទី២ ស្តីពីដោន៌ម្រោះប្រជាប់ការិត និងបញ្ចប់
ដោយគ្មានឱ្យបស់ជនជាប់ចោទ ដោយសារការប្រើប្រាស់កំសុតាន
ដែលនឹងទាញយកបានពីប្រជាធិបទទាំងពីរនេះ ។ ប៉ុន្តែ ប្រជាធិបទ
ដែលនៅបានម្រោះរាជន ប្រជាធិបទទាំងពីរនេះ មេដារីស្ម័គ្រកោរព
លជាប់លំដោយនៅក្នុងដីការដែរកំស្រាយ ដោយបាប់ដើមពិភាក្សាដែល
សហគរណី និងការដាក់ដៃការនារ មនីសនិសទ វិធានការនៅលើ

ក្រុមជាតិលាក់ការដែលសម្រាប់នឹងការរោចការដោយបន្ទីម
មេដារវីបន្ទុថា បើនិយាយពីសហគរណ៍ នឹងការផ្តាញការងារ
នៅក្នុងវគ្គឈ្មោះ ត្រូវពិភាក្សាមុនដែលបានបង្ហាញដោយសារ
នៅក្នុងសំណើរៀន ០ ០ ២ ដិំណាក់កាលទៅ អគ្គដីនិងម្រៃបានពិភាក្សា
ពីការដែលសម្រាប់នឹងការណាក់ពីនឹងសហគរណ៍ ។
មេដារវីបន្ទុបានបញ្ជាក់ដូចខាងក្រោមនេះ ដែលបានបង្ហាញដោយបន្ទីម
សំខាន់ណាស់ ក្នុងការពិភាក្សាថែមបន្ទាន់បន្ទាន់ឡើង ការដីនិងម្រៃបាន
ដិំណាក់កាលទៅ នៅក្នុងការពិភាក្សាថែមបន្ទាន់បន្ទាន់ឡើង ។

១. ក) សហព័ន្ធនាជអាជ្ញា

ជាការផ្តើមបច្ចេកវិទ្យាសាស្ត្រភាគរបស់ខ្លួន និងតាមលំដាប់លំបាត់ទូទាត់នៃការបង្ហាញសម្រាប់ប្រព័ន្ធដែលបានបង្កើតឡើង

ព្រះរាជអាណាព្យាស្វើសង្គមដីនិងម្រោះគោរពតាមលំដាប់លើជោយដែល
ទិន្នន័យស្វើសង្គម។

១.យ) មេដារីនៃមួយតំណាងដើមបណ្ឌិតរដ្ឋបារាំងកើត

មេដារីនំមុខគំណានដើមបណ្តុះរដ្ឋប្បរេណី ចានតាំងត្រសំណើ
របស់ការិយាល័យសហព្រះរាជអាជ្ញាធមកទៅនឹងលំដាប់លំដោយ
និងការបង្ហាញព្យាក់ស្តីតាន់ មេដារីគំណានដើមបណ្តុះរដ្ឋប្បរេណីក៏
ត្រសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាធមកដើម្បីអនុវត្តដីនិងប្រែង
សម្រេចតាមផ្ទៃកនីមួយៗ និងសូមមន្ត្រីអនុវត្តដីនិងប្រែងអំពី
ការអនុញ្ញាតព្យីដើមបណ្តុះរដ្ឋប្បរេណីមកដល់សក្តីកម្ម ដើម្បីព្យី
និងរាជរដ្ឋប្បរេណីពីបណ្តុះរដ្ឋប្បរេណី និងការអនុវត្តប្រែងសម្រេច
ប្រែងបណ្តុះរដ្ឋប្បរេណីជាអនុវត្តដីនិងប្រែងអំពីការអនុញ្ញាតព្យី
ដើមបណ្តុះរដ្ឋប្បរេណី និងការអនុវត្តប្រែងសម្រេចប្រែងបណ្តុះរដ្ឋប្បរេណី

៤) ការពិនិត្យបច្ចេកទេសរួម ដើម្បីរាយការណ៍
និងអភកដីនរាងសការនៃល

ក្រុយពីបានពិចារណាបែបពួកសេរ្យការណ៍នៃតម្លៃបន្ទីរបស់
ភាគី និងរយៈពេលត្រូវការសម្រាប់ស្ថាប់សុវត្ថធម្មបគ្គលទាំង
នេះ អនុដំនឹងម្រោះសុមន្តល់ពិភាក្សាអនុវត្តន៍ពេលប្រាកាសការតបនូយ
បំនុះបគ្គលនៅក្នុងបញ្ហាបស់ភាគីនៅម្ខយ។ នៅថ្ងៃទី១៤ ខែកកដា
ឆ្នាំ២០១៤ ក្រុមមេដារវិការពារក្នុងនៃ ជាបានដាក់បញ្ហាបេរុះ
បគ្គលដើម្បីម្ខយបំនុះសាក្សីជីនាក់ និងអ្នកដំនានម្នាក់ ដើម្បីមក
ដុល្លារក្នុងម្ខយបំពេះមុខអនុដំនឹងម្រោះ នៅថ្ងៃទី១៨ ខែកកដា
ឆ្នាំ២០១៤ សហព្រះរាជរាជ្យជាក់សំណើដើម្បីសំច្ញោះហេរ
សាក្សី ដើម្បីណើនូវផ្លូវការ និងអ្នកដំនាន ដែលមិនមាននៅក្នុង
បញ្ហាបំផុលបស់ខ្លួន ដែលបានដាក់នៅបំពេះមុខអនុដំនឹងម្រោះរាយ
ពីថ្ងៃទី០១១ សម្រាប់សំណើរឿង០០២ សំណើសំនេះត្រូវ
បានដាក់នៅបំពេះមុខអនុដំនឹងម្រោះក្នុងរយៈពេលដែលត្រូវ
រដ្ឋប្បីរៀង និងអ្នកដំនានដែលខ្លួនបានកែតម្រូវ និងមានរយៈ
ពេលវេលាដើម្បីបានប្រាកាសការបច្ចុប្បន្ន ដើម្បីសំណើដើម្បី

អង្គដីនិងម្រោះសាលាដីបូឌី ចាន់កត់សម្ងាត់បំពេះសំណើ
នៃៗថា ធ្វើឡើងដោយយើតយ៉ាវបំផុត ហើយទាំងដោយយើតពេល
ដើម្បីអាចពិភាក្សាបញ្ហានេះទូទាត់ចាន់ពេញលេញនៅក្នុងសរុបគារ ។
សហព្រះរាជអាជ្ញាត ចាន់ដកបេញសាក្សីបំនួលពន្លកពីបញ្ហាសាក្សី
ដែលចាន់កត់ម្រោះសម្ងាប់សំណើឡើង ០ ២ ដឹងការការលទ្ធផល ៤ ៧ ១
បីឡើង សហព្រះរាជអាជ្ញាតស្មើសំងារកដឹងសាក្សីពន្លក ដែលចាន់
ដកបេញនេះដោយដឹងសមកវិញ្ញុសាក្សីបម្រជនម្នាក់ និងសាក្សី
ម្នាក់ឡើង ពីបញ្ហាសាក្សីដែលចាន់ដកការការលទ្ធផល ៤ ៧ ១ ៩ ១
សហព្រះរាជអាជ្ញាត ក៏ចាន់ស្មើសំងារកបញ្ហាបុរិបុរាណម្នាក់ឡើង ពីទេ

អនុដិត្តធម៌បានបញ្ជាថៃ ឧននឹងធ្វើការពីបានរាយលើករាល
ជាសំរបស់ក្រមមេដារការពារកីឡូវ សំដួន ចំពោះប្រកុលមួយ
ចំណួនដែលសហព្រះរាជរាជ្យ បានស្វែនក្នុងបញ្ហាប្រឈម និងអំណះ
អំណានដែលក្រមមេដារការពារកីឡូវ នៅបានលើកធ្វើឱ្យចាប់ ឧនពិមាន
ពីគម្រោងត្រូវបានក្រោមពាករកីឡូវ និងវិសាលភាពនៃ
ការដិត្តធម៌សម្រាប់ព្រឹមទីនឹងប្រកុលមួយចំណួន និងវិសាលភាពនៃ

៤.ក) ភាគីសហព្រះរាជអាណាព្យ

ការិយាល័យសហព្រះនាមអាជ្ញាត្វាយាមដោតការប្រើស
នឹងសាក្សីដែលទទួលិតចំណាំ ជាប់ពាក់ពីនឹងសំណុំរៀនដែលបំផុត និង
ធ្វើការពិនិត្យរាជីលើកស្តីតាន់ ។ នៅពេលនេះការិយាល័យសហ
ព្រះនាមអាជ្ញា បានស្ថិតាក្សីចំណួន១២ពាន់រៀល ហើយសាក្សីទាំង
អស់នេះភាគច្រៀនគឺជាសាក្សីទិន្នន័យទាំងទីក្រិដ្ឋកម្មដែលមានលទ្ធភាព
ដែលសកូកម្មបាន ព្រមទាំងអារម្មណីចំណាយពេលដែលសកូកម្មត្រួម^៣
តែទៅទៅថ្វីតុបុរាណ នៅក្នុងក្រុងបន្ទាន់ទៀតចំណាយ សហព្រះនាមអាជ្ញាបន្ទាន់ទៀតចំណាយ
សាក្សីទាំងអស់នេះអារម្មណីត្រូវអំពីជាក្តីដុរៈទៀតចំណាយ ក្រិដ្ឋកម្មទាំងអស់នេះទៀតចំណាយ ។

២.៩) សហមេដ្ឋារីទាំងមូលតាំណាងដើមបណ្តុះក្នុងប្រាក់រោនវី

ເມជាវິ່ນໆທີ່ມະອດົມກັນເພື່ອມບណ្ឌີສູງຮູ້ປູງເຮັດກັບຄຸນຜົາຕີ ປ້ວຍ
ທີ່ກັບຜົນ ດູາໃຈວ່າຕົກຕື່ບໍ່ແມ່ນສຽບຮັບຮັບສ່ວນເພື່ອມບណ្ឌີສູງຮູ້ປູງເຮັດກັບໄຟລະຫວ່າງ
ຄົມກັນຜົນຜູ້ມະຫານຄັດຢ່າງລົງປະເມີນ ເພື່ອມບណ្ឌີສູງຮູ້ປູງເຮັດກັບຄົນຄົນສ່ວນ
ເຮັດວຽກ ຄືຜົາກັດຕື່ໄຟສົ່ມດຳເງົ່າໄຟຜົນ ຜູ້ເຊື້ອມມາໃຈສູງໃຫຍ່ມກູ້ຜົນການຜູ້ປະມະ
ເສັບຕົກ ເພີ້ມມາໃຈສູງໃສ່ມີຄົມກັນເສົ້າຄູ້ເຂົ້າໃຈຜົນຜົາບໍ່ເຫຼົາ ກີ່ຜູ້ປັດຈຸ
ສົບປະເທດການຜົນຜູ້ຜົນ ໃນການຜູ້ປັດຈຸຕ່າງໆ ເມជាវິ່ນໆທີ່ມະອດົມກັນເພື່ອມບណ្ឌີສູງ
ຮູ້ປູງເຮັດກັບມາປະເປົງປະເປົງບໍລິຫານສາກູ່ ກີ່ຜູ້ປັດຈຸກົດຜົນແຫ່ງດ້ານ
ເຮັດວຽກ ເຊິ່ງຍັງ ວ່າດີກາບເຫຼື່ອປະເທິ່ງຍັງ ກູ້ຜົນການຜູ້ປູງ ເພື່ອມບណ្ឌີສູງຮູ້ປູງ
ເຮັດກັບຄົນຄົດຢ່າງລົງປະເມີນ ຜູ້ເຊື້ອມມາໃຈສູງໃຫຍ່ມກູ້ຜົນການຜູ້ປະມະ
ເສັບຕົກ ເພີ້ມມາໃຈສູງໃສ່ມີຄົມກັນເສົ້າຄູ້ເຂົ້າໃຈຜົນຜົາບໍ່ເຫຼົາ ກີ່ຜູ້ປັດຈຸ

៤.៣) មេដារ៉ីការពេរកី នន ជា

ក្រុមមេដារីការពារក្នុង និង ជាមេដារី ក្នុងប៊ូឌីការ
ជាតាស់សហព្រះរាជអាជ្ញាធរាជី ទាក់ទងនឹងការស្វែងរកក្នុងប៊ូឌីបស់
ខ្លួន ។ មេដារីការពារក្នុង ប្រាណដម្រាបដូចនឹងដីឡើងម្រោះថា ក្រុមរបស់
ខ្លួនប្រាយប្រើប្រាស់បញ្ហាកំណើនការតែងតាំងបន្ថែមទៅស្ថិតិយវិធី ដើម្បីបង្កើត
ផ្ទៃប្បញ្ញត្រូវការពិនិត្យអ្នកដំឡើងនិងការបង្កើតការងារ ដែលប្រាយប្រាស់
នៅខ្លួន ១០ ៣១ ត្រួតពិនិត្យក្នុង ០០ ២៧ ទីនំមួល ៤ តំបន់រៀននៃមេដារី
ប្រាយប្រាស់បញ្ហាកំណើនការ ប្រើប្រាស់បញ្ហាកំណើនការ ០ ភាគទី ២ ។ មេដារីបានបង្កើត
ខ្លួនប្រាយប្រាស់បញ្ហាកំណើនការ និងការងារ នៅខ្លួន ៩៣២ នៅក្នុងនៅខ្លួន ៩៣២ ។ ក្រុម
ប្រាយប្រាស់បញ្ហាកំណើនការ និងការងារ នៅខ្លួន ៩៣២ និងការងារ នៅខ្លួន ៩៣២ ។ មេដារីបានបង្កើត
ផ្ទៃប្បញ្ញត្រូវការពិនិត្យអ្នកដំឡើងនិងការបង្កើតការងារ ដែលបានការសំណង់ក្នុងការ

បច្ចនាប្រកសត្ថាន ឬ ប្រគលម្មាកក្នុងបំណោមអ្នកទាំងអស់នៅទេនេះ មាន
សក្ខីកម្មពិសេស ដែលមិនអាចមានអ្នកណាត់ខ្លួនស្ថាន គឺអ្នកជីថាយ
ពី TCE ទៅ ហើយ ក្រមនុបសុខនឹងដើរកចា អ្នកជីថាយបន្ទីរនេះ
អាចដឹងលើសក្ខីកម្មដីនៅ ។

សាធារណជនទីមេ ក្នុងដឹងច្បាស់ថា ស្ថានភាពសុខភាព
របស់សាក្សទាំងបីបានលើទេសមានលក្ខណៈល្អប្រសើរ ហើយ
ត្រូវសាក្សិណាម្មាក់មានដឹងគិត បួចប៉ុន្តែ ទោះទេ ។ ហេតុទេសវាទិនមាន
មួលដ្ឋានច្បាប់ ដើម្បីអនុញ្ញាតច្បាសាក្សទាំងឡាយ និងសំណើជាតិ
លាយលក្ខណ៍អក្សរ ដីនឹងសង្គមដូចសក់កម្ពុជាដំបោះមិន
គឺលាការ ដូចការស្វែងរកបស់សហព្រះរាជអាណាពាតិ ទោះទេ ។
ក្នុងការគោរពច្បាប់ និងការចូលរួមបំណែកក្នុងការកសានសន្តិ៍ម
ជាតិដូចមានចែងទេញក្នុងផ្លូវការប្រចាំថ្ងៃ ដោយហេតុថា
ដើរការដឹងច្បាប់ម្រោះក្នុងក្នុងគឺជាការទេ កើតជាផ្លូវកម្មយិនសំនាន
ក្នុងការកែទម្រងច្បាប់ និងប្រព័ន្ធបុគ្គលិកជីថាក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ។

ការត្រួតពិច្ចទាំងនេះអាចមើលបានយើងទ្វាត់ មានតម្លៃខ្ពស់ ដោយ
ហេតុថា សូមវិតតំណងរបស់នីមួយៗ ដែលមានតម្លៃខ្ពស់ឡើងដោយខ្ពស់
រាជរដ្ឋាភិបាល កីឡាមក នៅឯប៊ូលីន និងសិរីមជាតិទាំងមួយរដ្ឋាភិបាល
នៃជាតិខ្លួន សម្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋខ្លួន និងសិរីមជាតិទាំងមួយរដ្ឋាភិបាល
ការគោរពប្រាប់និងធានាថ្មានដែរជាពាណិជ្ជកម្ម ការរាជរដ្ឋាភិបាល ឬដូច្នេះ
ការដំឡាស់របស់សហគ្រោះរាជរដ្ឋាភិបាល មិនគឺលើកទីផ្សេងៗទេ ឬ
ហេតុមេដារីវិសាល ច្បានបន្ថែមទៀតថា សាក្សីនេះអាចដឹងសិរីកម្ម
សំខាន់បំផុតក្នុងបំណោមសាក្សីដែលទីផ្សេងៗ សាក្សីសម្រាប់ហេតុ
សិរិន អាចដឹងសិរីកម្មយើងប្រាប់លាស់នូវរាយលិចពុកនានា ដោយ
ហេតុថា សម្រាប់ហេតុ សិរិន ជាកម្មាភិបាលមួយរបៀបនិភ័យ
កម្មជាប្រជាធិបតេយ្យ ឬអនុហេតុទាំងនេះ រួមមាន ការបែងច្រោះ
និងយោបាយនិភ័យក្នុងការកូលិ និងត្រួតពិច្ចរបស់ សោក្តីម និងកម្មាភិបាល
ជាមួយដៃនៅទីផ្សេងៗ ការបង្ហាញក្នុងការរាជរដ្ឋាភិបាល ការបង្ហាញក្នុងការ

និងក្រុមប្រែវនៃរបបកម្មជាប្រធានដីបាត់យោ ដម្លោះប្រធានបំអារីជាថ្មី ជាមួយប្រទេសក្រុមពណ៌ម និងគោលបំណងយ៉ាងយុទ្ធមកហ៊ូយ របស់វេរោះតណាមភ្នែកការប្រែវនៃនិងរបបកម្មជាប្រធានដីបាត់យោ ឬចំណុចមួយទៀតទាក់ទែននិងការប្រលប់យុទ្ធសាស្ត្រិនជាតិវេរោះតណាមពណ៌មនៅក្នុងភាគបុញ្ញល៍ ព្រឹត្តការណ៍ណែនជាតិបាននៅក្នុងភាគបុញ្ញល៍ ការប្រាសសម្បាតដៃក្នុង និងផែករាយមជ្ឈូនៗទៀត ដែលត្រូវអនុវត្តនៅតាមតំបន់ជ្រូនៗ នៅក្នុងរបបកម្មជាប្រធានដីបាត់យោ ដែលបានអាចបែងច្រោះ ដូចត្រូវនេះដោយ សាក្សីសម្រួល ជាសុំម និង ជាកទ្ធេមអីក ឬនិយោគ កំណាមចិត្តលើសក្តីកម្មជីមានសារសំខាន់ បំដុំតាក់ទែននិងអនុបោក ដែលបានដោរាបជូនខាងលើដោយបោក ថាបុគិលទាំងពីរនេះ មានបាន: និងត្រូវនាទីប្រហាក់ប្រហែលខ្លាំ ឬប្រចុះ ការដិទាសវរបស់សហព្រះរាជអាណាព្យា ត្រូវបានលោកមេដ្ឋាន និងសារ កត់សម្បាល់ថា មិនមែនត្រូវបានលោកម្នាក់ទេដែលពិបារណា យើងចោរ សាក្សីទាំងបីមានសំខាន់សូម្រៀតសហព្រះរាជអាណាព្យា អនុជាតិដ្ឋាល់កំប្លានចំហេតុលើការដិទាសវនេះដោយ ឬ

ເມជាវິການຕາງກີ່ສື່ສົ່ງຜູ້ຄົມການບັນເສີມການຝຶກສົ່ງບະນຸ
ສະຫະເປົະກວດກາຜົນງານທີ່ເບີຍຍຸລ໌ເປົ້າຊີ້ວິໄລສົ່ງໂດກີ່ບະນຸໃຈ
ເພີ້ມກີ່ເກວະສິນເຕັມສະກົນທີ່ຕຳແໜ່ງຕົວບະນຸ ມະນີບໍລະນີມະເນີບໍເຕັມມະ

គំលាករដោយកីឡនគ្រោះ និងតាមចុរាប់

៤.យ) មេធាវីការពេរក្នុងខេត្តសំផែន

មេដារីជានផ្តល់ហេតុផលថា សាក្សូរបនោះត្រូវ មកដ្ឋីយប់ក្នុង
គំរិកសំណុំរឿង ០២ ដិជាកក់កាលទី១ ម៉ែន កើបីទៅត្រូវជាប្រឈម
បង្កើតការដ្ឋីយប់ក្នុង ដោយមួលហេតុសាក្សូរមានច្បាស់នឹងការ
ការការពារទីនេះ ។ ត្រូវមិនសរាយកក់ពីនឹងការបង្កើតក្នុងប៊ូរស៊ែ
ដើមឈឺណីនូវផ្ទបាយនៅក្នុងការពិភាក្សាបស់អនុជានិងប្រែះ
រកយើង្វាថ់ ដែបពាកក់ពីនឹងនឹងសាលភាពនៃសំណុំរឿង ០២ ដិជាកក់
កាលទី១ ។ ដូចខ្លះ វាអូនធានបំពាក់ពីនឹងសំណុំរឿង ០២ ដិជាកក់
កាលទី២ នៅក្នុងការពិភាក្សាបស់អនុជានិងប្រែះ
គេអាចយល់បានថា វាបានពេលសម្រាប់ដើមឈឺណីនូវផ្ទបាយនៅក្នុងការ
បង្កើតក្នុងការដើរសក្ខីកម្មផ្ទុកអនុជានិងប្រែះ ដោយហេតុថា អនុ
ជានិងប្រែះបានសម្រេចឡើងឱ្យបែកតិចវិធី ដែលក្រុមពីនឹងនឹងសាល
ភាពពេទ្ធមានសំណុំរឿងមួយ។ ដែលមានសំណុំរឿង ០២ ដិជាកក់
កាលទី១ និងសំណុំរឿង ០២ ដិជាកក់កាលទី២ រូបនៅក្នុងការ
មេដារីជានផ្តល់ហេតុផលថា ការដើរស់របស់ខ្លួនកំណើននឹងការ
អាមេរិកសាក្សូរដើរសំណុំរឿង ០២ ដិជាកក់កាលទី២ និងការ
ដោយសហគ្រោះរដ្ឋមន្ត្រី និងសហមេដារីទាំងមួយ ។ ក្រុមមេដារីការ
ការកើត ខ្លួន សំដែនបានដើរស់ដោយផ្តល់ហេតុផលថា សាក្សូរដើរសំណុំ
រឿង ០២ ដិជាកក់កាលទី២ និងការ ក្រុមកំណើននឹងការ

បច្ចុបទក្រុមមេដារវាករពារក្តី ខែវិស័យ សង្គន បញ្ជបស់បាតិក
គ្របស់ខ្លួន អតិថិជ្ជមេដារ សាលាដឹបូណ្ឌ ជានប្រកាសបច្ចុបំ
សវនការបច្ចុបំបន្ទូលសម្រាប់សំណុំឡើង ០០២ ដុំការកំណាលទី២
និង ៣ នៅម៉ោងប្រមាណពាន់សៀវភៅ ថ្ងៃទី៣០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៩ ។
ក្នុងសម្រួលការណ៍ឱ្យដើរការកំណាលទី២ និងទី៣ នៅក្នុងក្រុង

អង្គដីនិងប្រេសាមព្រៃកតុលាករកម្មជាតុ (អ.វ.ត.ក) មាន
យុត្តិការណ៍ «មេដឹកទាំងទីនៃប្រជាពលរដ្ឋបាលបកម្មជាប្រជាធិបតេយ្យ

និងអ្នកទទួលខុសត្រូវនៃបំផុត» ដែលបានប្រព័ន្ធដីក្រុងកម្មជាកំ
លាកំម្មយប់ចិន ដែលស្ថិតនៅក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចបស់ អ.វ.ត.ក ។
អតិថរបស់លោក វេនខែល ដីប្រាមកុ មានចំណាត់ដែនដោ សំណាំ
រៀន ០ ០ ៣ និង ០ ០ ៤ នៅសាលាតីខ្លួនរក្សាម៉ោង ៩ និង ១២ នៃ
ពាក្យ «អ្នកទទួលខុសត្រូវនៃបំផុត» ដើម្បីប្រាប់ព្រមទាំង
អនុវត្តិស្ថិតិ ស្ថិតិ នៅក្នុងដែនសង្ស័យក្នុងសំណាំរៀន ០ ៣ និង ០ ០ ៤
អារម្មតាប្រាប់បាត់ទីការ ជាបុគ្គលដែលទទួលខុសត្រូវនៃបំផុត
ដូចខ្លះមានតែប្រព័ន្ធគារដឹកជញ្ជូនប្រាប់ព្រមព្រៀតម្មយកតិតិការដីនិងប្រេ
សំណាំរៀនទាំងពីរ ។ ការវិភាគរបស់ វេនខែល តិតិការវិភាគម្មយ
ដែលមានលទ្ធផលកំណត់ទីកម្មនៃហេយដារប្រែប និងដើម្បី
ការសង្គគដែលថា ប្រសិនបើដែនសង្ស័យមិនត្រូវបានរកដើរថា
ជាបុគ្គលទទួលខុសត្រូវនៃបំផុតទេ នៅការដីនិងប្រេ កំពុងការ
កែតមានដោយ ហេយដែនសង្ស័យអារម្មតិតិបង្កើតពីការទទួលខុសត្រូវ
ត្រូវនៅក្នុងកម្មជាតុ ។ នៅប៉ុណ្ណោះដើម្បីសារស្រីមួយដែនបានរបស់ វេនខែល
ក្នុងការកំណត់និយមនិយោបានប្រព័ន្ធដីកំហុសម្មយប់ចិននៅ
លក្ខណៈសមហេតុជាលូ បីនៅ គាត់បានប្រព័ន្ធដីកំហុសម្មយប់ចិននៅ
ក្នុងការវិភាគរបស់គាត់ ហេយកំហុសទាំងអស់ នៅបានបណ្តាលឡើ
មានសេចក្តីស្ថិតិនកំណត់ទីកំណត់ទីកម្មនៃរបស់គាត់ ។ ការសង្គគនៃបែប
នៃរបស់ វេនខែល ពីមួយជាមួយដែលក្នុងក្នុងការបញ្ជាក់ដើម្បីនៅទេ ប្រសិន
បើយើសពិចារណាអំពីទីនាកំទំនួរកំទំនួររបស់គាត់ជាម្មយប់និងម៉ោងណាមួល
ជាកសវាកម្មជាតុ និងចំណាត់បានបំណុលការបញ្ជាក់អំពីសេចក្តី
ស្ថិតិនូវកំណត់ទីកម្មនៃរបស់ម្មរបាយនៅ នៅដើម្បីបែប កែតិ

ព្រៃនក្នុងប្រធែសកម្មជាប្រភពទេ និងវិភាគសំណង់សំណង់របស់
រៀនខលប្រឈម។

៩) សេចក្តីផ្តើម

អនុដំនឹងម្រោះវិសាមពុកធនគ្គតុលាករកម្មជាតា (អ.វ.ត.ក) បង្កើតឡើងដើម្បីការពេទេ “មេដឹកនាំជាន់ខ្លួន” ចំពោះទិន្នន័យ ក្នុងកម្ពុជា ប្រជាធិបតេយ្យ និងអ្នកទទួលខុសត្រូវឱ្យសំដើរ ចំពោះទិន្នន័យ ក្នុងកម្ពុជា និងការរំលោភបំពានយ៉ាងដូចនៃក្រសួងពេទេឡើលើប្រាប់កម្មជាតា និងប្រាប់សុទ្ធមនុស្សអនុជាតិ ដែលមានប្រព័ន្ធដែលបាន មេសាទ្វាកំណែន និងសហប្រជុំ មករាយ្វាកំណែន ។ អត្ថនយនៃពាក្យ “អ្នកទទួលខុសត្រូវឱ្យសំដើរ តិច និង “មេដឹកនាំជាន់ខ្លួន” មានភាពបញ្ជីបញ្ហាស ពីក្រោមពាក្យទាំងពីរមិនត្រូវបានកំណត់ថយប្រាប់លាស់ឡើង ឬកសាររបស់ អ.វ.ត.ក មានផ្លូវជាតា ប្រាប់ស្តីពីការបង្កើតឡើមាន អនុដំនឹងម្រោះវិសាមពុកធនគ្គតុលាករកម្មជាតា ដើម្បីការសេបក្តីឡើង ទិន្នន័យ ក្នុងកម្ពុជា ដែលប្រព័ន្ធដើរយៈកាលវិនិកម្មជាតា ប្រជាធិបតេយ្យ ប្រាប់ស្តីពីការបង្កើតឡើមានអនុដំនឹងម្រោះវិសាមពុកធនគ្គតុលាករកម្មជាតា និងកិច្ចម្រោះព្រៃនរវាងអនុការសហប្រជាតាតិ និងរាជរដ្ឋាភិបាលកម្មជាតាតិ ទានករកិច្ចនិងការការសេបក្តីឡើងក្រោម ប្រាប់កម្មជាតា នូវទិន្នន័យ ក្នុងកម្ពុជា ដែលប្រព័ន្ធដើរយៈកាលវិនិកម្មជាតា ប្រជាធិបតេយ្យ (កិច្ចម្រោះព្រៃន) ។ ពាក្យទាំងពីរមាន សារសំខាន់ឈានសំប្តូរ សម្រាប់សំណុំរឿនដែលយកមកដំនឹងម្រោះនៅ សាមាត្រីខ្លួនក្រោម ពីក្រោមរាជរដ្ឋាភិបាលនិងលម្អិតប្រជាតិ បុគ្គលិកនិង ត្រូវពេញរឿងកម្មការកម្មជាតិ ។

នៅក្នុងសំណាំ ព្រៃនតិមួយទៅនឹងអ្នកដីនិងប្រមិនីរី សាមញ្ញក្នុងគ្រប់គ្រង ការការកម្ពុជា នគតិតមេគគឺខ្លួនក្របាម ការវិនិច្ឆ័យ ហើយ ក្រោម នូវការការកម្ពុជា នគតិតមេគគឺខ្លួនក្របាម ការវិនិច្ឆ័យ ហើយ ក្រោម នូវការការកម្ពុជា

ធម៌និមិត្តសារ “មេដឹកទាំងជាន់ទីស” ឬ “អ្នកទួលុយ, ស្រីព្រៃទីស”
បំផុត ដូចខ្លះ ឯទេតិសិតិនៅក្រោមដែនយុត្តិការរបស់អ្នកដីនិងម្រោះ
និសាមពុកធនគុណភាព ឬការកម្មជាទេ ។ អ្នកដីនិងម្រោះគុណភាពកំពុល
ជាន់ករើយឲ្យចោរ ឱច សិតិនៅក្រោមដែនយុត្តិការរបស់គុណភាព
ដែលជាន់កំណត់ត្រីមតិមេដឹកទាំងកំពុលរបស់ខ្លួនក្រហមដែល
សិតិក្នុងបំណែកម្នកទួលុយ, ស្រីព្រៃទីសបំផុត និងអ្នកដែលមិន
មែនជាមេដឹកទាំងជាន់ទីសខ្លួនក្រហមដៀរទេ តើ ដែលសិតិក្នុង
បំណែកម្នកទួលុយ, ស្អីសុបំផុត ។ អ្នកដីនិងម្រោះបានករើយឲ្យចោរ
ពាក្យ “មេដឹកទាំងជាន់ទីស” និង “អ្នកទួលុយ, ស្រីព្រៃទីសបំផុត” មិន
មែនជាបញ្ហាថ្មីប៉ុណ្ណោះទេ ដែលការណែនាំការណែនាំការណែនាំការណែនាំ
និងការសិបនិភ័ព និងការបោទប្រកាស កំបុង និង អ្នកដីនិងម្រោះ
គុណភាពកំពុលអវកាទានមិនជាន់កំណត់ទេ នៅពាក្យ “អ្នកទួលុយ
ទីស្រីព្រៃទីសបំផុត” ទ្វានប្រាស់លាស់ឡាយទេ ។

ការវិភាគរបស់ វេនដល មានកំហុស ហើយកំហុសនេះត្រួតពេញតាមការស្នើសុំការណែនាំសង្គម និងរបស់គ្រឹះបាន ដែលធ្វើឡើងជាប្រចាំថ្ងៃ ការវិភាគរបស់ ដីក្នុងបុរាណ តើដីក្នុងបុរាណនឹងមានដំណឹងជាប្រចាំថ្ងៃ ដែលសង្ស័យក្នុងសំណុំរៀង ០០៣ និង ០០៤ ត្រូវតែបួនកម្ពស់ ទៅស ពីព្រោះអ្នកទាំងនេះគ្មានត្រូវត្រូវបានបាត់ទុកដារ “អ្នកទូលាយឱ្យត្រូវឱ្យសំបង់តែ” ប្រសិនបើអ្នកទាំងនេះមិនត្រូវបានយកមកការពីទេ ដែលសង្ស័យទាំងនេះ នេះនឹងចូលរួមពីការទូលាយឱ្យត្រូវឱ្យសំបង់តែ ត្រូវទិញក្រិដ្ឋកម្ម ។ សេចក្តីស្អិត្តានដែលបានកំណត់ទុកដារ និងរបស់វេនដល បានបែងចាយពេលការវិភាគរបស់គ្រឹះបានកំណត់ទុកដារ និងពាក្យ “អ្នកទូលាយឱ្យត្រូវឱ្យសំបង់តែ” និងសំណ្លានដែលបានឈរជាប្រចាំសប្តាហ៍ តើដែលសង្ស័យក្នុងសំណុំរៀង ០០៣ និង ០០៤ ត្រូវបាត់ទុកដារ “អ្នកទូលាយឱ្យត្រូវឱ្យសំបង់តែ” ដោរ បុរាណ? អតិថិជន និងពិភាក្សាសំណើកំហុសទាំងឡាយ នៅក្នុងការវិភាគរបស់ វេនដល និងពន្លឺលីចាប់ស្ថាបនិក និងអតិថិជនប្រជាធិបតេយ្យ ក្នុងពិភាក្សាសំណើកំហុស ពន្លឺលីចាប់ស្ថាបនិក និងអតិថិជនប្រជាធិបតេយ្យ និងពន្លឺលីចាប់ស្ថាបនិក ។
២) សេចក្តីសម្ងាត់មិនត្រូវរបស់ វេនដល : ការបង្កើតរួមមានភាពលម្អិតម្មយក្សានច្បាស់

ជាដីប្រឹកស នៃនខល ពន្យល់សំពិភាករណបច្ចុប្បន្នបច្ចាសដើម្បី
សំណាំរួចទីនៅ ០ ០ ៣ និង ០ ០ ៤ ៧ បញ្ចប់មក គាត់សប្តិជាមួយ សប្តាត
សប្តម្របលើយុត្តិការដ្ឋានបំភ្លើងសាលក្រមសំណាំរួចទីនៅ ០ ០ ១
នបស់អតិថិជ្ជមេសកុលាការកំពូល ហូត្ថេរកយើង្ហាគ សេបកើត
សប្តម្របនេះ ជូនបានដូចយដល់ការដ្ឋានបំនិយមនឹងយុទ្ធសាស្ត្រ “អ្នក
ទួលិនុសត្រូវឯសបំផុត” ។ នៃនខល ពិនិត្យឡាលើប្រភពិបាលបាន
ដើម្បីការបង់ប្រាក់អតិថិជ្ជមេសកុលាការកំពូល និង
ប្រាប់ទំនុយដើម្បីបង់ប្រាក់សាលាកើតនេះ ហូត្ថេរកយើង្ហាគដ
ន្ទាកិត្តាបកម្ពស់ រមទំនិនអតិថិជ្ជមេសកុលាការសហប្រជាតិ មិនបានកំណត់
និយមនឹងយុទ្ធសាស្ត្រ “អ្នកទួលិនុសត្រូវឯសបំផុត” នៅទេ ។
ក្រោយមក គាត់រកយើង្ហាគសេបកើតដែរទំភ្លើងមាត្រាលោក កថា
ឧណ្ឌទីនៅក្នុងប្រព័ន្ធដែលបានបែងចេះ

និតិវិធីគ្រែកសម្រាប់ប្រព័ន្ធអាមេរិក និងក្រុងប្រទេស ក្នុងក្រសួង
កម្មសាធារណៈ នៅពេលដែលប្រព័ន្ធបានប្រព័ន្ធក្នុងក្រសួង និង
ដោយប្រាយចំណោះបញ្ជាមួយចំនួន ប្រព័ន្ធផែល
ដែលមិនមានភាពជាកសិប្បន្ទាក់ទេ និងការបក
ប្រាយ ប្រការបកប្រាយវិធានដោយក្នុងក្រសួងពេទ្យក្នុង
ប្រព័ន្ធកម្មសាធារណៈ នៅពេលដែលមានសំណាក់
ទាក់ទងនិងភាពមិនបញ្ហាដែលវិធានដោយក្នុងក្រសួងយុទ្ធសាស្ត្រ
និងបន្ទាន់អនុវត្តជាតិ សេចក្តីណានំនោះ គាលក្រែវ
បានសៀវភៅក្នុងវិធាននិតិវិធីដែលបានបង្កើតឡើ
ក្នុងកម្រិតអនុវត្តជាតិ ។

បន្ទាប់ពីកដឹកច្ចាប្រាប់គម្ពស់លីនីវិសេបតីកដឹកនាំមិន
គ្រប់គ្រាន់ រៀនខល នាក់ទេពិនិត្យលើយុត្តិសាស្ត្រ និងនិត្តិវិធីដីនៃ
គុណភាពធម៌សស្របប្រទេសសេវាការដូចជាអនុគមន៍ គុណភាពរព្យប្លុទណ្ឌូ
អនុរាជក្រឹតិសម្រាប់អតិថជ្រឺនិយោគស្ថារី និងគុណភាពរព្យប្លុទណ្ឌូ
អនុរាជក្រឹតិ ដែលគាត់កំណត់លក្ខណៈ វិនិច្ឆ័យពារសំខាន់ខ្លួន ស្ថានទម្រិន
និងក្រិដ្ឋកម្ម និងក្រិតនៃការទួលុបុគ្គលិក វិញ្ញាបស់ជនជាប់បាន ។
រៀនខល សម្រួលដោ “តាមរយៈទស្សន៍ និងការអនុវត្តប្រាប់នៅ
គុណភាពធម៌សស្របប្រទេសសេវាការដូចជាអនុគមន៍ គុណភាពរព្យប្លុទណ្ឌូ
អនុរាជក្រឹតិសម្រាប់អតិថជ្រឺនិយោគស្ថារី និងគុណភាពរព្យប្លុទណ្ឌូ
អនុរាជក្រឹតិ...ជាទុលេ រប្រាប់ដែលចោរ “អ្នកទួលុបុគ្គលិក វិញ្ញាបស់

(នៅមាតិក) នឹងបើនា ភាពវត្តាស់

ភាគីនៃស្ថុវត្ថុជាតិការមនេគាល់បានចំពោះ

ទីស្តីសាស្ត្រការពិន័យស្តីពីរបស់អ្នកបានដូច្នេះបាយតាម
គេហទ័របស់មន្ត្រីណាល់កសាងកម្ពុជា ។ អ្នកអាយកាបរកប្រាន់
តាម: http://d.dccam.org/Projects/Magazines/Magazine_Searching.htm • ពីតិចមានបន្ទីម សូមចាកចែង សោម ចិនបេស
ខ្លួនសំណាក់លាង ១២ សេវា ៧៥០ បី ០៩៣៤១១ ៨៧៨ ។

ବୁଦ୍ଧ ଜ୍ୟୋତିଶ ପିଲାଗାନଙ୍କ ହୃଦୟ

កាលពីក្នុង ឃុំ បានរៀនសូត្រិមថ្មីកទី៣ ០ បុរឱ្យកេខោ នៅ
សាលាអាស៊ាន ឬ នៅខែ ១៩ ៦ ៥ ដោយសារតែដីវិភាគត្រួសរ
មានការលើជាក និងជាតិសេស ម្ចាយរបស់គាត់ដែលជាជាបនៅក្នុង
ក្រសួរបានទូលាមរណភាពឡើត នៅ ឃុំ បានឈប់រៀន ហើយ
ត្រួសបំផុតជាយមិលគោក ក្រួចនិងចែរក្នុងបុង ជាមួយខ្លួន ក្នុង
រហូតដល់ខ្លួន ១៩ ៦ ៥/ ឃុំ បានសម្រេចឡើងសងសង្គមនៅក្នុង
ក្រុងក្នុងសំគូកក្នុងមានធម្មិត បុរឱ្យការប្រស នៅ បានត្រួតពេមួយខ្លួន
បុរឱ្យកេខោ គាត់កែវិកត្រួសបំផុតជើរសម្រាប់បានដឹងដីវិភាគ
ក្រសួរដែលមានលក្ខណៈប្រស ស្រីប្រាំពាន់នាក់នូវ នៅខ្លួន ១៩ ៦ ៧/

ក្រោយនៃប្រហារទូទាត់សម្រាប់ព្រះនរោត្តម ស៊ិហនុ ថ្ងៃទី១
ខែមិថុនា ឆ្នាំ១៩៧០ មានចលនាបស់ខ្លួនក្រហម ជានចូលមក
ហេរាសនអប់រំនៅភូមិស្រុករបស់ ឬណូ ។ ខ្លួនក្រហមលើកដោល
នៅ គិតជាផន្លកព្រះពោតិ ហេតុទេះ សូមឡាយបង្កើនទំនើសសំខាន់បាល
ថ្ងៃព្រះសិប្បវាំនីង លាន់ នៅ ឬណូ ។ ជានចូលដើរិតធមួយ

ដោយមាននៅជាសម្បូលយំ ។ ពេលនោះ នៅក្នុងទីម្លៃយំ ។ នៅក្នុង
យំមានអ្នកចូលចិត្ត - នានក់ សរបច្បែកលេខ០ ១ - ១ នាក់ ដែលអ្នក
ទាំងនោះ ត្រូវបាត់ច្បាស់ដោយសម្បូលយំ ដើម្បីយាមគារពារក្នុងយំ
ដែលមាន តារាង ជាកណៈយុទ្ធផ្លែង ជាអ្នកគ្រប់គ្រង ។ នៅអំពីនេះ
ឆ្នាំ៩៨៧១ ក្រោយពីដោយសម្បូលយំបានទីឡើ ឬ ត្រូវបង្កើតកំណត់
គំនួញពេជ្ជព្រៃកវិញ កីឡាប្រុកប្រាក់ និងទីវិវាល់ ដោយមាន
រោង រោង នៅប្រជាធិបតេយ្យ ។ ទីព្រៃក នៅពេលនោះ មានភ្នាល់ប្រហែល
ពាណិជ្ជកម្ម ដែលមានការកិច្ចរាយតាមដីរាជតិ៍លេខ១ ។ ការ
រាយនេះ គឺជានៅក្នុងជាការប្រកាសដំឡើលិខិត្តពាណិជ្ជកម្មរដ្ឋបាល
ត្រួតព្រាយដំឡោះទៅ ក្រាន់តែរាយជាការណ៍ ឬ យុបបុរីណ៍ ។ នៅឡើ
វិច្ឆិកាត្រឹមឆ្នាំ៩៨៧១ ដែល សមាជិកទីព្រៃកទាំងពាណិជ្ជកម្ម នាក់ នៅ
ត្រូវបានបង្កើតកំណត់បាន នៅក្នុងតំបន់វិញ ដែលគាល់ណែនាំ ជាតិបន់
ពាណិជ្ជកម្ម ឬ បើយុទ្ធផ្លែងបាន នៅពេលនោះ មានមួយវិសោធន៍កុម្ភ ដែលមានសមាជិក
ជាតិពាណិជ្ជកម្ម នាក់ ។

ເຕີມ ແລ້ວ ສັນກາຜົກຄວາມ ມະກ່າຍອານືດ ກົມ້ງສິບ ຮີ້ງ
ໄຟລ ເຕີມເຫັນ ຮີ້ງ: ອົມ ຜົກມະກົບຕາບຖຸຜົນຄົນ ຕາມ ຮີ້ງ ເບີຍ
ຄົນຮັກ: ບໍລິການ ຮົກງານ ເພີ້ມໄຟລ ຍ ຄົນຕາມ ຮີ້ງ ເມື່ອ ຕ້າສົງໃຈ
ຜົກປະການ ປິບ ສົງ ໂມ ຜົກມະກົບຕາບຖຸຜົນ ແກ່ງບຳກົມ້ງສິບ ຮີ້ງ

ក្រោយមកទៀត កំមានការបាបុណ្ណែលំពេះគិតទៀត កំដុលជា
កម្ពុជាកិច្ចាសម្បួនបំផុនដែរ ដែលបានប្រព័ន្ធកំហែស បុគ្គលិកអនុការ
បង្ហាញថា ក្តីជាប់ ឬ ដូចជាកិច្ចាសម្បួនកិច្ចាសម្បួនដែរ គាត់មិនបានដើរដៃ ថា
គិតទៀតនៅទីណាមីណាមីទេ? ឬ

ເແນັ້ນທີ່ ແລະ ພົມ ດູວ່າ ປຸ້ມກັບການຝຶກຄະການກຳຕົວສູງໃຈໆໄປ
ເພື່ອເຫັນເຖິງມາດຍິນເປັນເປັນ ໃຜລະເຕີບເຫັນ ດູວ່າ ຜົກເມົາມະຍິນ
ມະນຸຍົງໆ - ຕາງກໍ ເຊິ່ງຕົກບໍ່ເປັນເຫັນ ເວຍມາດຍິນເປັນ ປຶ້ມ ຮ່ວເສັງຄູບ
ຜົກຜົກເຫັນ ພົມກັບການຝຶກຄະການ ສີ ສັງກົນ ເຮັດແສງ ຜິກຕູ້ເຫັນກາລ
ຜູ້ ອື່ນຍົກການຝຶກຄະການ ທີ່ບໍ່ໄດ້ເຫັນກໍເປັນ ແລະ ເຫັນເຫັນ
ເພື່ອຜົກຍິນເປັນ ພົມກັບການຝຶກຄະການ ຢັ້ງ ດູວ່າ ດູວ່າ ດູວ່າ ດູວ່າ ດູວ່າ
ມະນຸຍົງໆ ຕາງກໍ ໃຜລະມາດ ເຊິ່ງເຫັນມາດຍິນເປັນ ມະນຸຍົງໆ ໃຜລະມາດ
ຜົກຜົກເຫັນ ພົມກັບການຝຶກຄະການ ສີ ສັງກົນ ເຮັດແສງ ຜິກຕູ້ເຫັນກາລ
ຜູ້ ອື່ນຍົກການຝຶກຄະການ ທີ່ບໍ່ໄດ້ເຫັນກໍເປັນ ແລະ ເຫັນເຫັນ
ເພື່ອຜົກຍິນເປັນ ພົມກັບການຝຶກຄະການ ພົມກັບການຝຶກຄະການ ພົມກັບການຝຶກຄະການ
ຜົກຜົກເຫັນ ພົມກັບການຝຶກຄະການ ພົມກັບການຝຶກຄະການ ພົມກັບການຝຶກຄະການ

ເແປັນຫຼວງ ແລະ ພົມ ປູ້ ຕຸກສັກຄາຮັດເຈົ້າຕິດໄສ ເຊີ່ມ
ອບໍ່ໂລ່ຍ້າມຍືນໃຈ ເກີດມາຈາກ ປູ້ ພະຍານ ປູ້ ໂພນ ພະຍານ
ຕຸກຜູ້ບໍ່ມີຄຳມາວານຍືນໃຈ ເກະະ ເຕັມບົດຕົກ ຢູ່ອັນຍືນໃຈ ເກະະ ບົດ
ຜິດເກີດເຈົ້າຕິດໄສ ເກີດມາຈາກ ພະຍານ ສູ່ລ ອືນຜົບໆ ພູກ
ຮັດຜິດເກີດຝາງຍົກຕົກ ເກີດມາຈາກ ພະຍານ ສູ່ລ ອືນຜົບໆ ເກະະ ເຕັມ
ມາຈາກ ເຈົ້າຕິດໄສ ເກີດມາຈາກ ພະຍານ ສູ່ລ ອືນຜົບໆ ເກະະ ເຕັມ

ເຫັນເປົ້າຍເຕີ ຍ ເຕະບັດ ພູ້ ເຫັນເທົາ ຄັດຕືກ ຕຸກສິກ ກວັນເຖິງ
ເຫັນເຜົາຮ່ວມເສັ້ນຕູບ ຍ ເຕະບັດ ພູ້ ເຫັນລົ້ມຊາຍຄະຫຼາກໂຮ້ອ ກົດທີ່ພົກ
ນັກຈ ກ້າຍຕູ້ລົມສາມບໍ່ມາຮ່າງເກົ່າສົ່ງສົ່ງ ກົດຮບສົ່ງ ພູ້ ສົ່ງແບ
ໃຫຍ່ຊາຍຕີ່ເລີ້ນ ໂດຍສົ່ງຫຼຸງ ສົ່ງກ່ຽວກົດ ຍ ຄັດຕືກ ຕຸກ ກວັນເຖິງ
ກ້າຍຫັນກົດປະສົງສົງ ເສົ່ງມກບ ກົດທີ່ຜົວງານ ດັບຊາຍເຫັນເຜົາຮ່ວມ

ពេទ្យកច្ចាប់ ពេលដែលបានស្តីដាម្បួយ តាមរាជ នៅខាងក្រោម នៃជំនួយនៃ
គ្រប់គ្រងប្រាក់លាស់ នៅថ្ងៃទី ៤ សម្រាកទីនេះម្បួយយប់ ទីនោះម្បួយ
យប់ គឺកន្លែងពាណិជ្ជការបង្កើតប្រជាធិបតេយ្យ ហើយនៅអាមេរិកប្រជាធិបតេយ្យ ។
នៅឆ្នាំ១៩៨៣ ឬ ១៩៨៤ បានបានការបញ្ជាផ្ទៃវិវាល់ និងប្រឈម ត្រួរបំពេញ
សំណូនីតិវិញ ដើម្បីដែងប្រព័ន្ធគ្រោយពីប្រព័ន្ធបសក្រាតដ្ឋាក់ពីលី
ដី ហើយតាមឯកបញ្ជាននៅដីនៅក្នុងដំណឹង ដើម្បីរៀបចំប្រាកាល ។ តាំងតើ
ពេលនោះមក គាត់មិនត្រួរបំចូលសមរភូមិប្រយុទ្ធនេះទេ គឺទេ ។
នៅឆ្នាំ២០០០ គាត់ និងគ្រួសារបានត្រួរបំករស់នៅភូមិបុរាណ
ប្រភពុទ្ធប្រភពុរាណនៃខែ ។ ក្រោយមក ឬ ច្បាស់បានបានការតាំងជាមេ
ភូមិបុរាណវិញ ដែលក្រប់គ្រងប្រជាធិបតេយ្យប្រហែលពាណិជ្ជការ ។

ឃុំ បានរៀបការជាមួយប្រព័ន្ធភ្លាយលេខ៌ ដូន ចែន
ឡើងវិទ្យាល័យ នៅតីបន្ទីទី ០០៣ ភ្នំពេញ នៃលកាយនោះស្ថិតិ
ក្រោមគារគ្រប់គ្រងរបស់តាម មួក ឬ សញ្ញាប្រចាំ ឃុំ មានកូនលេងកំ
ស់របស់ខ្លួន នៅក្នុងក្រុងក្រោម ឬ នៅក្នុងក្រុងក្រោម ។

ଭାବ ସ୍ଵର୍ଗଃତନିଷ

ជំណើនសមាជិកនិត្យ

ខ្ញុំបានឈ្មោះ ព្រោ ភាគីន កៅតិច្ចាហំលេខ០ មានស្រីកកំណែតនៅភ្នំពេញ យុំស្តូរាម ស្រីកសៀវភៅ ខេត្តសៀវភៅ មាន សព្វថ្មីស៊ីនស្ថាតបីជំនួយ គឺបីក ឧណា បំការមន រាជធានីភ្នំពេញ ។

សូមអរគណៈ!

ନ୍ୟାଯକ୍ଷେତ୍ର ପିଲାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉଚ୍ଚ ବିଧିବିଭାଗ

អ្នកដែលរសវានពីបចបទខ្លួនក្រហម ជាតិសេសអ្នកដែល
ខ្លួនក្រហមចាត់ទុកថា ជាអ្នក ១៧ មេសា ប្រាកដជាតាំងរាល់ក្រឹងក្រាម
ការដម្លៃសត្វទី១៧ នៅមេសាភ្លើម៉ោលៗ ៥ បានទេ ។ អ្នកទាំងនេះ
បានប្រជុំនិងទុករៀននាមជាប្រើប្រាស់និងដំឡើងពេលដម្លៃ
បដិនេះ ជាក់ស្វែនលាងកយាយ ឆ្នីក សុទី

ធ្វើក សុទ្ធបានចាប់កំណើតតុនិត្យគ្រប់សាធារណៈក្នុងប្រជាពលរដ្ឋមួយ ។ នៅឆ្នាំ
១៩៦២ គាត់បានដាក់សំពីស្ថាបនកំណើតដែលស្ថិតតុនិត្យក្នុងក្រុមហ៊ូត្រូ
គាត់យុទ្ធសាស្ត្រ យុទ្ធផលនឹងការប្រជាពលរដ្ឋ នៅតីកប មកពេលខ្លះពេញ ។
នៅពេលនោះ គ្រប់សាធារណៈក្នុងរបស់គាត់សំពើក្រុងក្រសួងដី ។ សុទ្ធបាន
រៀបការ នៅឆ្នាំ១៩៧៣ តុនិត្យរួមចូលរួម ។ គាត់បានឱ្យតិចចិត្តប្រកប
របរឡាតាំង ដីរការគ្រប់សាធារណៈដោយគាត់លក់ទំនួរបស់គាត់ប្រកប
ការសំរាប់ដី ។ គាត់បានដែលអារម្មណក្នុងក្រុងក្រសួងដីរការប្រកបដែល
ពីរ បានដែឡើត្រូវគ្រប់សាធារណៈសំពើតុនិត្យដីរការប្រកបដែលមិន ដែល
តិចជាមាត្រាទុកប្រប្រប្បន្នត្រូវបានរក្សាទុកដល់ថ្មាក់ទី១ ០ ។
មិនយុទ្ធបុន្ណោះ ស្រីមបានដឹងទៀត ។ ថ្មីមួយ ស្រាប់តិចមានក្រាប់
បែកដូរក្នុងក្រុងក្រសួងដីរការសំរាប់ប្រកបដែលមិនបានក្រាប់
របស់គាត់ទៅហើយ ។ បាប់ពេលនោះ គ្រប់សាធារណៈក្នុងក្រុងក្រសួង
គ្រប់សាធារណៈក្នុងក្រុងក្រសួងដីរការ ។

គាត់ត្រូវប្រយមនឹងការទេសចរណ៍អាហារសម្រាប់បន្ទិភាគ ហើយគាត់ត្រូវដោកនៅក្នុងទំនួរទំនាក់ទំនាក់ផ្សាយណាម ដែលត្រូវសរគាត់ឡើដល់ ។

បន្ទាប់ពីដោរជូលំបាកនេះ នៅថ្ងៃបង្កើត គាត់បានមកជុល់យ៉ា
ពន្លឹក ឬ ដោយសារគាត់ជាប្រជាធិនិយោគ ១៧/មេសា គាត់ត្រូវខ្សោ
ក្រហមធ្វើបាបជាមឺន ឬ ត្រួសរគាត់ពីមានកន្លែលសម្រាប់ដែកទេ
ហើយគាត់ត្រូវអនុការបន្ទីករាបការច័ំមានថ្ងៃពីសង្គ ឬ ក្រោយមក
អនុការបានស្ថានសន្លឹមត្របម្បូយ សម្រាប់ត្រូវគាត់ស្ថាក់នៅ ឬ
គាត់យើបិតបំពេះខិនិនិយោគ និងសមាជិកក្រុសរបស់គាត់ជាមឺន ឬ
បន្ទាប់ពីការមកជុល់របស់គាត់បានប្រើបាលជាលើខែ ចុះរបស់គាត់
បានធ្វើឡើយ ហើយបាត់បង្កើត ដោយសារការអត់ប្រាន ឬ
គាត់បានសំនើក្នុងទីក្រោមផ្លូវកេរង់ដោយសារតែបាត់បង្កើត ឬ

ស៊ូវិក ភាគទាំងមីនា

នគរបាលនៃវិធីត្រួតពេចចុះឡើងក្នុង

សេវាប្រជាពលរដ្ឋ

(ក្រសួងពេទ្យ)

៦) អំពើកណៈបារម្ចីប្រជាធន

ស្រីប់អតិថិជនយដ្ឋូនទៅការប្រជាជននេះ គឺត្រួមត្រូវបានបង្កើតឡើង និងមានការចូលរួមចំណែក ព្រមទាំងពេញចិត្ត ដោយការ
ដ្ឋានក្រុងក្រុងផ្ទះ ការគោរពដែលប្រយោជន៍ប្រជាជន ព្រះ
មិនមានដើម្បីបង់បានដល់ប្រជាជនលោកស្រីយ៉ា សូម្យមេសម្បួល
ដែល អនុម័យកំបុងកែ ឬ បើមានការបង់បានដល់ព្រៃសម្រាត្រួមប្រជាជន
ត្រូវទទួលការស្តីបញ្ជីសាធិក្ស់ និងត្រូវសង្គមលើដែលប្រជាជនវិញ ។

គណៈបម្រើប្រជាធិនេះ ទៅនៅថ្ងៃកំពុងតី ត្រូវកំប្លែកតី
និងថ្ងៃកំពុងតីយុទ្ធសាស្ត្រ ត្រូវបានដ្ឋីសរើសពីភ្នែកប្រជាធិនេះ
ក្នុងមួយ ជាមួយការបង្កើតដែលមានចំណាំ ដើម្បី មានសំណើដឹង សូមដឹងមួយ
មានកំរើល្អូយៗ និងកិត្តិយសល្អប្រសើរ ពិសេស ជាមួយកម្មាធិនេះ
ប្រើបាយភាពភ្នែកប្រជាធិនេះ

គិតទៅដោរជាតិ និងប្រជាជនកម្ពុជា ទៅសមរភូមិមួយរាយទាំង ៤ ភ្នែកបំណេរម គឺការប្រជាជននេះ លោក ស្ស ដៃន ហេវ កែវ ដៃន ជាព្រឹត្តិចារ្យមួយរូប ដែលមានសុភាគីនិត្តប័ណ្ណ ដែល ដៃយោង៖ ស្រាយ បញ្ញាមនុភ្លើងកម្លិះ ឬ ចានុលិះ សម្របសម្រល និងរកយុត្តិធម៌ ដៃន ប្រជាជន ព្រោះមនុស្សម្នាក់ គ្រសារនិមួយៗ សុខតែនៅជាប់ កម្ពុជាស្ទើជាដកជនទាំងដីផ្លូវសម្រេច គ្រោកបី និងសាធារ៉ា កន្លែង មិត្តភក បញ្ញាមនុភ្លើង ទៅជាកម្ពុជាស្ទើសម្រួលភាពទេ ។

បំពេះ គណៈប្រជែងនទេស ក្រោយមកចានរៀបចំ
ជាមួយតាមការប្រជែងនីមួយៗ គ្រូករ ហើយជាប់
ឡាតាំងលាសប្រជែងយុទ្ធសាស្ត្រ ដើម្បីប្រជែង
ជាមួយតាមការប្រជែងយុទ្ធសាស្ត្រ ដើម្បីប្រជែង
ជាមួយតាមការប្រជែងយុទ្ធសាស្ត្រ ដើម្បីប្រជែង

គណៈបាស្រីប្រជាជននេះ មានក្រុមកន្លែងឬចម្បយក្រុម ឬ
កន្លែងស្តីយការពារ មានអារិដូនៃដូចជា ការវិបីទិន្នន័យស្តីស ស្រោប់
ការពារក្នុងឬ ឬ របស់ខ្លួនរៀន ទាំង ក្រប់យុទ្ធឌនស៊ ដោយដាក់រៀន
គ្មាយម្បយប់ យាមត្រូវបំពេជលាលស៊ ទៅឯ ឬ
គ្មាយម្បយប់ យាមត្រូវបំពេជលាលស៊ ទៅឯ ឬ

៧) សមាគមបញ្ជីនយោ

នៅតាមរូម្យ យុទ្ធសាស្ត្រ មានក្រុមសមាគមប្រើប្រាស់ដើរកតាម
វិធីយោ តាមជនជាន់ និងមានព្យាករក្រុមគួច ដើរបានដឹងលើគឺជល់
បានដឹងជនជាន់ ពង្រីកការយល់ដឹង ទាំងផ្លូវកស់កិច្ច យោជា និង
សង្គមកិច្ច ។ ដោយគណៈបច្ចេក្រារជនបានត្រួតពិយាយមានសមាជិក:

១) ប្រធានគណៈកម្មាធិការប្រជាជនបដិរត្តិនូយំ ជាមួយកទីលើស គ្រប់គ្រងបំផុត

៤) អនុប្រធានគណៈកម្មាធិការទទួលខុសត្រូវដែលកស់កិច្ច

៣) សមាជិកគុណ: កម្មាធិការទួលបន្ទីក ប្រជានិយោជា
គ្រប់គ្រងកន្លែងបញ្ជីបញ្ជី យុ

៤) សមាជិកទទួលបន្ទុកដោយសង្គមភីបិច្ឆេទពិនិត្យសាន់ដៃវិស័យ
គាត់ភីមិនិត្យដោយប្រាប់រាយការជាន់សង្គមភីបិច្ឆេទដែលដឹងពីមាតាំទូកទេ

៥) សមាជិកទទួលបន្ទីកសិក្សាផិករាជ អប់រំដោយលោកក្រុង^៥
និយកសាលាហេរៀននៅកម្ពុជាបែល^៥

៤) សមាជិកទទួលការជាន់យុវជន

៧) សមាជិកមួយរបដ្ឋានសិទ្ធិលក្ខាន់នរោះ

បំពេះសមាគមបញ្ចូនទេះ ត្រូវមានការបង្កើតរាជកសមាជិក
ប្រចាំខែក្នុងតម្លៃ ៩៥ ០ ០ ៤ រៀងរាល់ខែ ដើម្បីផ្តល់បន្ទាន់ការ
រណសិរីរួចនឹង និងសម្រាប់ក្រុងសងកម្មរាយ ចិបុបស់សមាគមពី
មានជាប់ស្រោះទីយ។

ເຕັກີ້ນສະໜູນຫຼວງວ່າດີ່ຕ/ບ ມານເບື້ອມບາສຫຼືດຸຕົມຍ
ເພິ່ນວ່າຜ່ານ ມບາສຫຼືດຸຕົມບາງໄໝ ໄດ້ແນວດີ່ຢູ່ປະເທດຕົກມູນ ເພີຍ
ມານຫຼັງກີ່ຜ່ານດີ່ຫຼືສົ່ງໂຄດນ: ມັງິນມະບຽງປະເທດບັນດີ່ຕົກມູນ
ມານ ມ ສູງໆ ໂອກສະໜູນຍເກີ່ໂຮຕົກ ເພີຍມານຜ່ານຕົກມູນເສັກ:

“ជីយោ! រណសិរីប្រមជាតិកមជានិវត្តន៍ខ្លួន!”

«ជយោ! កន្លកម្មវំដល់ប្រជាប់អារីធ្វើប្រជាធិទកម្មជា!»

“ដីយោ! មិត្តភាព ស្មមក្ដុការសិរីមនុគម្យជាន់ នៅតុលាបាយ
ខ្លះ!”

«ប្រជាក! ដីរញ្ជាគាលនាបងបងើនដល្វួយវាំងកា»

«អបអរសាខេទ្រ! មហាស្ត្រីជាតិបញ្ជានស្ថូបានជាតិកម្មជា!»

“បេជ្ជា! រាយសម្បគកម្មបច្ចកបក្រពីទិន្នន័យវារលន់ នូវ
សិរីមតិ៖”

ភ្លើងចំណោមគុណាពល: អងិបតី ទីប្រានសម្បជុំដែលអ្នកដឹកនាំជាន់
ឱ្យសរុបមាននៅក្នុង និង អូល ជាសាស្ត្រាថាមរយៈក្រសាស្ត្រិ ខ្លួននៅ
វិទ្យាល័យប្រព័ន្ធដឹកនាំព្រៃនេះ ដែលគ្រប់ត្រូវតែនៅបោច្ច មិត្ត
ធម្ម សមមិត្ត យើ ហើយវាដើម បិនុណាទន ជាប្រធានគុណាពល: តំបន់

- ១) លោក ត្រូវ ចាប់ តួរដោត បង្ក្រើ និង រាជការ
២) លោក ត្រូវ ជួន យោង បង្ក្រើ និង គិត
៣) លោក ត្រូវ ធិន បោន្ទុ បង្ក្រើ និង សំគាល់
៤) លោក ត្រូវ គិត គិម សេវា បង្ក្រើ និង គិត
៥) អ្នក ត្រូវ ឈិត សារីម ហេរ មិត្ត វិម
៦) លោក ត្រូវ សុខ មិហ៊ុ ហេរ មិត្ត ឬ ឬ ន
៧) លោក ត្រូវ ពេញ ពុន ត្រូវ ជាស្ថាមិអ្នក ត្រូវ ឈិត សារីម
៨) អ្នក ត្រូវ រៀន គិណេ: មួលដ្ឋាន
៩) លោក ត្រូវ ហុន សាម៉ី គិណេ: មួលដ្ឋាន

និងគ្រាគរបៀនុបទៀត ។ ដោយខ្លួនជាន់នៅក្នុងផ្ទបាឌត្រួតពិនិត្យគេ
ម្នាជំហែយមិត្តភកទី ១ ហេតុថា ជាមួកសម្រំសុខ ជាមនុស្សគេបាន៖
ក្នុងសង្គម មិនយើងារូរឃានពេលក្រពី និងបរិវារ ជាមនុស្ស
បញ្ជីនៅ តែគឺគ្រឿសវារ ប្រព័ន្ធភន្ល័យ ហេតុថា គ្រឿសវានិយម
អាណាពិយមនៅមាន សិស្ស និស្សិត ទាំងជាប់នៅក្នុងខេត្ត និង
សាស្ត្របារម ព្រមទាំងព្រៃនរៀងបណ្ឌិត គ្នាក់នារសុខកិច្ចាលទាំង
ដែនបាន សមិយសង្គមរាជ្យិយមជាប្រើនកំពើត ជាន់ប្រ

វមសន្តិច្បាតនៃៗ

ឯមសារសំខាន់គិចលទ្ធបដីវត្ថុនឹងប្រជាជាតិប្រជាធិបតេយ្យ
ការបាត់គាំងក្រោមសាមគឺបង្កើរដើម្បីសម្រាប់ប្រជាស៊ីដែលយក្ស
បង្កើរដើម្បីសម្រាប់ប្រជាស៊ីដែលយក្ស និងពាណិជ្ជកម្មជាបាន
ដោយខ្លួន ដែលបានបង្កើរដើម្បីសម្រាប់ប្រជាស៊ីដែលយក្ស និងប្រជាធិបតេយ្យ
ដែលយក្ស និងប្រជាស៊ីដែលយក្ស និងប្រជាធិបតេយ្យ និងប្រជាស៊ីដែលយក្ស

ក្រោយមហាសន्तិចាតបញ្ជីនូវបាប់ មានត្រូវដែលសិស្ស
និងឈុតជារេចំន ចានចុះឈ្មោះ និងលេខីត្រពន្ធកន្ល ថ្វីខ្ល ទៅចូល
រមបជីវត្ថិន បម្រើជាតិ ប្រជាធិបន្ទុកជាតិ ស្អាបា
មាតុកមិ ។ នៅសល់ប្រឌិជ្ជាល់ មិនអាបាទេចូលរមបជីវត្ថិន សុខបិតិ
នៅធីផ្លូវសង្គមយក្រមត្រូវសារដែន និងវត្ថុកម្លៃត្រកប្រាក់ចំពោម
ត្រូវសារដែន ។ បីនេះ ករណីចាំបាច់បំផុតគឺត្រូវត្រូវសារ តីវារដែល
ករូយាទីទីបីសម្រាលក្នុងប្រសិទ្ធភាព - ឬដូច
នេះ មិនអាបញ្ញទំនលេខីត្រពន្ធបានទីយ ។

ដោយសភាពូលិនបេរាជៈ ធ្វើសកម្មភាពខ្លាំងទាំងពេលយប់-
 ត្រួតដឹងកាលពេលប្រជុំមុនម៉ោងនៅព្រៃកក់មាន យុទ្ធបេរាជៈ បេរាជៈ
 កាត់ប់ៗ ធ្វើឯកចារជាអនុវត្តន៍ មិនអាបីនិងនរបាល នៅលើដូចសម្រេច
 គាមភកម្មបានឡើតឡើយ ។

ពេជ្ជ) តារាងដុំជំនួយ

លោកតា សំណើយ និងក្នុងថ្មី ក៏បាននាំត្រាបញ្ញាខោនឡើង
ក្នុងការរាយការណ៍ជាសំណើយដើម្បីជួយបានបានបញ្ជីត្រូវក្នុងព្រៃន
ដើម្បីជួយបានបានបញ្ជីត្រូវក្នុងព្រៃន ត្រូវបានបានបញ្ជីត្រូវក្នុងព្រៃន
ដើម្បីជួយបានបានបញ្ជីត្រូវក្នុងព្រៃន ដើម្បីជួយបានបានបញ្ជីត្រូវក្នុងព្រៃន

ទំនើបាំចាន់ខ្លោពាក្យពេលលោកដី ពីរាជនិយាយ
ជារៀប ចូលអ្នកទំនាក់ទំនាក់ហើយ ទំស្រគាត់ថា ទំនាក់ទំនាក់
យ៉ាងមេចបានដូចណា? ទំនាក់ទំនាក់មានយុប្រាណត្រួតពាន់ លី
ត្រាគៅកត់ត្រា មេលអាន ស្ថិតិទន្លេ ទិបាំចាន់ ហើយដឹកជញ្ជូន
និយាយមេលបានមេច? ពេលនោះ គាត់និយាយថា:

ពេជ្រាបពន្លេក្រោមគីឡូ ក្រួយដំឡើងរាយគ្រប់ស្ថាកអុកដែលបានបង្ហាញឡើងទៅលាស់

ជិនទេនពេលទោះ តីមទស្សន៍អស់ស្រីកពាក់ខ្លះ ខាងខ្លួន
អារ៉ាខ្ពស់អស់នៅក្រប់ក្រមិ យំ ស្រីកទំនើសស្ថែបដូសត្វក្រុក
ដែលរាយក្រប់ស្រីកយានដោរ ។

៤) ចាលនាបង្រីត្តិន្តប្រជាធិបតេយ្យ

ປະເທດជີຣີຕື່ອົງປະກັດຕີ້ວານ ຕິດກຳຕົງບັດກໍເຊົາຄະເຫຼຸດ
ກູ້ຕະລາງວ່າຈົນກູາຜົມເຜົນເຖິງກູນຕົ້ນບົນໆວ່າເພື່ອໃຈໜີສົ່ງ ເບີ້ກາມຂຶ້ນຍ
ຮບສົ່ງບັດໃຈຕື່ອົງ ຕີ້ວາການປະປະລຸງ ບຸກາວຜູ້ສົ່ງບົງ ກາວຜູ້ສົ່ງບົງ
ຍົ້ວສັບປະກັບສູງໄວຮບບົກບົກຕົງບານ ໂດຍມີໂທບະເມື່ອໃຈຫຼຸງ ດັນ
ບະເມື່ອໃຈຫຼຸງຕະຫາສົ່ງ ຖະໜີສົມບັດການ ຕີ້ວາການປະປະຕື່ອົງປະວົນເຜົນ
ກົມວົນປະກັບກາງຜົມ ບໍ່ເຕັມກຳເຕີມແກວກ ກຳເຕີມໃຈໝາຍໆ ໄກສະບັບຕົ່ງ
ລະບັບຜົນກາຍຜົນໃຈຕື່ອົງເຜົນ ຢູ່

ပုလမာရာပြနာရှင်ပါယော ဒီနာပုလမာရှင်ပြနာရှင်ပါယော
ပြနာရှင်ပါယော ဒီပြနာရှင်ပါယော ဒီပြနာရှင်ပါယော ဒီပြနာရှင်
ပြနာရှင်ပါယော ဒီပြနာရှင်ပါယော ဒီပြနာရှင်ပါယော ဒီပြနာရှင်ပါယော
ပြနာရှင်ပါယော ဒီပြနာရှင်ပါယော ဒီပြနာရှင်ပါယော ဒီပြနာရှင်ပါယော
ပြနာရှင်ပါယော ဒီပြနာရှင်ပါယော ဒီပြနာရှင်ပါယော ဒီပြနာရှင်ပါယော
ပြနာရှင်ပါယော ဒီပြနာရှင်ပါယော ဒီပြနာရှင်ပါယော ဒီပြနာရှင်ပါယော

ចលនានេះ ហាក់ដូចជា មានការបង្កើតបង្កើបន្តិចដែរ ប៉ុណ្ណោះ មិនបែញ
ជួយបាកាល បុប្ផ័តកប្រណាំងថា មិនព្យម មិនទៅ មិនតាម បុយ្យាន
ណាស់ស្មោះឡើយ ។

ហេតុដែលមែន ក៏មានស្រួលពេលពេល នៅក្នុងភាគចប់បាន
អីដឹង? បុរាណជាទំនាក់ស្រួលទេស នៅព្រះមានស្រួលប៉ូលីតិ៍
នៅក្នុងដើមីដឹង ពេលបីក្នុងដីមានកម្មវិធីណាលកម្ពុជាដើរ មាន
កុនាលក់ បុរាណក់ ក៏អ្នកទាំងនេះ បុរាណទាំងនេះ នៅក្នុងភាគចប់បាន
បងីរតិ៍នសស្អាយដី ពេលស្អាយតិ៍នកម្មាយ បាស់ នៅពេលដី

សភាពករណីនៅតាមក្នុង យុ កាន់តែមានការដ្ឋានសំបុត្រពី
មួយត្រូវពេញលេញត្រូវ សភាពករណី ទម្ងាក់ត្រាប់បើកយុទ្ធបេរាជៈ
ជាថ្មោះតាមដន្តីរកាន់តែមានសកម្មភាពខ្លួនផ្ទើជា ។ នៅតាម
ដៃរៀបចំ ពីកន្លែងទៅថ្ងៃមេធិត្តក្របេះ មានចម្ងាយ២០គីឡូម៉ែត្រ
មានថ្មីម៉ែត្រមួយត្រូវបើកបរដោយរៀលៗ ជាន់ អីវា ត្រូវយុទ្ធបេរាជៈ
បេរាជៈដួនឡើងដ្ឋី និងអាកទីរយ ដោយតាមជាថ្មោះតាមដន្តីរៀបចំ
រហូតតាមពីពេលបច្ច្រូនុកដល់វាលវន៍ គីរាលយុទ្ធបេរាជៈ ហើយ
ជាថ្មោះត្រូវសុំសាប់ទាំងមនុស្ស ទាំងដ្ឋី នៅលើម៉ែត្រ ស្ថាប់ខ្លួនតែ
បេរាជៈ ពីមានអ្នកណាបានទៅម៉ែត្រ បួយកសាកសពទៅដើរបុណ្យ
ទានទេ រហូតដល់ព្រលប់យប់ នៅពេលស្ថាត់ជាតិយុទ្ធបេរាជៈ ទៅបី
យកសពជាន់ អីវា ជាន់ ។

យុទ្ធបេរាជអាមេរិក ចានជាត្រាំរែះ និងទម្រាក់គ្រាប់បែកទាំង
យប់ ទំនើប្រឹង អស់រយៈពេល២០០យប់ ២០០៥ តើបាលបញ្ញា
ព្រៃតិករាយណ៍ចារវាសបក្រព្រៃតិភាមេរិក និងរៀំគណនោ ដែលមាន
រវ្ទោះ លោកស្រី ឆ្វេងដីច្បាប់ ជាមួកដីកន្លែងប្រតិក្សរៀំគណនោ
នៅទីក្រុងថ្ងៃរែស ប្រទេសជាតិខ្លួន ។ នៅថ្ងៃម្ខាយ ក្នុងចិនខ្មែរ នៅពេល
មានការជាត្រាំគ្រាប់ណាត្រាល់ និងជាត្រាំនេះក្នុមិនិងណែនដូច ដែល
ការបាត់ពេលមុនផ្ទាប់មានដនដននិងរៀំគណនោរស់នៅប្រើន តាំង
ពីស្ថាននិងណែនដូច មាត់ព្រកទាំងសន្និថាម រហូតដល់ដូចដីក ដី
និងណែនដីក នៅទីនេះមេគឺទីតួនិង ។ ការដោនដូររបស់រៀំគន្លឹម
និងណែនដូចនេះ ពីមាននួរករណាទៅលត់ក្រីន បុរាណធម្មន្ទី សម្រាតិ
បេញជាត្រាំយុទ្ធបេរាជអាមេរិក តែប៉ុណ្ណោះសម្រាតិ សម្រាតិ សម្រាតិ
រៀំគន្លី ឱ្យបាននិងយុទ្ធបេរាជអាមេរិក ព្រៃតិភាមេរិក យុទ្ធបេរាជអាមេរិក

ជំរាប្រចាំថ្ងៃ ដូចជានិមុនីយដែរដែលការពិនិត្យស្ថិតិ
សារពើត្រូវប្រកាសដោយសារតែងតាំង និងប្រកាសដោយត្រូវប្រកាស
អាមេរិកបាប់ដើមសកម្មភាពជាដំបូងមកម៉ែន។

សភាពការណ៍នេះ គឺសកម្មភាពបានព្យែម្យកំត្រាប់ទៅលើទី
ប្រជុំដនឹង ទីបំណុលចរចយុទ្ធតែ កំពង់ផែង ផ្ទៃដី។ នៅថ្ងៃក្រោម ជាមួលហេតុ
បាយក្រោមនិងស្អែក្រុងបន្ទីបន្ទាន់ក្នុងប្រជាធិបតេយ្យ នូវការការណ៍ស្ថិតិកំ
ដី នៅថ្ងៃប្រជុំដនឹង។

គរបដ្ឋិនសកម្មភាពតាមយុទ្ធបោះព័ន្ធយប់ថ្មីនេះ
ជាដែលតកម្រើនិងកំហិនបន្ទាត់រាយការណ៍ជាមួយ ពកបក្រព័ត៌កាន់តែខ្លួន
ទិន្នន័យ និងវ៉ាប្បុយសភាពការណ៍ដែលធ្វើប៉ុស ឧដ្ឋមរមនាគុង
ក្រុមគ្រឿសវារពេលជាការព្រោតព្រោសគ្រាប់ នៅលើជាក្រុមគ្រឿសកម្ម ទីក្រុម
រៀនបូឌាបង្ក្រាប់ ដោយការនេះដូចសម្រេច នេះវិញអាមេរិក សាស្ត្រ
រៀនបូឌាបង្ក្រាប់ ដោយការនេះដូចសម្រេច នេះវិញអាមេរិក សាស្ត្រ

ករសត្រូវ និងកំណត់សិទ្ធិមនុស្សជាមភូមិ យុំ ព្រះបាយកំពង់ត្រា
ត្រាអីនិនិញ ចំណោមអ្នកដែលជាប់ទិន្នន័យជាមភូមិវាសការសន្តិសុខ

ចាស់ អ្នកមាននឹណភាពីស៊ី និងធម៌ ដាក់កាត់សក់ អ្នកបាកដូរតាម
គុបត្រូម កសិករថ្នាក់លើ មានថ្នាក់លើឱីស៊ី ថ្នាក់លើថ្នាក់កណ្តាល
និងថ្នាក់លើប្រទាប់ក្រោម ។ ចាំពេះ កសិករថ្នាក់ក្រោម គឺមានការ
រាយតម្លៃថា ដាក់កសិករថ្នាក់ក្រោមប្រទាប់លើ កសិករថ្នាក់ក្រោម
ប្រទាប់កណ្តាល និងកសិករថ្នាក់ក្រោម ក្រោមបន្ទីស៊ី ។ បញ្ហានេះ
ជាការលាយការសម្រាតំងុត ដែលជាជិសជំរឿប្រាប់បួនប័ណ្ណ

៤) ការចព្យប់ការចាយភាយជ្រាក់កាស

ចាល នាបដីវិត្តិថ្មីប្រជាជាតិប្រជាធិបតេយ្យនេះ ជាន់បាប់
ដើមពីការឈប់បាយលុយការក្រុបគោម្យយនិមានបស់ លទ្ធផល
ដោយគណៈកម្មាធិការយុង ដើមប្រមូលពីភួនិត្តិប្រជាជនទាំងអស់
ដើម្បីការត្រួរបញ្ជីអស់ពីរបប លទ្ធផល ឬ កំហែនិងដោះ និងត្រូវមាន
ការបាយការណ៍ដៃពីក្រប់ក្រង់យកលទ្ធផល នុប់ សវិ មតិ ឬ នៅឡើង
ទៅលទ្ធផល មានលក្ខណៈប្រតិបត្តិការជាប្រើប្រាស់និងរបស់ទួនិម័យ
និងជាលក់ពេញដែរ។

- ១) ប្រតិបត្តិការណ្យេះទាំងស្រីជ ចំណោម ស្ថិល
 - ២) ប្រតិបត្តិការនានក ដ្ឋី នៅខាងកំពង់ផ្លូវវ៉ាវ៉ា
 - ៣) ប្រតិបត្តិការបេនឡាតា នៅខាងខែត្រា កំពង់ដំបិនមានបេនឡាតា

ទៅ បច្ចន្ទាតី២ ទៅកសិន ។
ប៉ុណ្ណោះ រាល់យុទ្ធភាពការវិនាការធ្វាសសម្បាតយ៍កក្ខនាំន
នៅ ត្រូវបានដោយ ពិស់សកម្មាំនយោសោ និងគោលនយោបាយ
រណសិរិយដែលមានសម្រាប់ ព្រះនរោត្តម សីហនុ ជាព្រះប្រជាធិបៈ
បានភ្លាយជាមនុស្សហ៍ ជាដែកនាំក្នុងថ្ងៃខ្លួន បានក្លាត់
ទម្ងាក់អារុជ ព្រះបានការបំសម្បាប់ខ្លួន បានអនុវត្តដែលចិត្តខ្លួន
ដែលជាថាបនការពារន្យបាន លន់ លល់ ខ្លោះបងើអារុជ មេល
ការជាការពាររបបក្នុងពេញ ហើយវិលមករកថ្ងៃទី ស្រីក្រុមកំណែត
នៅស្ថុក ទេតាតាប់នឹងនាក់ ។

ក្រោយពេលបញ្ចប់គារចាយវាយប្រាក់គាសន់តំបន់
រំដោះ ចាលនាមីកទិនប័ប្រជាបយ ប្រព័ន្ធគីប្រសិទ្ធភីកូហាប់ដើមមាន
សកម្មភាព មានចាលនាមីកប័ដី វិគីអី គារបេរមទិស្សុទេអប់រំ
រៀនស្អួច បំពាក់បំបីនសតិភាពមួយណ៍ ណែនាំឆ្វេះតាមមាត្រានយោ
ជាយរបស់អនុការ ឬ ពាក្យថា អនុការស្រីឡាង់ តីអនុការសំយក ឬ
ពាក្យថា “សម្រាក” គិតយប់ ឡាង់ប៉ីយប់ ដើរការវារ៉ា គិតបេរង់ សម្រាក
ពីការវារ៉ាដែរ ឬ ឡាង់ប៉ីទេដេក គិតហេ សម្រាក ហើយពាក្យ ហូប
តែមួយ គិតដឹងសពាក្យ សី ហិរិកោត អាស្រួយ ទួលលទន់ពីការ តាន់
ស្រាយ ទាំងអស់ គិតទាំងអស់ប្រើពាក្យ “ហូប” តែមួយគត់ បាននឹងយ
ថា ស្អួគពុកាទាំងអ្នកមានអ្នកក្រុងអ្នកពីរ អ្នកទបាទាំងអស់ ឬ នៅកី
ហដិវត្តន៍ប្រជាធិប្រជាធិបតេយ្យ ដែលប្រជាធនាទាំងអស់ បាន
គត់ចំណាំ និងនិយាយគំមានតំបន់ប្រជាធិបតេយ្យ សាមគីទាំងអស់តាមការ
ណែនាំរបស់គណៈកម្មាធិការក្នុង យុំ ដែលគេបានឈ្មោះថែជា
អនុការបដិវត្តន៍ នៅត្រូវប៉ុណ្ណោះថ្មាក់ ឬ

អនុការបង្កើតិន្នន័យបំផុត ជាប់ដើមដើរសកម្ម ការពេញនិយមមាត្រាកំដើរ ទាំងយប់ ទាំងថ្ងៃ ។ ការចុះផ្លូវព្យាយាយ ការយោសនាគមបំផុត ការិយាយប្រជុំ ឡោះបង្កើតិន្នន័យ កំហែងបំផុត កំណត់ពីការបង្កើតិន្នន័យ សកម្មបំផុត លើចំណុចសំខាន់ៗ គឺ:

- ១) ការរៀបចំក្រុមសាមគ្គិបន្ទប់ដើម្បីផល
 - ២) ការលួចចោរការបាយកាយជ្រាក់កាស
 - ៣) ការគ្រាន់សាមារេវិនមធូរមសិក្សា សកលវិទ្យាល័យ ឬ
ឯក្សា សាមាជម្ចានិតិយ
 - ៤) ការបណ្តុះសង្ឃឹមឈ្មោះ សាមណែរទ្វាលាកសិក្សា
ឯការនៅក្នុងព្រះសង្គ្រោះ នៅតាមវិធីនា នៅទីទាំងទី២ ឬ
ទី៣ នៅក្នុងព្រះសង្គ្រោះ នៅតាមភូមិ ឬទីទាំងទី២ ឬ៣
 - ៥) ការបែងចែកក្រុមនៅតាមភូមិ ឬទីទាំងទី២ ឬ៣
នៅក្នុងព្រះសង្គ្រោះ នៅតាមភូមិ ឬទីទាំងទី២ ឬ៣

បាប់ពីដើមឆ្នាំទៅលើពេល មានលេចចាត់តិចមានចោ ព្រះគ្រូ
ហស្ស បៀន ជាព្រះគ្រូមេគណន៍គ្រូបែក ត្រួវសង្គមខេត្តបាបីន
ពីបច្ចេក្ខាវាគជាបារកម្ម សេរីអារុណ នាមីរីក មានគេងទាក់ទងពី
លីកដីដែលលីកដីពេញ ហើយនៅមានដែដី ខ្លួយបោះយ៉ាវ
ប្រើនដែលអនុការយើងកំពុងប្រារាំងបន្ថែមទៀត ដើម្បីកម្រៃប
ខ្លួយបោះទាំងអស់នេះ ។

ក្រោយពេលបាបីទំនពេជ្រោះត្រូវ ហានុ បែង ប្រមាណាហ៍ ១ ថ្ងៃ
លេបធ្លើពីមានបាបីទំនលោកត្រូវ ដម្ពាបាយរួម គន្លឹម គន្លឹមនៅអារញ្ញា
រាសស្សន៍ និងរមណីយដ្ឋានភ្នំសំបុរី ក្នុងចុងក្រោះ ប្រុកក្រប់ និយក
ឡាត្វីក គោយបានប្រកាសថា លោកត្រូវសង្គរាជអគ្គន៍នេះ មាន
តែអ្នកទាំងគ្រប់គ្រងជាមួយពួកបារក្រពិនិត្យ បញ្ចាញយុទ្ធបែងៗមក
ខ្លាងរំលែក និងទម្ងាក់ក្រាប់បែកលេខិត្តកំនើសរំលែក របស់កន្លឹមបានឱ្យត្រួតពិនិត្យ

ព្រៃនីរប់បាន នៅក្នុងការបាត់ប្រាក់ ដើម្បីបង់អាមេរិក នៅក្រែប់
ជនបទកម្មជាន់ និងចុះផ្លូវជាន់ ដែលបានប្រើណា ក្នុងការពិគ្រប់
ផ្សាយបំបាត់ និងសិស្ស និងមានលុយការក្នុងលួមអាលុបិញ្ញម ត្រូវរាយ
បានក្នុងការបង់ប្រាក់ និងចុះផ្លូវជាន់ ដើម្បីការពិគ្រប់
ផ្សាយបំបាត់ និងសិស្ស និងមានលុយការក្នុងលួមអាលុបិញ្ញម ត្រូវរាយ
បានក្នុងការបង់ប្រាក់ និងចុះផ្លូវជាន់ ដើម្បីការពិគ្រប់
ផ្សាយបំបាត់ និងសិស្ស និងមានលុយការក្នុងលួមអាលុបិញ្ញម ត្រូវរាយ
បានក្នុងការបង់ប្រាក់ និងចុះផ្លូវជាន់ ដើម្បីការពិគ្រប់
ផ្សាយបំបាត់ និងសិស្ស និងមានលុយការក្នុងលួមអាលុបិញ្ញម ត្រូវរាយ
បានក្នុងការបង់ប្រាក់ និងចុះផ្លូវជាន់ ដើម្បីការពិគ្រប់

ព្រោះថា មើលឱ្យការនឹងបាត់ចុងទៅ ពេលនោះ ស្រាប់តែក្នុង
ដោយអាមាចនស្រាក់ទេ វាបាត់ដើរសណិត ស ព្រសញ្ញាបោយនូវ
ហេរោមិចចុចក្រឹតមកដល់ភ្នាមទា ប្រមាណពី៣ - ៥ នាទី ទីប្រជុំនៃកំ
បេញ្ញីតីក្នុងដីបុរាណយ៉ាងល្អ នៅឡាសាធារណ៍កំដាប់បន្លឺអូរបាត់
ម្លាយដែលគ្មានឡើង ព្រោះជារដ្ឋប្រជុំរាជស្ថាត ហើយក្រាមនៅបាត់
អូរនោះ ដោកមេលីលយនុវត្តហេរោមិដ ទម្រាក់គ្រាប់ណាត្រាល់ ដួងខាងក្រោមទា
រ្វេរញ្ជួយដី ឲ្យការិយាល័យក្នុងលូត ដើម្បីទូទីការនឹងកំការយោបាយមាត់
ទាន់ឡើង តែក្នុងក្រុង «ពុទ្ធផល!» គុណមាត្រាបិតាស្ថាម លោកដី
ថ្វីរក្សាអាយុដីវិតក្នុងកំព្យូរជនប្រជាពលរដ្ឋនៃក្រោះ ថ្មីក្នុងឡើយ ។ រយៈពេល
បាប់ពីម៉ោង១៨០០ល រហូតដល់ព្រលប់ទីបានស្ថាប់ការទម្រាក់
គ្រាប់ និងលួនបេញ្ញីមិតិធម៌ ពិនិត្យមេលីលក្នុង ដែលបានដោះ
កិនយើរីមិកបោលនៅជាបងីបុរាណ ហើយដីមួកបាត់ប្រជុំក្នុងលើក្នុងទា
ឡានកំគុងទីបាន ។

ព្រៃតីសកម្មភាពយន្តហេរោះបាន្តា និងទម្រាក់គ្រាប់បំផុច
បំផ្តាញដូចជាលំស្អាន និង មធ្យាបាយដឹកដាក់នានា ពួកបង្រៀនតិតិ
អាមេរិកដូចគ្រោះមហនិភ័យតិតិ ប្រើនឹងដើរ ដើរព្យួរការវាមានការ
បាក់ស្អាតខ្លួនដើរ ដោយសារ ការបាន្តា និងបាក់យន្តហេរោះពីចិនលើ
ទាល់ទួសៗ ពីសំណាក់កន្លែងទាំងដោរ ពួកយុវវិកកន្លែងបាន្តា ដូរកំ
បាន្តា និង គិម្យយក្រីនប្រកេទទួលមានកប្រឡាយបំសណ្ណាន
ស្រុកសំបុរ និងម្យយក្រីនទៅតួចប្បាក់តូច អាមិប នៅក្រោះប្រកា
ដូរកំចុលក្នុងព្រោកទៅបាត់រូបបាត់ស្រោមលាប ។

នៅតាមសហគរណី ក្រោយពេលអនុការប្រកាសតាម
ក្នុងនឹមិថុយៗ បានដើរក្រោមសាមគតិបន្ទប់ដើរផល និងក្រោមប្រភាស់ដែល
ហើយមានការដាក់ទិសត្រូវចេញពីក្នុង យុំទៅនៅជនបទ ដែល
អនុការមិនប្រើ ពាក្យដម្លៃសត្វចេញពេលដួនសម្រាប់ក្នុងក្នុងក្រោមទេ
តែត្រូវប្រើពាក្យ «ដាក់ទិស» ត្រូវមានខ្លឹមសារស្រាយដាក់ ពាក្យ
«បណ្តុះប្លើដម្លៃស» នេះ ។ នៅក្នុងក្នុងក្រោមក្រោម យុំក្រោម អ្នកដែល
ដួនក្នុងក្នុងដំឡើ ដីបូល ៣-៥ខ្លួន តើអនុការបោះឆ្នោតប៉ុន្មោះបចា
សម្រាប់ដាក់ទិសចេញពេលដើរដើរ និងក្នុងក្រោម ដាហ័រតែត្រូវ
ក្នុងក្នុង និងដែលយុំគោរព ប្រមាណទៅ ០ គីឡូ ម៉ែត្រ ។

ពេលវេលាមកដល់ ត្រូវដឹកជញ្ជូនបច្ចុបន្ល អ្នកមេ មានជាតិ
១០ ត្រូវសរាយ ១ ចំណុះការទាំង បានត្រួមតែបររោះដូចនេះអ្នកទាំងអស់គ្នា
បច្ចុប្បន្នដីផ្ទៃ៖ នៅការទាំងយុទ្ធសាស្ត្រ ហើយវិនិច្ឆ័យបំផុតគឺប្រព័ន្ធគាមការបានតាំ
តាមរបស់គណៈសហគរណ៍ ១ អ្នកនៅក្នុងក្រុមក្រុម អនុការជាក់លោកៗ
សហគរណ៍ «ក៥» , ក្នុងទីលីបានឡាយ ហើយ «ក២» , ក្រុមសាមគតិអនុ
ប្បុសិទ្ធិ៣ ហើយ «ក៥» និងអ្នករស់នៅសហគរណ៍ និងអ្នករបស់ឱ្យទាំង
ហើយ «ក១» ។

ចំពោះរូបទាំងអស់ និងក្រសារ មានដើរប្រព័ន្ធឌារ ដែលមានពីរ
មាយក្រុកដែកញ្ច ីដើរប្រព័ន្ធ ដែលស្ថិតនៅក្នុងរាល់ដឹងឯកនៅខ្លួន
មនុស្សនេះ គឺស្ថិតនៅក្រមសាមគ្គជាតុកនៃសហគរណ៍ «កាហ» ។
សហគរណ៍ «កាហ» នឹង មានគុណភាពការទាំងឡាយ សមមិត្ត សុនិ ទួល
ឲ្យម ហើយសមមិត្ត ប្រើប្រាស់ មួយនាទី ហើយមិត្ត នានា ជាមនុប្រជាន
សហគរណ៍ទួលបានសេដ្ឋកិច្ច និងសមមិត្ត ម៉ែត ជាប្រជានយោជា
និងមានរបាយសម្រួលករប់ករណ៍ទាំងដើរកសងមកិច្ច វប្បធម៌ ។

គ្រប់សហគន្លឹក «កែទា, កែពុ, កែធាន, កែទេ និងកែទេ» តើសំខាន់ៗនៅ
សង្កាត់ក្រគរនេះដូរបៃណ៍ វិនិយោគសង្កាត់ ដៃខ្មែរ តិចមាន យំប្បែក្រួច
យុំសំបុក យុំដារ យុំគោរប់ យុំប្រក្បន់ ស្ថិតិចមានរបាយសម្រេច
ចាត់តាំដីកន្លែង គ្រប់គ្រល់ នប់បរបប្រហាក់ប្រហែលភ្នោះ ដែល
មានដឹងជីថ្លែ ត្រូវប្រាក់ដីបម្រាណ និនិជ្ជកម្ម ដួចសម្រេចប្រហាក់
ប្រហែលភ្នោះ ហើយកុម្ភិយុំណាមានប្រើប្រាស់និងត្រូវប្រាក់ស្ថិតិចមាន
ប្រក្បន់ បុំពេះ ឧបាទដីបម្រាណនៅ៖ កុម្ភិយុំដែលមានដីបម្រាណ ត្រូវរំភេ
ហើយចែករំលែកឡាកម្មិយំ សហគន្លឹក «កែទា, កែពុ, កែធាន, កែទេ និងកែទេ»

ជារេវិនធនរបល្បត្តិវា បគ្គុតិចនឹងកោះអាមេរិកបាន, សម្រាប់ពីភ្នែកនឹងក្រម

ស្រាមតី និងពីគុងសហករណ៍ស្អែក ការពាក់ស្ថាតបាតច្បាស់ជាបូលរម
បុណ្យខ្លួនឯងស្មោរវិយ័យកំណើកសបក្ស ថ្វីទីលេខ៣ និងចុងនានា ឆ្នាំ១៩៨៤ ទ
ជាប្រចាំកំណើកសបក្ស នៅទីភាគខាងត្រាំរយៈ ពេលវេលាទីប្រព័ន្ធដឹក
ចុះឈាន់ ដើរដែលបានឡើយ ។

ពេលទោះ មានការបាត់តាំងប្រាជែងផ្លាស់ប្តូរសមាជិក
រដ្ឋសភាជាតិ ដោយអ្នកទៅចូលរួម ទាំងអស់ចូលប្រាជែងផ្លាស់ប្តូរ ឬ
បច្ចុប្បន្នមានគេចូលរួមជាមុន ដែលគេប្រាជែងផ្លាស់ប្តូរចាប់ព្រមបាន
ហើយត្រូវបាត់តាំងដូចជាប្រាជែងផ្លាស់ប្តូរ ដោយបាត់ត្រូវបាត់តាំងដូចជាប្រាជែង
ហើយដើរចូលទៅក្នុងក្រសួងនៃក្រសួងពេទ្យ និងក្រសួងពេទ្យ ក្នុងហើយបាត់ត្រូវបាត់តាំង
ខ្លួនប្រាជែងផ្លាស់ប្តូរមុនប្រាជែងផ្លាស់ប្តូរមួយគេលីនីដែរ គឺយើងទាំងអ្នកដើរតាម
ការណែនាំ ការពន្លេលីតិកណាជីវិត ពីមានពីបានដោយ ស្ថានឱ្យបានក្នុងក្រសួងពេទ្យ ស្ថានឱ្យបានក្នុងក្រសួងពេទ្យ

ការប្រាជេះឆ្លោត ដ្ឋីសសភាកំណងច្បាស់ជាន់នៅ ផ្ទៃផ្លូវ
តែមួយដែលគាំទ្រង់បែកពីរដ្ឋដម្ពុនិញ្ញ និងកម្មកុ
ប្រជាធិបតេយ្យប្រជាធិបតេយ្យ ។

១០) ដំណឹងពេជ្យយដ្ឋាន៖ ៣៧ មេសា ១៩៧៥

មុនិច្ឆែងយសម្ងេះ ១៧ មេសា ១៩៧៤ តាមក្រមសាមគី
ក្រប់សហករណ៍ទាំងអស់ ត្រូវបានដែងគ្នាដោយពេញការ សាប់ការ
ទៅសន្លមពីម្ងាត់បានបងីរតិន្ទភាក់លើ ដែលបានចុះថ្វីប៉ឺក
មិនធម៌ មហាផន្លតាមសហករណ៍នេះ ។

កម្មាធិប្បាបក្នុង យុំ និងតាមសហករណ៍នៅ ច្បានគោះ
អពេះព្រៃបំកម្មវែងមិនថា បាស់ ទំបុល ឬ ត្រួនសម្រាកនោះទេ គឺ
មកបូលរមកដែលមិនធ្វើដែលសរុប ។ ឱ្យមសរោះ :

១) ហាំង្គសចាលនសមរភូមិក្រោយព្រៃណខ្សោះជក្តារ ដើម្បី
លើកទីកបិតិ និងទិបតិមសមរភូមិមនុយ

របស់រដ្ឋប្រាបល លន់ នល់ ។

ការលើកឡើង ពន្យល់ អប់រំ យោស់ ដល់ម៉ោងទៅ ត្រីក
ឡើប ហើកសិទ្ធិថ្មម៉ែង ។ ដូចជាបាយឡើកនាយក បាយដើម្បីជាសម្រាប់
សមាជិកសហគរណ៍ ពេលចប់ម៉ួនពេល ថ្វីត្រីក ។ កម្ពាត់បាន
យោស់ អប់រំ មានវោហាសាស្ត្របញ្ហរអីក ។ ប្រជុបដីកដ្ឋាក់ពី
លើក្នុងប៊ូតិមិនបែងអក្សរ បុរាណវប្បធម៌ ដ្ឋាក់ប្រែងបែង នៃប៊ូតិមិន
អារម្មានអ្នកណរីកនៃ បុទ្ទិភ័យ និងបាយឡើយ ។ ព្រោះថាព្រឹត្តិស្សបស់
អនុការដែលជារំណែះស្រែ បានឡើង ពេលនេះ កម្ពាត់ កសិករ
ជាសម្រួលភាពដីតស្តីដី និងជាស្អាលដីកនាំកនុងផ្លូវរក្សាប្រជាធិបតេយ្យ

កម្មាធិប្បាលយោសទាមបំលើកឡើងពីវរភាពដីអស្សាយ
និងរួយូចធុន វិរួយូចនាន់ យ៉ានអជីវាប្រាបេរាណឃើញខ្លឹមសត្វ់
និងការទំនាក់ទំនាក់ដែលជាប្រឈមនៅក្នុងការបង្ហាញប្រព័ន្ធដែលបានបង្ហាញ
ពីសេស ចូលការទំនាក់ទំនាក់រួយូចត្រូវបានបង្ហាញត្រូវបានបង្ហាញត្រូវបានបង្ហាញ
សំឡើងដែលការពីវរភាពដីអស្សាយបានបង្ហាញត្រូវបានបង្ហាញត្រូវបានបង្ហាញ
រាល់ត្រូវបានបង្ហាញត្រូវបានបង្ហាញត្រូវបានបង្ហាញត្រូវបានបង្ហាញត្រូវបានបង្ហាញ

ព័ត៌មានស្តីពីគំពង់បានដោរ៖ ថ្ងៃ ១៧ មេសា បានទាំង
ស្រុង គ្រូវា នកម្មាកិច្ចាលបជីតិ៍ដឹងពីរដ្ឋិ៍ដូរដាយដល់សហករណ៍
នានាដែលទូទៅទាំងប្រឡែសង់យដ្ឋាប់ ព្រះរាជម្ខានអ្នកណាម្មាក់ម្មាន
វិទីម្មាហេរី សាប់សោះផ្ទើយ ម្មាក់ទៅមានកម្មាស្តិ៍សមរម្យ តីស្អោរដែល
មួយគឺចិប់បាន ឬ

ເຕີເຕີບເຕີວະ ສົ່ງເຜື້ນດີວະໄຟກົມບອກສາວອຣເວັດຜົດຍຸ ១/

ເມສາ ກົມຜົດເວັດຈິນປູງແຮງຕີ້ງກົມບອກຄົດ ອີ້ນຕີ້ງກົມບອກຄົດ
ບໍລິຫຼືເຜື້ນປູງພາຍໃຕ້ ຕາມຄາරບໍ່ຜົດສົ່ງຕີ້ງກົມບອກຄົດ ດ້ວຍສະພາບບໍ່ ຍ

ບໍລິຫານ ປະເທດກຽມຍຸ, ສັນ ດູວຍເປົ້າເງິນຍຸ, ສັນ ແລະ ຕາມ
ສະບາຍດີ ມຄຍົກຕະໂມຊື່ຜົນຜັນຕີ ຕື່ກຽມຍຸ, ສັນ ມູຍຸຜົນ ຍຸ, ສັນ
ມູຍຸຜົນ ມາຮັກສຸບປະມາດຕາ 0 ຖັນ ຀າຮເປົ້າເຖິ່ງມຄຍົກຜົນຜັນ
ຕີມີອາເຈົ້າເກົາຍ ຍັງແລງຢືນຜົນຜັນດູວຍເປົ້າຕົ້ນສະພຸກຜົນມູນ ເຊິ່ງ
ກຳຕົ້ນເງິນປະເມັງຢືນຜົນຜັນ 0 ພ ເມສາ ກີມຜົນຜັນເງິນ ຍ

ចាមេរីនឹងនឹងប្រជាជនទិន្នន័យសហគរណ៍ ត្រូវបែងចាំកែប្រើ
និងអារម្មប្រជាជនបានគ្រប់គ្រាប់ទេស៖ ទៅនេះក្រោមការសំដាកសិទ្ធិ
ដែលត្រូវបានបង្ហាញដោយប្រព័ន្ធដូចខាងក្រោម និងការបង្ហាញដោយប្រព័ន្ធដូចខាងក្រោម

១១) ការប្រើប្រាស់ផ្លូវជាតិពាណិជ្ជកម្ម

បំពេះឱ្យបង្កើសល់ដែលមានអតិថរាងជាប្រចាំឆ្នាំនៃអនុការ
បាត់បូលជាអនុធន ព្រះបាន ជីជាន់គេដឹង និងត្រូវគេជីជាន់ដឹង
ត្រូវបាត់បូលជាប្រជាធិបតេយ្យ បុរាណជាប្រជាធិបតេយ្យ ។ វិនិ
ប្រជាធិបតេយ្យត្រូវរួចរាល់ គឺកម្មការបាស់ដែលរស់នៅមួលដ្ឋានទោះ
រាប់ខ្លួនមកហើយ បុគ្គលិកវិណ្ឌភាពដើម្បីជាកសិករកកណ្តាល
ខ្លាក់កណ្តាល បុគ្គលិករកកណ្តាលខ្លាក់ព្រះម ដែលដ្ឋាប់ទូលារវន្ទន់នៃ
ការជីជាន់ បុគ្គលិកប្រវត្តិ និងរស់នៅព្រះព្រោះការយ៉ាកខ្លួនភ្លាស់
ការពិស់មាស់ អនុការបាត់បូលជាប្រជាធិបតេយ្យ ។

១៣) ដែនការទេរស្ថិត

ក្នុងចំណោមដែនការទាំងអស់ព្រៃតិវិធីបានបង្ហាញ និង
កំពង់មានសកម្មភាពទេក្រោមនៅលើកដីក្នុងកម្រិតជាតិកម្រិតជាទី
សេហាទៀតរួចរាល់នៅក្នុងផ្ទះគេង។

- ◆ ដែនការបណ្តុះបណ្តុះស្ថិតក្នុងទីតាំង
 - ◆ ដែនការធ្វើសម្រាតបង្កើតនឹងក្នុងក្រុង (និស្សូរកម្ម)
 - ◆ ដែនការបំបាត់លួយការក្នុងរាជរដ្ឋបិយរត្តិ ធនការ
 - ◆ ដែនការបិទសាសនា ជីឡើងខែស៊ុំ
 - ◆ ដែនការបិទសាលាអេរ៉ូ មណ្ឌលសិក្សា សកលវិទ្យាល័យ
 - ◆ ដែនការចូលសហគរណ៍ទាំងអស់
 - ◆ ដែនការបណ្តុះបណ្តុះរាជីកដន្តូរោង
 - ◆ ដែនការដែលបានបញ្ជាផ្ទៃព្រម
 - ◆ ដែនការដែលបានបញ្ជាផ្ទៃព្រម

ប្រការដែល បើល ពត ហើយដែនការទាំងឡាស៊ី មាន
គោលចែកចាប់ដើមមកម៉ែន គីបាប់ដើមដម្លៃ សប្តាហេដន ទីនឹងមុ
ខ្លាតិនិត្យការបិទសាសនា ដើម្បី ក្រប់បូបយើន បំបាត់លួយការកំស្មារ
ដោយ នគរាល់ការជាតិទាំងអស់ ។ ការបាត់គោលក្រោមបំក្រមសាមគតិ
បង្កើនិងជល ក្រុមប្រាកស ដែនិនិត្យយានទៅបាលក្នុងសហករណ៍ នូយ
ស្រុលភាពជាប់នូយស្រុលដូចសម្រាតបង្កើតិចនិងត្រួស្តាតសង្គម ។

ប្រការដែលមានកម្មវិធីជាលព្វភាពខាងដំឡើង និងរៀបចំ
របស់សិបនាក់ គឺត្រូវបាន ប្រើបាយ ពេត ដើម្បីការប្រាស់សម្រាត ដើម្បីដើម្បី
និងបន្ទុកម្បញ្ញបដិច្ចិនិមួយៗ និងបន្ទុកម្បញ្ញ ឬ នោនកម្បានការ
អនុវត្តដែលការទាំងអស់នេះ ប្រាក់ក្រឡាត្រាទាំងអស់ ហើយតែ
អាមេរិកអាមេរិក និងមានប្រជាធិបាលសំខាន់ខាងក្រោម និងមានប្រជាធិបាលសំ
ខាងក្រោមថ្មី និងមានប្រជាធិបាលសំខាន់ខាងក្រោម និងមានប្រជាធិបាលសំខាន់ខាងក្រោម

១៥) ដីទេការបានលើកដឹងជាតិនៅក្នុងកណ្តាល

ដែនការនេះ ជាឡើនការគ្រែគ្រឺគប់ផ្តល់ ឬ គិតជាការលាងកំករ
សម្រាតបំផុត ដែលគណបក្ស ប៉ូល ពត មិនមែនធ្វើដោយគ្មានការ
ទទួលខុសត្រូវ ប៉ូលាំង ស៊ី សោះទ្រូយ ។

លោកត្រួតមនុស្សដែលនឹងការ មានការធ្វើទេរិចចិត្ត និងជា

ស្ថិត បុបគុដនូបសំបក្សទីបានបាត់តាមច្បាប់ស៊ីបអង់ភេទ
និងស្រាវជ្រាវនៅក្នុងបានបាត់តាមច្បាប់ស៊ីបអង់ភេទ
រៀនរាល់ថ្មី ហួរដឹងជាតិរៀនពណ៌ម បុរៀនពណ៌មយកចិត្ត
បុរៀនយកចិត្តរៀនពណ៌ម រហូតដល់មនុស្សខ្លួនដែលបានរៀនពណ៌ម
បុរៀនរាល់រៀនប៉ុមដឹងជាតិរៀនពណ៌មក៏ដោយ ក៏អង់ភេទ
បានបាត់តាមច្បាប់ស៊ីបអង់ភេទ។

ពាក្យប្រាសសម្ងាត់នេះ មិនមែនយកកសំប្តុសដែលប្រាស
សរុបប្រាសប្រាសដៃសម្រេចឡើងទេ នេះទេពាក្យប្រាសសម្ងាត់
តិចជានឹងយកអាណាព្យូរបសំដោលើការបាបួនយកឡើសម្ងាប់ប្រាត់
ពេលវាសម្រេច

ដោយសារ មានការស្ថិត និងគាំទិនឡាលីរៀតណាម រហូត
មានជម្រាជការព្រំដែន តាមកោះនានា នៅមាតិសម្បិតិនៃនោះ
បក្ស បីល ពត បានបញ្ជាផ្ទុកនឹងពាយច្បាប់លើយុវជនដល់ដីរៀត
ណាម នៅខេត្តអាណយ៉ាន ទេត្តតែនិញ្ញ ជាដើម ដុតបំផ្តាល់បានក្នុង^៩
យ៉ានត្រូវដែរឡើកម្ពុជា ស្តី ប្រជាធន្ទិន ជាដើម ដុតបំផ្តាល់
ជួនសម្រាប់ សាលាហេរៀន បម្រានអំពេញបានតាមសំដាល់ប្រើន ទាំង
ជីវិតមនុស្ស ទាំងប្រព័ន្ធសម្រាប់ប្រជាធន្ទិន ។ នៅសហគរណ៍ ក១,
ក២, ក៣, ក៤ និង ក៥ គណៈសហគរណ៍បានប្រើសរើសក្រុម^{១០}
យុវជន ដែលអនុវត្តការបាន ដើម្បីបំពេញកម្ពស់គុណភាពរៀបរាយ
នៅរៀតណាម ។

នៅទីបានដែលការរបស់បគ្គ បាត់តាំងកម្មវិធីសហគ្រណ៍
និមួយា ត្រូវប្រើប្រាស់យុវជនកម្មវិធីពេញ និងអនុវត្តការការងារ ដើម្បី
ឡើបាត់ក្រាប់យុទ្ធសាស្ត្រ ត្រូវមបច្ចេកវិធីដៃនេះ ស្ថិត - តែនិញ្ញ
តាំងពីក្រោយថ្ងៃ ១៧ មេសា ១៩៧៥ ។

ពាមពិត ពាមកម្មភីជាលសហគណ៍ជានិយាយភីនិមួយៗ
ថា គម្រោនត្រូវរាយរំដោះក្រុង ភីពេញនឹងខែមេសា ឆ្នាំ១៩៧៤
ត្រូវបានកម្រិតាមទារច្បាកម្បាឯវិធីប្រព័ន្ធបំដោះកម្ពុជា នៅថ្ងៃទី១៣
ខែមេសា ឆ្នាំ១៩៧៤ រហូតដល់ទាំងប្រព័ន្ធ ថ្ងៃទី២០ ខែ
មេសា ឆ្នាំ១៩៧៤ ដោយឡើកនៅប្រទេសខ្មែរ ថ្ងៃទី២២ ខែធ្នូ ឆ្នាំ១
១៩៧៤។

(ពេជ្ជការណ៍)

ଶ୍ରୀ ପାତ୍ର କିମ୍ବା କିମ୍ବା

រកនឹងយើងទិន្នន័យការណ៍

ការណត្តថ្វីន ខេត្តលាស្សាគចំពោះ ១៤ សំបុរឈិត សុំម បាន
ដើរឯកជាបន្ទាយពីក្រោប្រទេសមកការបង្ហប់ការិយាល័យ
សាធារណៈ របស់មជ្ឈមណ្ឌល ឬកសារកម្មជាតិត្រួតត្រូវការណត្តថ្វីន
ដើរឯកជាបន្ទាយពីការការពីតិចភិតិកត្រួតពីរបស់គាត់លើក្នុងក្រោប្រទេសម៉ាយ
មិនសាខន, និងលើក្នុងក្រោប្រទេសម៉ាយ ដែលបានស្រប់នៅក្នុងសម្រាប់
ខ្លួនក្រោប្រទេសម៉ាយ ការណត្តថ្វីន សុំម បានចូលមកបង្ហប់ការិយាល័យពីមាន
សាធារណៈ ជាមួយសម្រេចកប់ពាក់ខោពីកិត្តិវារៈនឹងតស ដើម្បី
និងមានទីក្រុងក្រោប្រទេសម៉ាយ អនុយនឹងការិយាល័យ ឬ គាត់
បានធ្វើបង្គមួយឡើង និងបានស្រាវជ្រាវការការពីតិចភិតិក្រោប្រទេសម៉ាយ
មជ្ឈមណ្ឌល ឬកសារកម្មជាតិ ឬបន្ទាយពីការណត្តថ្វីន ការណត្តថ្វីន ការ
បានស្រាវជ្រាវការការពីតិចភិតិក្រោប្រទេសម៉ាយ ក្នុងក្រោប្រទេសម៉ាយ
ក្នុងកសារបម្រើយសារភាព លេខ D ១៧ ១៤ ។

ស៊ី តាំង សុម ចាន់រៀបរាប់ថា ទៅ គាត់គឺជាមតិគារបាន
ដើម្បីការលពិសម្រួលសាធារណរដ្ឋខ្ពស់ និងមានស្រកកំណើតរស់
នៅសភាតំលេខ៣/ ឧណ្ឌប្រជាយបន្ទាន់ ក្រុងខ្លួនពីរបី គាត់
នស់នៅរដ្ឋការបីបីរបៀប សហរដ្ឋអាមេរិក ឬ មុនសម្រួលខ្ពស់ក្រុម
គាត់បានចូលរួមនៅក្នុងរដ្ឋបាល ឬ ក្រុងរដ្ឋបាល ឬ ក្រុងរដ្ឋបាល

នៅឆ្នាំ១៩៧០ គាត់បានចូលរបស់ម្រោងជាទាបកនដើម្បីទីក្រុង
បុរិច្បាស់ឆ្នាំ១៩៧៤ គាត់វាយក្រោមត្រួតពីបានទិន្នន័យសិក្សាអេរ៉ូនស្តីត្រូ
នៅសហគ្រែអាមេរិក ដែលមានការគាំទ្រពីផ្លូវការបានសារណាងដោ
ឡើង ។ មុនដីបីនី គាត់សិក្សាដឹកការាសាមីត្រូស នៅវីតិធម្មាស៊ែ
សហគ្រែអាមេរិក ជាមួយនឹងអតិថិជនកិច្ចការធនធានស្ថិតិ និងកម្មិតក្រោម
ជាមួយភ្នាក់រឿង ព្រៃក នៃខ្លួន ។ គាត់នៅបច្ចាចាប់ចាប់ នៅឆ្នាំ១៩៧៤ នៅ
នៅពេលឡើងរកបានក្រប់ក្រង់សំណាប់ ផ្លូវការបានអាមេរិកបាន
ប្រកាសញូនិស្សិតឡើងដែលបេញនៅក្នុង ដីនាន់គាត់ ត្រួតបំមក
ស្រីកកំណើកវិញ ជាមួយនឹងស្រីកបំនុះនៅលើ នាក់ដៃនៃទីក្រុង ដែល
នៅឆ្នាំ១៩៧៨បំណាមុជ កម្ពាល់ព្រៃក នៃខ្លួន នៃរឿង ព្រៃក នៃខ្លួន បាន
ស្អែកចិត្តត្រួតបំណើកប្រពេលមកប្រទេសវិញ ដោយសារតែគាត់មាន

ប្រព័ន្ធ, កុទ, ផ្លូវកម្ពុជាយ, បងចប់ខ្លួន និងសាប់ញ្ញា តីរស់នៅក្នុងប្រទេស
កម្ពុជា ។ ដោយឡើង សីម មិនបានត្រួលប័មគទ ព្រះគ្រឿសរៀបសំគាល់
បានបង្ហាញ ក្នុងប្រទេសអាមេរិកហើយ ។

គាត់បានបញ្ជីតប៉ា នៅពេលដែលគាត់ត្រួរប៉ែនហង្វ៉ា
អាមេរិកវិញ គាត់ធំទំនួរពីមានដែលទិន្នន័យនៃ
អេក្រាប់មិត្តភកិ បន្ទបន និងសាប់ញ្ញាតិ ព្រោះវាដាក់ពីមានជីមាន
តិច្ឆុះ ដែលគាត់បានឈាមរកអស់រយៈ ពេលដាក់នាទីខ្លំក្នុងមករ ។
គាត់នឹងរៀបចំប្រាក់ពិធីបុណ្យទីសក្តីសាលាឡលីព្រាសក្នុងមិត្ត
ភកិរបស់គាត់ដែលបានស្តាប់ ។ សូម មានប្រសាសន៍ប៉ា រីនឹងរៀប
របស់មិត្តភកិគាត់ គឺបាក់ដូចជានៅថ្ងៃ សម្រាប់គាត់ នៅបីមាន
រយៈ ពេលដាក់នាទីខ្លំដោយ ។ រីនឹងរៀបនេះ បានបញ្ហាលុយតុក
នូវការបន្ទាប់សម្រាប់គាត់ ហើយជាគកសារ និងកំស្តីគាត់ជីមាន
តិច្ឆុះសម្រាប់ប្រជាធិបតេយ្យដែរ ។ **សិន សុដិតា**

- ◆ និយាយពីការសែនុកុលសម្រាប់ខ្លួនភ្នំពេញ តើនិយាយពីការសែនុកុលបោរព និងសែនុកុលបោរព និយាយពីការសែនុកុលបោរព និងសែនុកុលបោរព
 - ◆ ស្រីស្រី អប់រំកូលបោរពឱ្យអាតិន អប្បរ៉ាវ្រឿថតត្រូវបាន និយាយពីការសែនុកុលបោរព និងសែនុកុលបោរព

សង្ឃឹតិសារំពុកទិញាគារកន្លែងកន្លែងបានស្ថាប

នវាករុបនបច្ចនឹងនគរបាយ

សុមជល់ព័ត៌មានដែលបានក្រោម:

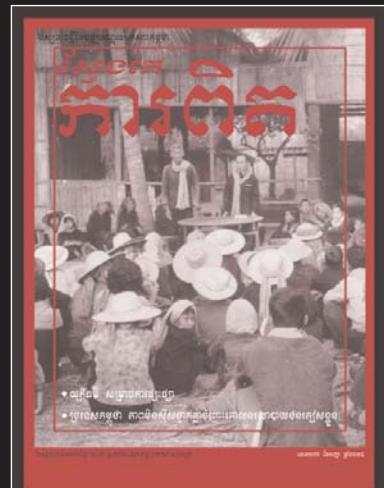
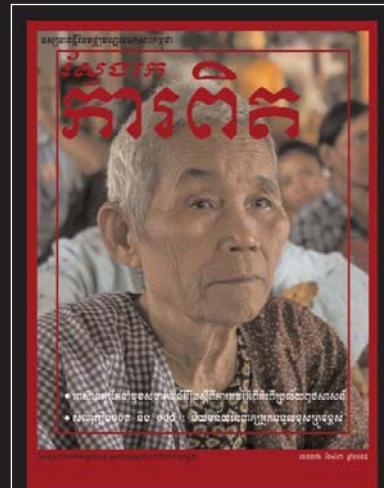
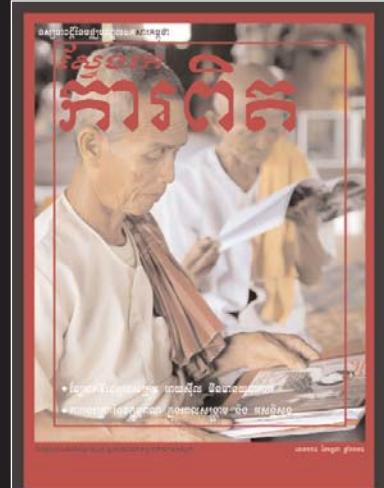
- ១) លេខោះអ្នកប្រកាសច្បាប់, ២) តើមានលទ្ធផលបានដឹងទុរមាចាំនីមួយៗក្នុងម្នាយស្ថាប់
 បុណ្ណាននៃពេក្តិជំសម្រាប់ឡើងប្រហាម? ៣) លេខោះអ្នកស្ថាប់, ៤) តើអ្នកស្ថាប់, ៥) នាយកអ្នក
 ស្ថាប់ (បើអាមេរិក), ៦) ត្រូវជាមួយនឹងអ្នកប្រកាស (ទិន្នន័យ: ឱ្យពួក ម្នាយ បានប្រសិទ្ធភាព
 បានប្រសិទ្ធភាព បានប្រសិទ្ធភាព), ៧) សារព័ត៌មាននៃការស្ថាប់ (ទិន្នន័យ: ស្ថាប់នៅ
 ថ្ងៃណា? មូលហេតុអ្នក?), ៨) វគ្គភាពទាក់ទងនឹងអ្នកស្ថាប់ (ទិន្នន័យ: រូបថត ឯកសារ ឬវគ្គិ
 ធ្វើដែល), ៩) ពីតើមានសម្រាប់មួយមែនុយទាក់ទង (ទិន្នន័យ: លេខទូរស័ព្ទ នាស៊ិយដ្ឋាន) ។

ប្រសិទ្ធភាពនៃស្ថានរកអ្នកដែលចាត់ទួនសូមផ្លូវពីភីមាយនានា។

- ១) សេរីអ្នកប្រាតិទ, ២) តេទ, ៣) នាយុ, ៤) ច្បារិជាមី, ៥) សាប់រៀនទាក់ទងនឹងការបែកត្រា, ៦) វត្ថុគារិនទាក់ទងនឹងអ្នកប្រាតិទ (ទាញរាយណ៍: រូបចំពុកស្រាវ ប្លែត្រូដ្ឋីជួល) ។

សេចក្តីយត្តិធមិនិងការចងចាំ

ဒီဇိုင်းမှုလုပ်နည်းစံသာန်တို့ကြော်လုပ်နည်းစံသာန်တို့

ទូបតែមករាជ្យបានពេលដែលបាន ទីភ្នាក់ជារអភិវឌ្ឍន៍នៃនរជាតិ សហរដ្ឋអាមេរិក (USAID)

ତୁମ୍ଭେ କବିତା ଏବଂ କଣ୍ଠରେ କହିଲା : କାରି ଯେବେ ଯେ ତାଙ୍କିରିବା ପାଇବାରେ ଦିନ

ដីលេខ ៦៦, មហាវិថីប្រជាធិបតេយ្យ ភ្នំពេញ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ទីស៊ុណា : (លេខ ៤) ២៣ ២១១ លេខទូរសព្ទ : (លេខ ៤) ២៣ ២១០ នាក់